

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ДРУГА СЕДНИЦА
ПРВОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
(Други дан рада)
25. април 2017. године

(Седница је почела у 10.00 часова. Председава Маја Гојковић,
председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Друге седнице Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2017. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика, констатујем да седници присуствују 83 народна посланика.

Ради утврђивања броја посланика присутних у сали, молим вас да убаците своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 106 народних посланика и да имамо услове за почетак рада.

Да ли неко од председника, односно овлашћених представника посланичких група жели да затражи обавештење или објашњење у складу са чланом 287. Пословника? (Да.)

Реч има народни посланик Дејан Николић. Изволите.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Поштована председнице, даме и господо народни посланици, данас нећу говорити само као народни посланик, говорићу и као отац и као супруг, јер поред питања желим данас да се обратим свим грађанима Србије који су на било који начин учествовали...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, будите љубазни и само се по члану 287. обратите људима којима постављате питања, а грађанима ћете у оквиру дискусије.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Дакле, поред питања се и захваљујем...

ПРЕДСЕДНИК: Молим вас да нема покушаја злоупотребе члана 287.

Овако показујте неком другом, а не председнику Парламента. Будите љубазни и пристојни.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Да сте добро слушали, чули бисте да желим да поставим питање, али морам да направим контекст тог питања. Питање ће бити врло јасно.

ПРЕДСЕДНИК: Слабо се чујете, у микрофон.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Кажем, питање ће бити врло јасно. Молим само да ми вратите време.

Желим свима вама да кажем хвала. Знам да хвала данас нема неку ексклузиву, али ово хвала које ја данас говорим има тежину једног спасеног живота и једне велике победе. Са том тежином, хвала свим медијима, хвала свим људима на друштвеним мрежама који су пренели ову информацију и донели да сви они који су на крају помогли...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, никоме није јасно коме постављате то питање.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Питање ћу поставити Министарству здравља.

Морате да ме сачекате, јер видите да у Пословнику не постоји да прекидате посланика да постави питање.

ПРЕДСЕДНИК: Али у Пословнику пише да треба да водим седницу по Пословнику. Опште правило.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: По ком тачно члану ја кршим Пословник?

ПРЕДСЕДНИК: По целом Пословнику. Прочитајте га једном у целини. Правници никад не узму једну реч или један став, него имају целину и члана и закона, а Пословник је закон за Парламент.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Па, сада на основу овога што сте рекли могао бих ја да кажем да је повређен цео Пословник.

ПРЕДСЕДНИК: Али то не може.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Дакле, молим вас само да допустите да направим контекст и да поставим питање. Нисте ниједног посланика владајуће већине прекидали када је постављао питања.

ПРЕДСЕДНИК: Добро поставите питање. Урачунаћу вам минут више. Изволите.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Дакле, данас желим сваком појединачно да кажем хвала и знајте да сам вам данас стегао руку, погледао вас у очи и рекао хвала.

Желим данас да се јавно захвалим и својој супрузи, без које ово сигурно не би било могуће и без које нисам сигуран ни да бих ја данас стајао исправно.

Дозволите ми, она је написала неколико речи захвалности које желим да вам прочитам. „Као Софијина мајка желела бих да изразим велику захвалност сваком од вас ко је помогао излечењу моје девојчице. Драго ми је што је помоћ прикупљена од стране оних који нису довели у

питање политичку припадност мог супруга. Знали су да две године водимо тешку битку да она преживи. Знали су и колико је озбиљна патологија и драго ми је да је моја девојчица ујединила читаву Србију. Омогућивши да моје дете буде лечено и излечено ви сте заправо спасли два живота, њен и мој, јер мој без њеног нема смисла. Софија је прелепа и препаметна девојчица и етички кодекс стекла је генима и свакодневним васпитањем и верујем да ће она једног дана стајати за овом говорницом и многе учити моралу, васпитању, људскости и црвеним линијама“. Бојана, Софијина мама.

Бојана и ја желимо Софију да васпитавамо да буде отвореног ума и широког духа и верујем да ће она једног дана опростити онима за шта ја данас немам снаге. Знам да у Србији постоје људи који имају ту животну дилему да ли ће иза њих остати неко дело по којем ће бити упамћени. Сви они треба да знају да су снага и култура хуманости, да су етика дељења и давања, величина емпатије према другоме ко је у проблему – да су веће и значајније од било којих материјалних ствари које иза нас могу да остану.

Ова акција је показала једну велику ствар – да је Србија, упркос многим стварима, једно витално друштво пуно наде. Оно што ја мислим јесте да сви ти хумани и солидарни људи треба да буду увек гласнији од свих опскурних, охолих и опортуних који немају проблем да дирају оно у шта се не дира.

Данас имам поруку за оне породице које пролазе кроз све оно кроз шта смо, нажалост, ми прошли. Живот је пун неправде и ви имате свако право да будете људи и незадовољни.

Није срамота бити ни уморан, ненаспаван, уплашен, али морате да будете јаки, морате да издржите због оних којима је ваша страна неопходна данас. Уколико ударите на зид система, немојте се плашити да помоћ потражите од људи у вашем окружењу, од јавности – пријатно ћете се изненадити на какву добру реакцију можете да наиђете. Систем је такође пун неправди јер живот је увек иновативнији од многих правила и многих закона.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам пуно, посланиче. Захваљујем.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Два минута сте ми ускратили.

ПРЕДСЕДНИК: Прошло је време. Захваљујем.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Два минута сте ми ускратили, желео сам да поставим питање.

ПРЕДСЕДНИК: Разумели смо сви вашу поруку, због тога вас нисам прекидала, шест и 26. Немојте, молим вас, да злоупотребљавамо.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Председнице, ово је срамота што сте урадили. Дакле, ја као посланик и као родитељ дугујем захвалност...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, молим вас, јавићу се за реч доле, поновићу те ваше речи, само у име моје породице која пролази кроз

страшне ствари због сличне ствари због које ви говорите овде. Немојте то да радимо сада.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Али немате право по Пословнику то да радите.

ПРЕДСЕДНИК: Немојте да злоупотребљавамо једну несрећу. Све породице и скоро свако од нас има један и трагичан случај, немојте да то користимо у политичке сврхе.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Очигледно нисте разумели моје речи.

ПРЕДСЕДНИК: Немојте, због тога што имам врло блиску особу која пролази кроз тешке тренутке, молим вас.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Ви не допуштате да охрабрим оне људе који пролазе кроз проблеме, да поделим своју причу са људима. Дакле, то нисте допустили.

ПРЕДСЕДНИК: Молим вас, као човека.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Ја сам данас хтео да охрабрим људе.

ПРЕДСЕДНИК: Пауза, молим вас, минут. Због мене, да се ја смирим.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Ово је скандал који сте направили сада. Ово је скандал.

ПРЕДСЕДНИК: Верујем, посланиче Николићу. Није лепо то што говорите мени, мојој породици, а можда још неко пролази кроз то у овој сали.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Не, ја се обраћам председници Парламента. Нисте допустили да охрабрим људе...

ПРЕДСЕДНИК: Молим вас, молим посланике да буду на мојој страни. Ми смо сви људи, сви пролазимо кроз различите породичне трагедије, о овоме да дискутујемо је испод сваког нивоа и о овоме да делимо, оценимо да ли је неко скандалозан или није скандалозан.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ: Испод сваког нивоа је начин на који водите седницу, да једном родитељу који жели да охрабри друге људе не допуштате да каже...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, од вас то нисам очекивала. Нисам од вас то очекивала, стварно нисам. У политици свашта могу да очекујем, али не могу да очекујем да је неко спреман да пређе црту због политике. Ја, рецимо, немам снаге да станем пред камере да говорим о томе, а ви ипак имате снаге.

Реч има Наташа Мићић.

НАТАША МИЋИЋ: Прво питање за вас, госпођо председнице. Зашто је Јовану Најденову, сараднику и портпаролу ЛДП-а, забрањено да уђе у Народну скупштину? И у петак је враћен са врата Скупштине и данас му је такође забрањено. На тај начин се отежава и онемогућава рад једне посланичке групе. Молим вас да ми кажете – који је основ за забрану уласка сарадника посланичких група?

Друго, генерално се поставља питање сврхе ових посланичких питања. Да ли је њихова сврха да ми у интересу грађана и ове земље отварамо питања и тражимо одговоре како бисмо спречили евентуалне неправилности и злоупотребе или је сврха посланичких питања да симулирамо контролну улогу Парламента и демократије?

Ево зашто ово кажем. Наиме, 8. децембра поставила сам два питања. Једно се односило на трајање ванредне ситуације у граду Ужицу, која је уведена још јануара 2014. године и са кратким прекидом траје до дан-данас. Дакле, три године траје ванредна ситуација у граду Ужицу, што доводи до могућности непримењивања, односно селективног примењивања Закона о јавним набавкама, што наравно отвара могућност корупције.

Закон о јавним набавкама је врло јасан и тачно су одређени случајеви непримењивања, а то су угрожавање здравља, безбедности људи, животне средине, елементарне непогоде. Па је ли могуће да три године такви разлози постоје како би се, заправо, само селективно примењивао Закон о јавним набавкама?

То је питање за председника Владе. Поменула бих да је тај Закон о јавним набавкама донет у време владавине ДОС-а, који се овде често напада а постављен је такав стандард који се, ево, данас не испуњава.

Још једно питање, врло слично, исто сам упутила почетком децембра, пре пет месеци. Питала сам ко ће надзирати рад медија у предизборној кампањи. Пошто нам се десило први пут од 2003. године, када је донет Закон о радио-дифузији, који је такође донет за време ДОС-а, да је уведен стандард да се надзире и контролише рад медија за време предизборне кампање и 13 година имали смо те извештаје за све изборе који су до сада одржани – локалне, парламентарне, председничке, али од прошле године за парламентарне, а ево овај пут и за председничке изборе, ми немамо могућност увида у рад медија.

То је исто питање за председника Владе, који има времена да ми одговори, има још 35 дана до преузимања дужности председника Републике – да ли он сматра да је ово укидање стандарда слободе медија и фер избора добро? Да ли је то европски стандард и да ли може – ево предлажем, уколико Закон о електронским медијима није довољно прецизан – да Влада предложи измене и допуне Закона о електронским медијима, како би РЕМ имао поново обавезу да ради извештаје о предизборним кампањама, односно да контролише медије?

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Проверићу око вашег саветника. Код вас су запослени саветници Кенан Хајдаревић и Ђорђо Жујовић.

НАТАША МИЋИЋ: Он је портпарол. Не улазе само запослени у Скупштину. Јован Најденов, проверите, портпарол и сарадник ЛДП-а.

ПРЕДСЕДНИК: За ово не знам, јер нико се није ни јављао под таквим именом. Проверићемо у Секретаријату, не брините ништа, није проблем никакав. Остала питања ћемо проследити.

Слажем се са вама, ја сам то и рекла да питања попуно губе смисао по члану 287. јер ми овде све говоримо осим што постављамо питања члановима Владе. Постоји увек форма да се неко обрати и посланицима и јавности о свим нашим тешким животним ситуацијама. Кажем баш зато што се налазим у таквој животној ситуацији, не желим да то радимо овде у пленуму него да се овде бавимо неким другим стварима.

Изволите.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Даме и господа народни посланици, постављам питање министру просвете Младену Шарчевићу. Како је могуће да министар просвете Младен Шарчевић предложи Влади Србије да се за државног секретара у Министарству просвете именује Марко Миленковић само неколико дана након што смо га ми српски радикали принудили да поднесе оставку на посланички мандат јер је издао нашу странку у време предизборне кампање агитујући за наше супарнике, агитујући за напредњачког кандидата Александра Вучића?

Ми смо, дакле, осудили тај крајње неморални чин, имамо доказе шта је све радио у том смислу – да је ишао од куће до куће наших чланова, симпатизера или људи који су нам дали сигуран глас и објашњавао да смо се о свему Вучић и ја унапред договорили, да Вучић буде председник а да је будем премијер. Тако нам је оборио са неких 20 процената гласова, колико смо имали на прошлим изборима, на 3%. Он је потврдио ту своју улогу и дао интервју за новине.

Нема ту никакве сумње, али овде није реч о Марку Миленковићу него је реч о министру просвете Младену Шарчевићу, који овим чином показује да је крајње неморална личност. Како он може да трпи у свом кабинету као државног секретара човека који се овако неморално понео? Пазите, државни секретар је највиша чиновничка функција у држави. То је ранг генерал-пуковника, да вам пластичније објасним. Дакле, човека који се овако морално обрукао до крајњих граница унапређују у највиши државни чиновнички ред или сталеж.

Какав је онда то министар просвете? Заслужује ли такав министар просвете да остане у Влади? Зашто не поднесе оставку? А како је Влада себи дозволила да прихвати такав предлог, јер то је кроз Владу већ прошло, и то без дискусије, колико сам информисан. Дакле, све је унапред било договорено, срачунато... и сад, то је позив свим другим из осталих странака – издајте своју странку, учините оно што је морално најгоре, тамо вас чека награда која ће бити материјална сатисфакција за тај тежак морални прекршај.

Јер, у каквом нам је стању друштво – моралне вредности су на све мањој цени, само материјалне вредности преовлађују, и због тих материјалних вредности људи су, као што видите, спремни да раде најгоре могуће ствари.

Марко Миленковић је био високи функционер странке, народни посланик, није било ко. За шта се он продао? За функцију државног секретара. Јер, да је принципијелан, не би више хтео да иде ни у једну странку. Па ако и хоће у неку странку да оде, у неку другу опозициону, али он оде у владајућу, против које се до јуче борио, код премијера кога је до јуче нападао најтежим речима и изразима. Сад оде тамо. Сад ће и он да каже да је раније био будала а сад више није будала. Раније је био будала док је био прогоњени опозиционар, а сад је паметан кад је на државним јаслама.

Ђути Немања, кад ја говорим.

Како назвати тај чин? Тако нешто грозно тешко је и замислити. Код нас је све могуће.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала. Ваших пет минута сте прекорачили, посланиче. Захваљујем.

ВОЈИСЛАВ ШЕШЕЉ: Ја очекујем да министар Младен Шарчевић хитно поднесе оставку.

ПРЕДСЕДНИК: Добро, неће поднети оставку, али ће вам одговорити по члану 287.

(Војислав Шешељ: Откуд ти знаш, Мајо, да неће поднети оставку?)

Неће, неће. Због питања не. Шалим се, наравно.

(Војислав Шешељ: Значи и теби је јасно да министар Шарчевић треба да поднесе оставку.)

Не. Марко Ђуришић има реч. Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Хвала, председнице.

Поставио бих питање министру енергетике, господину Антићу, везано за ситуацију у ЕПС-у.

Да ли је истина да је држава Србија од почетка ове године увезла електричну енергију у вредности већој од 50 милиона долара? Да ли је истина да је ЕПС у фебруару ове године произвела 12,5 процената електричне енергије мање него у истом месецу 2016. године? Да ли је истина да је ЕПС произвела само 55 процената од планиране производње електричне енергије у марту ове године? Да ли је истина да је од почетка марта половина капацитета Термоелектране „Никола Тесла“ у Обреновцу ван погона, не само зато што су у питању планирани ремонти већ због неспособности руководства ЕПС-а? Да ли је Колубара произвела, односно ископала свега 70 процената планиране количине угља у марту ове године и да ли је због тога данас на залихама „Термоелектране Никола Тесла“ у Обреновцу свега 44 процената планираних количина угља?

И да ли је могуће да је човек који је већ 13 месеци, противно закону који је усвојила ова народна скупштина, вршилац дужности генералног директора ЕПС-а, господин Грчић, у најужем кругу кандидата за избор новог директора ЕПС? Да ли је он или неко други од руководиоца

ЕПС-а одговарао за фалсификовање рачуна за електричну енергију коју су грађани Србије добили у јануару и за које је, лично он, у почетку негирао да су фалсификовани и да постоји било какав проблем а тек када је председник Владе реаговао и рекао како су се, ето, неки грађани пожалили њему – вршилац дужности директора, господин Грчић и по својој прилици нови генерални директор ЕПС-а тек онда је реаговао и наводно признао грешку ЕПС-а и покушај манипулације са рачунима за електричну енергију.

Електропривреда Србије је најважније државно и уопште предузеће у Србији па овако неодговорно понашање људи који предузеће воде, уз очигледан благослов и председника Владе и министра Антића, имаће дугорочно негативне последице на привреду и свеукупан развој Републике Србије. Да ли министар Антић има намеру да на било који начин реагује или не?

Друго питање поставио бих премијеру Александру Вучићу, да ли ће доћи данас у 18.00 часова у Херцеговачку улицу у Савамали да каже грађанима који ће се тамо окупити ко су комплетни идиоти који су пре годину дана срушили три објекта и суспендовали државу Србију на неколико сати. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, посланиче. У делу где сте питали да ли ће доћи премијер овде или у неку улицу овде. Не, неће моћи да дође данас, налази се у Лесковцу на отварању петнаест километара реконструисане пруге Винарце–Ђорђево у железничкој станици Лесковац.

(Марко Ђуришић: Нисам питао вас.)

Па, по члану 287. могу да вам одговорим, а он ће писмено. И, обићи ће радове на изгради Коридора 10, ауто-пут Е-75, деоница тунел Манајле – Владичин Хан. Даћу вам извештај, није никакав проблем. Замолићу га да вам пошаље извештај о његовом политичком ангажману као председника Владе.

Реч има Славиша Ристић. Изволите.

СЛАВИША РИСТИЋ: Поштовани народни посланици, госпођо председнице, моје питање упућује се премијеру Александру Вучићу и министру здравља Златибору Лончару.

Као што знате, недавно је Влада Републике Србије усвојила кадровски план Министарства здравља који подразумева запошљавање преко две хиљаде новозапослених у здравству, тачније 2.010 новозапослених. Чули смо такође и министра Лончара који је, образлажући тај план, рекао да се први пут у новијој историји Србије дешава, од стране ове владе, да се сектор здравства посматра пре свега као сектор, не као плен већ како сектор који се мора и може унапредити.

Могли смо да видимо на сајту Министарства здравља о којим се здравственим установама широм Србије ради, односно које ће расписати конкурсе и искористити ту могућност, одлуку Владе – између осталих,

Клинички центар Војводине 229 новозапослених, Општа болница Суботица, Крагујевац, па до Новог Пазара....

Дакле, каже се широм Србије, а на списку нема ниједне здравствене установе са простора КиМ. Да ли се по аршинима Александра Вучића и ове владе, Косово и Метохија не налазе у тим њиховим замишљеним границама Србије?

Морам да кажем да је из Здравственог центра у Косовској Митровици последњих неколико година преко 30 лекара отишло у пензију а, нажалост, на њихово место нико није примљен. Многи, да тако, условно кажем, млађи лекари у Косовској Митровици који су добили специјализацију нису у могућности да оду на усавршавање и да искористе ту могућност из простог разлога што на њиховим местима нема ко да ради у домовима здравља и установама на Косову и Метохији.

Такође, током предизборне кампање Александар Вучић је говорио о великим и бројним инвестицијама у оквиру здравства широм Србије. Такође, ни на том списку нема здравствених установа са простора Косова и Метохије. Очито је да се Влада Републике Србије, мимо Устава, одриче здравственог система на простору Косова и Метохије, који по Бриселском ултиматуму очигледно треба, како се прича, до краја 2018. године да се integriше у тзв. здравствени систем самопроглашених власти у Приштини.

Такође, и уочи ових последњих избора нарочито је, то морам да кажем, истицано и позивани су Срби са КиМ да гласају масовно за Александра Вучића и ову владу, да никако, ни по коју цену не гласају за представнике досовске власти јер су они наводно признали Косово, јер су они највише зла и највише штете направили Косову.

Морам само врло кратко да кажем, за време управе те тзв. досовске власти, Влада Србије на КиМ изградила је, само ћу побројати: Дечију клинику у Косовској Митровици, Дом здравља у Штрпцу, Инфективно одељење у Косовској Митровици, Дом здравља у Прилужју, Одељење за нефрологију и дијализу у Косовској Митровици, реконструисан је Дом здравља и Интернистички блок у Косовској Митровици, набављен савремени скенер итд. Оно што је битно, тадашња власт за ове инвестиције није тражила било какву врсту дозволе нити од ЕУ, нити од Ангеле Меркел.

Морам на крају, зарад истине, да кажем да је чињеница да је уочи последњих парламентарних избора 2016. године Александар Вучић отворио породилиште у Пасјанима у општини Гњилане. То јесте истина, али оно што није рекао српској јавности је да то породилиште није финансирала Влада Републике Србије нити он, већ је то породилиште, нажалост, финансирала самопроглашена власт на Косову. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има народни посланик Срђан Ного.

СРЂАН НОГО: Имам питање за председника Владе Александра Вучића, и ви председавајућа, пошто одговарате данас у његово име, можете и да дате одговор, али наравно, и од њега очекујем да одговори на ово питање, поготово зато што од децембра одбија да се изјасни на упорна и константна питања Двери – у каквом је пословном односу са Ненадом Ковачом, званим Неша Роминг или Неша Самсунг? Ми смо то питање више пута постављали, а поготово актуелизовали пре два месеца, када смо објавили снимке прислушких разговора и транскрипте тих тих разговора који су класификовани као државна тајна а прикупљени су у операцији „Балкански ратник“, истраживања нарко-клана Дарка Шарића.

Овде имам транскрипте означене као државна тајна а тичу се разговора између Зорана Ђопића званог Ђопа, који је правоснажно осуђен за прање новца нарко-клана Дарка Шарића и у Србији и у БиХ, и који је он обављао 18.2.2009. године у 11.40 часова са Ненадом Ковачом и истог дана у 11.16 часова са Савом Терзићем.

Господин Ненад Ковач је кум Николе Петровића, кума Александра Вучића. Шта више, они имају заједничке фирме, неколико заједничких фирми, између осталог и фирму „Еко енерџи груп“ где је Никола Петровић био директор пре него што је постао директор „Електромреже Србије“. Када је постао директор „Електромреже Србије“, први посао који је Електромрежа урадила јесте инвестиција у прикључење приватне мини-хидроелектране „Еко енерџи групе“ на мрежу „Електромреже Србије“, а сада, када је напустио Електромрежу, поново се вратио на место директора „Еко енерџи групе“.

Да ли је Ненад Ковач, некадашњи блиски сарадник покојног Микија Ракића, Бориса Тадића и Драгана Ђиласа и финансијер ДС, финансирао дугове дневног листа „Правда“ у износу од више милиона евра и на тај начин успоставио сарадњу између Александра Вучића и кабинета Бориса Тадића и кумовао каснијем оснивању СНС-а?

Зашто Александар Вучић одбија да се изјасни по овим питањима, и по још једном конкретном питању – да ли он ауторитетом и политичком моћи коју има као председник Владе утиче да се послови његовог кума Николе Петровића и Петровићевог кума Ненада Ковача одвијају несметано и да буду заштићени од кривичног гоњења?

Ја бих подсетио и да је адвокат фирме „Еко енерџи груп“ и тандема Петровић–Ковач, садашњи шеф БИА Александар Ђорђевић. Такође, кум Ненада Ковача је и председник Првог основног тужилаштва, господин Љубивоје Ђорђевић, и сви они заједно у више судских поступака покривају приватне интересе господина Ковача, званог Неша Роминг, који је умешан у прање нарко-пара Дарка Шарића. То ови транскрипти потврђују.

Наиме, 18.2.2009. године из тих разговора види се да су та лица купила све апарате за електронске допуне од фирме „ДТМ рилејшнс“,

која је била у власништву шефа кабинета тадашњег министра полиције Ивице Дачића, Бранка Лазаревића, коме се сада управо суди у Специјалном суду и где се прислушкивани транскрипти изузимају из доказних списка. Ћопић који је, понављам, осуђен зато што је упропаштавао фирме перући новац за Дарка Шарића, распитује се око куповине те фирме да би они могли на основу ње да купе фирму „Митросрем“.

Ми смо објавили преко 60 снимака разговора где Зоран Ћопић Ћопа разговара са разним тзв. бизнисменима, са судијама, са многим банкарима, где се види да се перу паре од наркотика, да је целокупна приватизација у Србији у највећем била управо праће новца зарађеног на трговини кокаином.

Још увек, два месеца, ниједан званични државни орган није реаговао. Нико нас није позвао да нас пита како објављујемо државне тајне, нико неће да одговори како је могуће да се суди Шарићу, Јестровићу и Ћопићу а не суди се Ковачу, Терзићу и бројним банкарима и привредницима као што је Богдан Родић, као што су директори разних банака – Кордић из Комерцијалне, Јовановић из АИК, Јовановић из Пиреуса итд. То је право питање и права афера.

Да ли Бусплус систем служи за праће новца од кокаина? Године 2014. овде је један посланик СНС-а рекао да је то било у медијима; 2014. године СНС је, значи, послала – ево га овде снимак, то је било 8. марта 2014. године у 14 часова, 27 минута и 10 секунди – фотографисали сте и послали свим медијима ЦД-ове, слали сте и одређене транскрипте, али сте намештали транскрипте да код Саве Терзића, који је лице које управља Бусплусом, буде изостављен део разговора где се помиње Ненад Ковач. Зашто? Да би се сакрио кум Вучићевог кума. Да ли је СНС ...? (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Не могу да вам одговорим на ово питање, неке старлете сте спомињали, знам само где се налази данас председник Парламента. Посланиче Ного, извињавам се, председник Парламента се налази овде. Ја сам човек и ја пролазим кроз различите животне драме, па не могу баш увек да будем сконцентрисана, али трудим се ипак да радим свој посао, што очекујем од свих. Знам где се налази данас председник Владе Републике Србије, изабрани председник, а ово друго – не знам, рекли су ми потпредседници да сте спомињали надимке неких старлета и стварно не знам. На то не знам ко може да вам одговори.

Реч има народни посланик Милија Милетић.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем, уважена председнице.

Пошто ја знам да будућност наше Србије и југоистока Србије јесте развој пољопривреде, поставио бих неколико питања око тог ресора.

Прво питање је министру без портфеља, господину Кркобабићу, везано за задругарство.

Пошто смо чули да ће надлежно Министарство у наредном периоду обезбедити средства, а већ су у оквиру буџета припремљена, и да ће бити могућности да се стимулише стварање нових задруга у Србији са посебним акцентом на исток и на југ Србије. Пошто ја долазим из општине која је неразвијена, која има шансе кроз задругарство, кроз задруживање, ја питам господина министра – када ће и да ли је направљен правилник, како ће се формирати те задруге и како ће се финансирати и на који начин ће добијати средства те задруге?

Знамо само да је припремљено, и из разговора са господином министром имам информације да ће до 50 хиљада евра бити опредељено за формирање нових задруга а за ове старије задруге које су формиране раније, за њих ће бити обезбеђено до 100 хиљада евра.

Мислим да је то добро и да треба сада максимално на тај начин ставити акценат на удруживање јер само таквим удруживањем имамо шансу да помогнемо развоју пољопривреде у неразвијеним подручјима, брдско-планинским подручјима као што је општина Сврљиг, као што је општина Бела Паланка, Сокобања, Књажевац, Бабушница и остале општине.

Исто питање и Министарству пољопривреде, господину Недимовићу – да ли у Министарству пољопривреде има још средстава која ће бити опредељена за удруживање и за задругарство? Знам да је уназад десетак дана већ донета уредба којом се великим цифрама помаже општинама, односно људима који живе у неразвијеним општинама и ја то подржавам, јер само на тај начин, удруживањем кроз задругарство, имамо шансу да обезбедимо и пласман и контролу производа и, нормално, на тај начин имаћемо већу запосленост људи и могућност да се контролише како се ради, да нема сивог тржишта.

Питање исто Министарству пољопривреде, а везано је за уматичење грла стоке и за начин како се то ради. Конкретно питање Институту за сточарство у Земуну – да ли је могуће, пошто сви знамо да се за свако матично грло овце, козе, краве, по 25.000 динара добија за сваку краву а седам хиљада динара за сваку уматичену овцу... Да бисмо дошли до тога да сва стока буде уматичена, потребан је одређени временски период.

Институт за сточарство у Земуну је кровна институција код нас у Србији, док је Департман у Новом Саду за сточарство за Војводину. У Војводини је поступак да се уматичи грло следећи: треба само једно женско квалитетно приплодно грло, да ли је то теле, јагње или јаре, или да је осемењено, или приплодни ован, и са тим за годину дана сточар у Војводини добија РБ број, а самим тим кад добије РБ број има могућност да конкурише и да добије средства од Министарства пољопривреде, док у овом делу који Институт за сточарство Земун контролише, ту је потребно пет година да сточар добије премију за уматичено грло. То су следећи кораци: добије се РБ број па после прва, друга и трећа генерација тек може

да добије ХБ број, то је коначан број када се добије премија за уматичено грло.

Питам да ли постоји могућност да Институт за сточарство у Земуну ради исто као Департман у Новом Саду, јер знамо сви да смо иста земља и мислим да треба да и овде, у овом делу Србије који покрива Институт за сточарство Земун, када се обележи грло РБ бројем да тада то грло има могућност да користи премију коју даје Министарство пољопривреде, а напомињем да је премија од 25.000 динара за краву, односно за јуницу.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала, посланиче.

Реч има народни посланик Саша Радуловић.

САША РАДУЛОВИЋ: Хвала.

Грађани Србије јако добро знају да је поштовање правила кључна ствар за функционисање једног друштва, поштовање закона, правила, процедура. Овај Пословник Народне скупштине је једно од тих правила и процедура које би се морали поштовати.

Конкретно, члан 287, који говори управо о овим посланичким питањима које управо постављамо, говори да посланик има право да постави ова питања уторком и четвртком и каже, такође, да су лица из овог члана, односно републички функционери, дужни да председници Народне скупштине тражено обавештење, односно објашњење доставе у писаном облику за народног посланика у року од 15 дана. Значи, у писаном облику, не усмена образложења. То каже правило, односно Пословник Народне скупштине.

Посланичка група ДЈБ је откако је кренуо да ради овај сазив Народне скупштине поставио 17 питања председнику Владе и девет питања председници Скупштине, у складу са чланом 287. Пословника Народне скупштине Републике Србије, на која нисмо добили одговор.

Прошлог четвртка смо поставили и осамнаесто питање председнику Владе и десето питање председници Скупштине, на које нисмо добили одговор. Једно питање смо поставили председнику Владе 19. октобра 2016. године, значи пре око шест месеци.

Код нас се граде путеви што је добра ствар, али је битно и како се граде ти путеви, односно која је економска корист за Републику Србију, па смо поставили питање у вези пута од Љига до Прељине, да ли је истина да азербејџанска фирма „Азвирт“ ангажована на изградњи пута од Љига до Прељине, увози нафту из Азербејџана без плаћања царина, акциза и ПДВ-а, о којој количини нафте је реч, да ли је истина да ту нафту даље препродаје нашим подизвођачима као што је „Планум“ нпр. по пуним тржишним ценама и зашто је то дозвољено?

Затим, да ли је истина да је та фирма закупила сепарацију „Таково“ да из ње вади уситњени камени агрегат, који такође продаје нашим подизвођачима по цени од 35 евра по кубном метру док је тржишна

цена 21 евро. Због чега премијер, односно Влада, надлежна министарства и све агенције допуштају овакво понашање и извлачење новца од грађана Србије? Ово је везано директно са корупцијом. Одговор до данас нисмо добили, тако да је поново постављам питање председнику Владе – због чега се ово дешава и зашто не одговара посланицима Покрета ДЈБ?

Да објасним грађанима да, када поставимо овакво једно питање, стручне службе Скупштине саставе један овакав допис и упуте га републичком функционеру коме смо поставили питање, тако да то не долази од нас него од Службе Народне скупштине и нема сумње да на ове дописе ниједан одговор нисмо добили.

Има још много питања председнику Владе, међутим, прећи ћу сада на председницу Скупштине, која је дужна да поштује правила, јер ако она не поштује правила, онда из тога извлачимо закључак да цело друштво надаље, од Скупштине, игнорише правила и не поступа по њима. Наравно, ради се поново о члану 287, где је и председница Скупштине дужна да нас у писаном облику, не усмено, обавештава где се данас налази председник Владе, да ли у Лесковцу или негде другде, да одговара на питања у писменом облику, иначе крши члан 287.

На пример, председницу Скупштине смо питали 16. новембра 2016. године када ће бити донет годишњи програм рада Народне скупштине, како то прописује члан 28. став 1. Пословника, јер већ више од пет месеци радимо потпуно стихијски. Ово „пет месеци“ се односило на тај 16. новембар. До данас је прошло девет месеци и немамо одговор на ово питање.

Такође, 26. октобра смо поставили питање у вези са чланом 157. став 2. Пословника који каже да када се прави дневни ред, и прочитаћу овде, може да се обједини расправа о појединим законским предлозима и одлукама и каже да Народна скупштина може да обави заједнички начелни претрес само око предлога закона који су међусобно условљени или су решења о њима међусобно повезана. Наставља се са кршењем овог правила и расправља у оквиру једне тачке дневног реда о стварима које једноставно нису повезане.

Молим председницу Народне скупштине да поштује члан 287, да не одговара усмено и да у писменом облику одговори на сва ова питања. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Александар Марковић.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Даме и господо народни посланици, пре преласка на посланичко питање, да честитам претходном говорнику победу над неважећим листићима на прошлим изборима. Додуше, победа је била за длаку, али ипак је победио неважеће листиће.

Дакле, крајем фебруара ове године одржан је протест грађана Врачара, једног дела Врачара, збор спорне ситуације око парка који је оивичен улицама Томаша Жежа, Милешевска и Радослава Грујића. Епилог тог проблема је да се ових дана интензивно ради на налажењу решења, дакле трајног решења, тог проблема и наћи ће се решење. Наћи ће се решење, али захваљујући превасходно хитрој и правовременој реакцији градске општине Врачар, односно руководства градске општине Врачар, али и надлежнима у градској управи, али највише захваљујући грађанима Врачара.

О чему се заправо ради? Ради се о једној брљотини ДС-а још из 2012. године, када је управљала градском општином Врачар, а чије последице ми данас отклањамо.

Након два неуспела покушаја, 2009. и 2011. године, општина Врачар је из трећег пута, дакле 2012. године, успела да поништи Решење о експропријацији на земљишту које је било национализовано, а које је коришћено као парк све до данашњих дана. Дирекција за градско грађевинско земљиште, чији је директор у том периоду такође био из ДС, иако се два пута пре тога жалила на то решење, трећег пута се напрасно, волшебно не жали чиме је директно отворен пут да то земљиште постане приватно власништво и да се на том земљишту у будућности можда изгради и зграда.

Да бисмо трајно сачували и заштитили овај парк, градска општина Врачар је у сарадњи са, опет кажем, грађанима тог дела Врачара покренула иницијативу за измену плана детаљне регулације овог дела. Тај захтев је предат Граду Београд. Град Београд је препознао напор и уверен сам да ће у најскоријем периоду тај проблем бити решен, односно усвојен. Том изменом плана детаљне регулације ова површина ће бити проглашена јавном површином, и то је једини начин, дакле једини правни начин да се сачува овај парк.

Моје питање упућено надлежнима у градској управи и Скупштини града Београда, као и Министарству које врши надзор, и оно гласи – да ли ће се утврдити одговорност општинских органа општине Врачар и лицима у општинској управи градске општине Врачар којем је тада, да поновим због грађана, руководила ДС, односно владала на општини Врачар, за тенденциозно поступање против јавног интереса? Затим, ко ће бити одговоран за евентуалне нове трошкове у овом смислу, дакле за нову израду плана детаљне регулације и све остале трошкове? Ко ће сносити те трошкове?

Дакле, да утврдимо да ли су незнање и нестручност или незаинтересованост и немар челника општине Врачар криви за све ово и довели до овакве ситуације или је можда било и свесног поступања против јавног интереса, односно за нечији приватан интерес, у народу познатог као корупција.

Имамо ту и пример врхунског безобразлука и лицемерја. Наиме, када је организован поменути протест грађана Врачара, дакле да поновим, оправдани протест становника тих улица, ту смо могли да приметимо и представнике ДС, општинског одбора, који су покушали на један мизеран начин да ушибаре неки политички поен из целе ситуације, на срећу потпуно безуспешно. Дакле, замислите безобразлук, усудили су се да дођу на протест они који су најдиректније криви за то што се десило.

Ту је био извесни Богдан Татић. Он је ваљда председник општинског одбора ДС на Врачару, чак је покушао и да направи неки инцидент. По чему је познат тај Богдан Татић? Познат је по томе да се у својој каријери председника општинског одбора ДС на Врачару, али и члана већа, обраћао писменим путем сам себи. Пазите сада, председник општинског одбора ДС-а Врачар Богдан Татић, обраћа се члану већа градске општине Врачар Богдану Татићу. Дакле, на страну што је у питању врхунац, односно пар екселанс пример страначког запошљавања, па каже – општински одбор ДС Врачар је на седници одржаној тада и тад донео закључак да се на место координатора Канцеларије за националне мањине градске општине Врачар именује извесна особа, није сада ни важно ко.

Дакле, општински одбор ДС Врачар је након исцрпне расправе донео закључак и препоручио председнику градске општине Врачар да именују НН особу за координатора ове канцеларије. Дакле, врхунски пример страначког запошљавања, али оно што је најсмешније, човек се обраћа самом себи и користи, односно злоупотребљава своју функцију. Такви су водили Врачар деценијама уназад. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Настављамо даље са радом.

Обавештавам вас да седници неће присуствовати народни посланик Жарко Обрадовић.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОЈ ОПЛОДЊИ (у појединостима).

Молим министра Лончара да уђе у салу.

Сагласно члану 90. став 1. Пословника, обавештавам вас да сам позвала да данашњој седници присуствује: др Златибор Лончар, министар здравља, државни секретари у Министарству здравља Берислав Векић, Владимир Ђукић, Вицко Ференц и Мехо Махмутовић, Нада Васиљевић и Злата Жижић из Управе за биомедицину у Министарству здравља и Никола Пандрц и Марко Павловић из Министарства здравља.

Примили сте амандмане које су на Предлог закона поднели народни посланици и Одбор за здравље и породицу.

Примили сте извештаје надлежних одбора.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став 3. Пословника, отварам претрес Предлога закона у појединостима.

На члан 2. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман, а Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Председнице, поштовани министре, интервенција у члану 2. била је да се јасно назначи да се у погледу права пацијената у овом поступку, уколико то није дефинисано овим законом, примењују одредбе закона којим се регулишу права пацијената. Сматрамо да је добро што је Влада прихватила овај амандман и тиме додатно разјаснила и утврдила на који начин грађани могу да остваре своја права кроз овај закон у свим могућим случајевима. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

На члан 3. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: У члану 3, који дефинише појмове у овом закону, појављује се појам „озбиљни, нежељени догађаји“. У консултацијама које смо имали са људима који се баве овом облашћу речено нам је да у нашој терминологији, ни медицинској а ни правној, овакав термин „озбиљни, нежељени догађаји“ не постоји и да је он вероватно последица превода са неког другог језика у којем су неке дефиниције коришћење. Сматрали смо да реч „озбиљни“ треба да се обрише и да остане само дефиниција „нежељени догађаји“.

Влада није прихватила овај амандман са образложењем да је та реч потребна како би додатно направила разлику између догађаја који могу да се десе, везано за овај процес биомедицински потпомогнуте оплодње. Кроз консултације људи су нам скренули пажњу да се ти термини у медицини код нас не користе. Сматрамо да би било боље да је овај и сличан амандман који такође, у неком каснијем члану, тражи брисање речи „озбиљан“, Влада прихватила. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Захваљујем.

Желели смо да направимо разлику између нежељених ефеката који могу да буду минимални и занемариви и оних који су озбиљни. То је једини разлог, да би се скренула пажња на озбиљне последице.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Душан Милисављевић.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Поштована председнице, поштовани министри, поштовани сарадници из Министарства здравља, колегинице и колеге народни посланици, ево после годину дана паузе, колико нисам био у Народној скупштини, поново сам данас са вама и, ето случаја, опет су на почетку закони из здравства.

Желим да вам кажем, годину дана нисам био овде и мислим да атмосфера у Скупштини није баш онаква каква би требало да буде, мислим да би свако од нас требало да допринесе квалитетнијем и бољем раду Народне скупштине.

Оно што желим да кажем је да су пред нама два јако важна закона која побољшавају законодавну активност и практично законодавство у сектора здравства. Врло две важне теме – тема о Закону о трансфузији...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, молим вас само мало о амандману, прешли смо на расправу о амандманима.

Имате конкретан амандман на члан 3. став 1. тачка 29, реч је о „озбиљним“, и брише се у тачки 30 реч „озбиљно“.

Свесна сам да сте се тек сада укључили у рад Парламента, али ми смо на амандманима.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Добро, ако дозволите, свакако да сте ви председавајући, можете да ме прекинете. У прошли петак сам положио заклетву и по некој доброј пракси из ранијих мандата требало је да будем овлашћен, мени је то онемогућено и желим да пар неких важних ствари кажем о ова два Предлога закона, користећи време овлашћеног представника...

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, разумем вашу жељу да говорите о ономе што је било пре неки дан, али морамо да причамо о амандманима, покушавам упорно да уредим рад овог парламента у складу са Пословником.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Добро, ево, јавићу се по следећем амандману.

ПРЕДСЕДНИК: Да. Хвала вам. Наравно.

Реч има народни посланик Љубица Мрдаковић Тодоровић, по амандману.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ: Хвала, председнице.

Потпуно сам сагласна са ставом Владе и Министарства здравља да предложени амандман треба одбити. Наиме, нежељене реакције или дејства се у медицини деле, према интензитету, на благе, средње и тешке, а према последицама на „озбиљне“ и „нису озбиљне“ и према учесталости.

Члан 3. предложеног закона у ставу 29. и 30. прецизно и кристално јасно објашњава који су то „озбиљни нежељени догађаји“ у поступцима биомедицински потпомогнутог оплођења. Нежељена реакција и догађај може да буде и црвенило, свраб, пецкање, оскудно

интравагинално крварење – рецимо код аспирације – која је нормална појава, али то не спада у озбиљне нежељене догађаје. Захваљујем се.

ПРЕДСЕДНИК: Опет по амандману? По истом?

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Док ухватим ритам, бар око ових амандмана...

Када говоримо о Предлогу закона о вештачки потпомогнутој оплодњи и о амандману који је поднео господин Ђуришић, постоје нека стања која су јако озбиљна и која доводе, практично, и до стерилности жена. Нешто што у овом предлогу закона није споменуто а што се у јавности често спомиње, то јавност и неко из врха некадашњих влада спомиње, јесте велики број абортуса и проблем да абортуси доводе до стерилитета жена. Желим да са овог места као народни посланик скренем пажњу да морамо много више радити и посветити пажњу превенцији.

У Србији је уврежена пракса да је абортусом могуће регулисати породицу и да је абортус нешто што је општеприхватљива ствар. Као лекар увек ћу се залагати да абортус остане право жене да регулише своју трудноћу, али желим да скренем пажњу Министарству просвете, Министарству здравља, да морамо више да учествујемо у едукацији наших грађана како абортус не би био једина могућност заштите од нежељене трудноће. Управо када причамо о једном проценту жена које не могу да добију дете, разлог су компликације о чему говори и амандман – једанпут или два пута, можда стручно или нестручно, урађен абортус и жена након тога не може да остане у другом стању.

Ово је јако важна тема јер, нажалост, у Србији се ради велики број абортуса. Присталица сам и заговорник права жене на абортус, али као лекар примећујем да наше младе генерације, наши млади не знају много о томе како да се заштите од трудноће и без било какве заштите ступају у сексуалне односе а абортус користе на крају као једину могућу меру заустављања трудноће.

То је јако лоше и одговорност је на свима нама – да са много више пажње радимо на сексуалној едукацији младих, да се превенција не врши само абортусом него да се младима објасни која сва различита средства могу да користе, да им се објасни начин како да дођу до тога.

Са овог места порука људима који су покушавали и у неким европским земљама да забране абортус, и неким појединцима који су пуштали као неке најаве да имају намеру да, можда, и у Србији зауставе абортус – абортус је нешто што је право жене, она има право да планира своју породицу и да прекине трудноћу, али абортус није мера превентиве на начин на који се користи у Србији. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Ви сте на овај амандман потрошили време. Ви сте се јавили већ једном министре, не може два пута.

На члан 3. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Вјерица Радета и Наташа Јовановић.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 3. је, да би се уопште знало о чему говоримо, члан у коме су објашњени изрази употребљени у овом закону, односно значење тих израза. Ми, у принципу, мислимо да су овакви чланови потпуно непотребни и да оптерећују текст закона али то сада није тема. Тема је оно што је у овом члану 3, став 1, тачка 35 објашњено – шта је Центар за БМПО. Каже, то је здравствена установа или приватна пракса која обавља делатности БМПО, осим делатности банке репродуктивних ћелија, ткива и ембриона.

Ми у СРС-у мислимо да овде треба интервенисати. Ми смо интервенисали амандманом тако што смо овај део „осим делатности банке репродуктивних ћелија ткива и ембриона“ брисали из ове тачке члана 3. и образложили прилично детаљно због чега мислимо да то треба да се брише.

Делатност банке репродуктивних ћелија треба да се одобри, по нашем мишљењу, свим центрима који су и у смислу опреме и у кадровском смислу опремљени за ову врсту посла. Ми смо у начелној расправи рекли да је овај закон веома значајан, и у начелној расправи смо имали своје примедбе и рекли смо да би закон могао бити добар уколико би се прихватиле неке наше сугестије и примедбе које смо кроз амандмане изнели.

Ово је веома практично и веома конкретно ако једног дана буде примењиван овај закон, што посебно наглашавам зато што су углавном последњих година донети многи закони који су заправо били непримењиви јер се најпре донесе закон а тек се онда покушавају створити услови за његову примену. Дакле, ако се некада почне примењивати овај закон, онда ћемо се сретати са озбиљним проблемима. Било шта да је у питању, концентрисати све само на једно одређено место ствара монопол, па макар то била и ова делатност која се предвиђа законом о биомедицински потпомогнутој оплодњи, са једне стране.

Са друге стране, зашто бисмо ми то концентрисали у један центар и правили трошкове људима да долазе из целе Србије у само тај један центар који би, ето ви можда или неко други, опремили врло савременом опремом и ту сконцентрисали све стручњаке итд.? Када год је у питању монопол, ма шта да је у питању, сами знате да то доводи и до могућих малверзација, злоупотреба итд.

Ако желимо да Србију развијамо у целини, а за то се декларативно залажете, зашто онда не би многи медицински центри у Србији били опремљени да могу да се баве овим послом? По амандману који смо поднели и даље мислимо да треба да га прихватите, да предлог не доживите као некакво политичко обраћање јер је ово заиста нешто врло

практично – у свим областима показало се да није добро када се нешто концентрише само на једном месту.

Министре, још једном размислите и хајде да овај монопол разбијемо, прихватите овај амандман. Уосталом, свуда у свету постоји велики број банака за репродуктивне ћелије и ембрионе и зато нема разлога да то у Србији буде само на једном месту.

Ваше образложење – ово које сте написали, које је написао неко у служби – због чега не прихватате амандман, ништа суштински заправо није написано. Ето, написали сте реда ради – не прихватамо зато што ми мислимо да треба овако, а ми смо вам врло конкретно рекли због чега мислимо да ово треба да прихватите и још једанпут вас позивам да размислите и да прихватите овај амандман ради побољшања текста закона. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Душан Милисављевић.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Поштована председнице, ја се слажем са колегином Радетом око овог амандмана.

Ја долазим из Ниша и могу да вам кажем да су Нишлије алергичне на било какав вид централизације и када год чујем да се нешто покушава на једном месту правити... Добро, у Нишу има, али на неким другим местима нема.

Хоћу да кажем да је Предлог закона рађен од стране струке и да има јако добрих делова у овом тексту, али што се тиче примедбе коју је колегиница изнела, доста би олакшало када би се и у мањим центрима омогућило да могу да донирају ...

(Златибор Лончар: Има.)

(Председник: Посланиче, ви дискутујте. Министра молим да дискутује у микрофон а не са вама приватно.)

Тако да је поента да се грађанима Србије, поготову паровима који не могу да имају децу, да им се олакша и долазак до тих центара, а не да морају да одлазе у неке друге средине. Има случајева где неки парови желе да обезбеде дискрецију, што је могуће и оправдано, али 90 посто људи се тога не стиди и нема разлога да се људи тога стиде, траже помоћ и треба да им се помоћ омогући, као што је и колегиница рекла – да то ураде у неком од најближих центара.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Молим вас, да се разумемо – све што сте рекли апсолутно није тачно. Где сте прочитали да не може да се отвори центар? Можете да га отворите кад испуните услове у било ком селу, у било ком месту. Једини разлог због чега хоћемо да имамо минимум онога што је неопходно је да би успешност била већа, већи проценат успеха када се поступак примењује. Да ли смо ми у овом предлогу регулисали да по

први пут могу и приватне и државне установе, да су у истом рангу и да могу да центре отворе тамо где су испуњени утврђени услови?!

Немојте да уносимо забуну код људи. Где год може, а једини је разлог да би била већа успешност поступка. Нити се прави разлика у ком месту ће центар да буде, да ли ће да буде државно, да ли ће да буде приватно – свако ко испуни услове. Оно што нас једино интересује је већа успешност, а ово јесте гаранција да ће успешност бити већа.

Вратићу се само, нисам стигао да кажем о абортусу. Једино што држава жели, држава жели само да зна колико је било абортуса, да би могла да прави стратегију и да ради даље. Зато уводи и приватнике у систем, да бисмо могли да имамо увид колико се чега ради.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Министре, ви нисте у праву. Добро читам. Пише – центар за биомедицински потпомогнуту оплодњу је „здравствена установа или приватна пракса која обавља делатности БМПО“, па запета, а следеће ми хоћемо да бришемо, ви сте написали – осим делатности банке репродуктивних ћелија, ткива и ембриона.

Дакле, ту делатност сте предвидели само на једном месту. Врло прецизно и конкретно смо написали амандман и говорили о томе.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 3. амандман су заједно поднели посланици Горан Тирић и Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Реч има народни посланик Радослав Милојичић.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала, уважена председавајућа.

Даме и господо народни посланици, ово је изузетно важан закон и ово су изузетно важни амандмани да би о њима расправљали са човеком који је друговао са убицама премијера Зорана Ђинђића... (Искључен микрофон.)

ПРЕДСЕДНИК: Изричем вам опомену, посланиче. Не можете да вређате људе. Чудите се?

(Радослав Милојичић: Зашто увредио?)

Не можете да вређате никога. Никога.

(Радослав Милојичић: Нису ово моје слике.)

Дакле, Парламент Републике Србије неће постати циркус, ја вам то обећавам. Овде се износи снага аргумената. Говоримо о врло важном закону. Многе породице очекују да овај закон буде донет. Покушавамо да га побољшамо, а то што ви износите...

Министре, завршавамо са оваквим начином комуникације од стране посланика који не знају ништа да кажу о амандманима.

(Радослав Милојичић: Због чега опомена? Нисам ја ово сликао.)

Посланиче, имате конференцију за штампу, имате вероватно просторије ДС-а, држите конференције где год хоћете и причајте о нечему што није тема овде, а увреде не дозвољавам.

На члан 13. амандман су заједно поднели посланици др Милован Бојић, Зоран Красић и Срето Перић.

Реч има Срето Перић.

СРЕТО ПЕРИЋ: Даме и господо народни посланици, господине министре, тема или друштвени проблем о којем данас разговарамо је од изузетног значаја, мада је и у начелној расправи господин Красић рекао – промена назива закона којим је ова проблематика била регулисана и овога сада губи на значају, односно на снази проблема којем треба да посветимо пажњу. Па сте ви рекли да је претходни закон на погрешан начин одређене ствари одрадио и ставио акценат само на обављање поступка. Мислим да нема ничег битнијег од самог поступка у овом проблему и да ништа није важније. Мада смо потпуно сагласни да треба прописати процедуре које морамо да поштујемо.

Ми смо интервенисали у члану 13, који говори о делатности БМПО. Саму делатност сте дефинисали како сте је дефинисали – да не понављам, немамо неке посебне интервенције, али на крају реченице става 1. каже се „као и увоз, односно извоз репродуктивних хелија“ што предлажемо да се брише. Због чега предлажемо да се брише? Зато што је то регулисано Законом о спољнотрговинском пословању.

Господине министре, ви нисте правник па вам можда ово није ни јасно. То би било као када би у Закону о становању неко предложио да се њиме може разматрати и интервенисати у области везаној за БМПО. Из тог разлога смо предложили да се брише. Просто у прописе који су у правном промету Србије треба унети чистоћу, да знамо о чему ти прописи говоре како би их они на које се прописи односе лакше примењивали и спроводили.

Сагласни смо и са вашом изјавом да је ваша жеља што већа успешност. То није само ваша жеља. То је жеља свих оних који имају проблеме, па и оних који их немају на директан начин али су у вези са особама које проблем имају... А проблем, видимо, из дана у дан расте и вероватно сте морали заједно са госпођом Славицом Ђукић Дејановић, министром која има посебну улогу да разради проблематику наталитета у Србији и да да конкретна решења, да овде изађете са одређеним решењима проблема, да нам кажете где се ови случајеви чешће појављују, шта је проблем, на који начин би људи могли да сами себи помогну да то тога не би долазило – ако је реч о у утицају свакодневног понашања или нечега што наука у превентивном смислу може да објасни и да квалитетно решење.

ПРЕДСЕДНИК: Драгана Баришић.

ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем.

Ја сам при ставу Владе да се овај амандман не прихвати. Зашто? Циљ овог доброг предлога закона је да се повећа број поступака БМПО, али да се, пре свега, повећа број успешних поступака. Ово што је у амандману предложено јесте да се у ствари забрани увоз и извоз. Шта онда са оним паровима који су започели поступак БМПО у некој од других земаља? Значи, њима ускраћујемо право да тај поступак окончају. Тако да мислим да је став Владе исправан и да не смемо прихватити овај амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Душан Милисављевић.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Врло ћу кратко.

Када причамо о увозу и извозу, имате примере где наши пацијенти морају – ово није тема вештачке оплодње али јесте продужетка живота, свакако – да оду у АКХ клинику (у Бечу) и врше трансплантацију срца, плућа или бубрега. Они тада добију нечији туђи орган.

Значи, не смемо да будемо толико затворени и конзервативни, да не кажем мишљења као у средњем веку и да увек имамо неку теорију завере, него да видимо шта је то добро за наше грађане. Сваки добар потез треба да поздравимо и да се отварамо. Значи, све што је усмерено ка продужењу живота наших грађана, све што је усмерено ка омогућавању квалитетнијег и здравијег живота нашег грађанина – о томе треба да овде причамо и да грађанима објашњавамо шта у суштини радимо.

Мислим да сам дискусији дао допринос примером ове трансплантације – да на то не треба да се гледа толико уско, на тај увоз или извоз.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Члан 15. има наслов – Издавање дозволе за делатност биомедицински потпомогнуте оплодње. Закон предвиђа да Управа за биомедицину даје дозволу за обављање ове делатности центрима, али и банци. Банка је Предлогом закона једна, на нивоу Републике Србије, и оно што је суштина нашег амандмана је да ту дозволу за рад, односно њено евентуално одузимање, издаје министар.

Не слажемо се са образложењем одбијања овог амандмана које каже да је „начело ефикасности и економичности поступка оно што је боље“, односно што даје Управи за биомедицину надлежност и за издавање дозволе за банке – с обзиром на то да је та банка једина институција, предвиђена овим законом, на нивоу Републике Србије.

Сматрамо да због важности те дозволе, за праћење рада треба да буде задужен министар а не Управа. Кажемо, разумемо зашто за центре

ради Управа за биомедицину, с обзиром да се ради о више центара – приватних, државних, како год – који ће радити, али банка је једна једина и сматрамо да због тога у закону треба предвидети да дозволу за њен рад, односно евентуално одузимање, даје министар. Зато се не слажем да је у овом случају оправдан принцип економске ефикасности и економичности. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Ту смо се водили само једном чињеницом, а то је да људи који раде у Управи за биомедицину много више од мене знају о свему томе, и то је једини разлог због чега је њима дато то овлашћење. Када већ раде инспекцију, када већ раде све остало, онда треба да имају и одговорност везано за дозволу. Ништа друго није у питању сем тога.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Момир Бачевац.

МОМИР БАЧЕВАЦ: Ја ћу се сложити да се одбије овај предлог. Управо је формирање, односно стављање целокупног надзора у оквир ове институције допринело квалитету овог закона. И ово што каже министар, сигурно је да ће људи који су високо стручни и непрестано прате ту материју лакше, брже и квалитетније одлучивати, у интересу бољег функционисања института потпомогнуте оплодње.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици др Милован Бојић, Зоран Красић и Немања Шаровић.

Реч има народни посланик Зоран Красић.

ЗОРАН КРАСИЋ: Користићу два минута по основу поднетог амандмана а остатак по основу тога што сам представник посланичке групе по овој тачки дневног реда.

Комплетна наша дискусија и наш трећи амандман тиче се овог односа – центар и банка. Ту суштинска разлика не постоји, осим што се једном центру дода статус да је он банка и он постаје на тај начин референтна институција. Ми сматрамо да је то лоше решење. У оквиру нашег првог амандмана објаснили смо, чак навели и у којим земљама не постоји овакво једноставно виђење које дајете ви.

Што се тиче члана 15, амандман се односи на дозволу за рад банке. Ми смо, као што видите, амандман поднели само због тога што пратимо претходна два амандмана, где је у основи однос између центра и банке. Али ја морам да вам скренем пажњу да не постоји апсолутно ниједан, запамтите, ниједан разлог за својеврсну монополизацију – што би били један центар и једна једина банка у Србији. Апсолутно ниједан разлог не постоји.

Без обзира на тип здравствене установе, да ли је из мреже тзв. државних здравствених установа, да ли је приватна здравствена установа, да ли је приватна пракса – свима је дозвољено да се баве овом делатношћу, под условом да испуњавају кадровске и услове у погледу опреме.

Ми овде имамо систем двоструког сертификата – сертификат за институцију, државну, приватну и приватну праксу уколико испуњава минимално техничке услове, санитарне итд., итд., и имамо другу страну, то је сертификат за лица која ће да раде. Добро је што имате растегљив појам кадрова, кадрова у радном односу и кадрова који долазе са стране по основу неког уговора и некаквог ангажовања, што је услов за постојање и центра и банке.

Лоше је решење. Нећете моћи квалитетне кадрове да сконцентришете само на једном месту. Променило се време. Пре 30 година то је био једини облик, данас не. У здравству постоји чак и конкуренција својине, и то треба да се поштује. Зато смо инсистирали на томе да се изврши демонополизација, да послове банке могу да раде сви центри који испуњавају услове. Ми се нисмо мешали у те услове, то су стварно стручни аргументи који треба да се користе – и у погледу опреме и у погледу здравствене, односно стручне способности здравствених радника и особља које треба да ради.

Ми смо у оном првом амандману објаснили да ако би било како сте ви замислили, онда би неке жене пацијенти морале 15 дана да буду одсутне од куће зато што је банка на некој другој локацији. Вртите ви главом колико год хоћете, али ово што ви предлагате не постоји у већини референтних институција у Европској унији, на коју се ви позивате.

Шта, Американци су глупи? Аустралијанци су глупи? Не знају? А они су развили ове системе. Тим пре што имате две евиденције, имате два регистра када је у питању ова делатност. Имате прво регистар који се води као јединствени, је л' тако?, регистар давалаца ћелија ткива из члана 24. Закона о трансплантацији ћелија и ткива, и имате државни регистар по овом закону. Јесте ли ви приметили да имате два регистра за ове ствари? Закон о трансплантацији је виши по рангу од овога. Нисте обратили пажњу? Ви ћете два регистра да имате. У регистрима се све бележи па ће из овога што је забележено у регистрима и да се види која је екипа успешна а која екипа није успешна.

Овде се ради о неоправданом примеру монополизације у смислу резервисања послова банке за један центар. Који центар? Који ће да испуни услове. Које услове? Прописаће министар. Сврха треба да буде децентрализација ових послова. Јер то онда има смисла уколико су све својине равноправне и сви облици својине равноправни.

Немам више времена да се бакћем Уставним судом, али све што сам написао Уставни суд прихвати. Додуше, са по две-три године закашњења. Која ми је сатисфакција да пишем Уставном суду против оваквог решења? Да кроз три године они кажу да сам у праву? Цврц. Ја вам унапред кажем да ово решење није добро и унапред вам кажем – заборавили сте, овде имате колизијске норме са најмање још два закона. Онда ће стварно да се постави питање који закон се примењује. Ако

мислите да је овај лекс специјалис, да знате да постоје још два која су такође лекс специјалис за ову област. Ћелија, ткива, трансплантација – па и ово је трансплантација у крајњем случају, да кренемо од Закона о здравственој заштити.

Зато су ова наша три амандмана једно јединство. Не треба правити посебну и само једну банку, већ сви центри који испуњавају кадровске, просторне и услове опреме такође треба да добију дозволу да се могу бавити послом банке ћелија репродуктивног ткива и ембриона.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Још једном, да не буде неке забуне – банка о којој ви причате као једној јединој је само за дониране ћелије. Да бисмо имали строге протоколе, строге прописе како то може да се ради, да не дође до неке злоупотребе. Само за дониране ћелије.

Иначе, свака клиника, свака болница која се отвори има своју банку где су ћелије оних пацијената који су у поступку. Значи, не иду никуда. Све завршавају у установи у коју су дошли а која је добила лиценцу. Али само једна банка за дониране ћелије, по строго контролисаним условима и прописима. То је суштина.

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани посланици, обавештавам вас да ћемо данас радити и после 18.00 часова, у складу са Пословником – члан 27. и члан 87. ставови 2. и 3.

Реч има народни посланик Дарко Лакетић.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице, поштовани министри са сарадницима, уважене колеге народни посланици, пре свега се не бих сложио са констатацијом предлагача да је банка репродуктивних ћелија исто што и центар за биомедицински потпомогнуту оплодњу, само са неким додатим, да тако кажем, атрибутима. То кажем зато што је овај закон пре свега прављен у складу са принципима Светске здравствене организације и искуствима већине развијених земаља у свету.

Искуства развијених земаља јесу таква да је на територији једне државе довољно постојање једне банке репродуктивних ћелија. Исто тако, не бих се сложио са констатацијом да су управо ова два, рекао бих, ентитета идентична по својим атрибутима из разлога што за постојање, за организацију, за формирање једне банке репродуктивних ћелија морају постојати јасно дефинисани услови за њено отварање. То је суштинска разлика. Банка репродуктивних ћелија је озбиљна установа која се бави једном врло озбиљном делатношћу.

Само молим министра и његов тим да приликом формирања подзаконских аката пре свега утврде врло оштре критеријуме за оснивање делатности које су везане за банку репродуктивних ћелија.

Иначе, ја управо ове сегменте, ове чланове закона који дефинишу ову област видим на начин да управо поделом на центре за

биомедицински потпомогнуту оплодњу, с једне стране, и на банке репродуктивних ћелија, с друге – циљ Министарства и државе јесте да се пре свега постигне много већи квалитет, односно што је могуће већа успешност изведених вантелесних оплодњи – што је суштинска ствар. Није суштинска ствар у повећању броја жена које се подвргавају поступку, само повећати тај број, већ повећати и ефикасност, односно број успешних вантелесних оплодњи.

С друге стране, детаљним и брижљивим дефинисањем начина формирања банака репродуктивних ћелија добићемо један референтни национални центар који ће бити банка репродуктивних ћелија и биће способан да изнесе сав терет који ће центри за БМПО на територији читаве републике носити са собом, али у сасвим другој организацији. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Зоран Красић.

ЗОРАН КРАСИЋ: Ја сам само хтео да разјасним једну ствар. Молим вас, набројте ми државе чланице ЕУ где постоји само ово решење. Објасните ми зашто у Америци ово решење није заживело. За живу главу не желе да ово решење заживи. Ви кажете да ће се банка разликовати од центра зато што ће да чува дониране ембрионе, дониране ћелије. Објасните ми, молим вас, па зар то исто не раде центри? А ви све можете да контролишете.

Да се вратимо на начелну расправу, у којој сте дали једну велику истину. И досада је држава учествовала у овим поступцима и финансирала. Ви сте овде рекли да је највећи проблем да сте дали паре, обављени су ти процеси, а не знате колико се деце родило. Да ли се ви хвалите или жалите? Ви сте Влада, ви треба да владате. Ви треба то да знате преко инспекцијских органа и на други начин. Немојте нама да се жалите зашто нисте завршили неки посао. Сви инструменти су у вашим рукама.

Исто је и на релацији банка–центар, имате инспекторе у овој Управи за биомедицину са великим овлашћењима. Како немате инспекторе? Управа за биомедицину, па имате посебне инспекторе који контролишу. Па чекајте онда, вртите главом, пише овде инспекцијски надзор. Онда ви не знате шта сте написали. Инспекцијски надзор, имате одредбе о инспекцијском надзору. Није битно да ли је министарство, да ли управа. Шта вам је, шта се хватате за то? Ви имате овлашћења шта можете у инспекцијском надзору да урадите, људи. Што не користите та овлашћења?

И онда нам кукате – знате, ми смо платили а не знамо колико се беба родило. Кога то ви обавештавате? Па све полуге власти су у вашим рукама. Што нисте обавезали? Преко банке ћете да завршите те послове? Ма нећете да завршите послове. Нећете да завршите послове, него настављате нешто што је почето још на Фрушкој гори одавно.

Србија је много мала земља да би нешто била велика тајна. Све се зна – и ко ради, шта ради, ко је заинтересован и коме одговара ово

решење да постоји та једна банка у једном центру. Можемо да се смешкамо до миле воље, али ћете видети, ако буде ово решење, за неколико година имаћете игранку. Имаћете игранку зашто? Зато што ће доћи до сукоба интереса људи који раде овај посао. И ви то добро знате, али инсистирате, морате да прогурате ово решење.

Како хоћете, наше је да вам скренемо пажњу, ви имате већину и можете да прогласите да у целој Србији постоји само пола банке.

ПРЕДСЕДНИК: На чланове 16, 20, 32, 56, 57, назив Главе IX, на наслов изнад члана 58. и члан 58. и на члан 67. амандман је поднео посланик Муамер Бачевац.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман су заједно поднели посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Као што се члан 15. бави издавањем дозволе, тако се члан 16. бави одузимањем дозволе. Као што смо предложили у члану 15. да дозволу за рад банке треба да даје министар, овде смо предложили да ту дозволу, такође, и може и треба да ускрати министар. Не слажем се са ставом министра да у Управи за биомедицину стручњаци треба да то процене и раде, али не мислим да они нису довољно квалитетни и стручни. Управо мислим да је због важности банке – и сами сте говорили малопре која је улога банке и у чему се она разликују од улоге центара, по овом закону – потребан виши степен ангажованости државе и учешће министра.

Значи није спорно да и Управа за биомедицину, на дневном нивоу или на начин на који је закон то предвидео, проверава националне стандарде квалитета када их донесе министар, како је наведено у закону. Овим амандманом смо предвидели да и то министар предлаже Влади, управо да би дали додатну озбиљност целој овој ствари.

Још једном понављам, не слажемо се са мишљењем Владе да исти ниво треба да буде и за центре и за банку управо зато што се, како сте рекли, у банци чува донаторски биоматеријал. Шта ће се десити ако се ускрати, рецимо, дозвола за рад некој банци? Шта се дешава са тим замрзнутим ћелијама, где оне иду, ко их преузима, по којој процедури, да ли су оне угрожене управо због неког пропуста у раду?

С обзиром на осетљивост теме и опасност да вишегодишњи рад банке, због нечијег немара или не знам чега, пропадне – потребно је

учешће министра јер то подразумева и већу одговорност у раду саме банке. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Драгана Баришић, па Весна Ракоњац.
ДРАГАНА БАРИШИЋ: Захваљујем.

Када је реч о овом закону, заиста смо се сви у начелној расправи сложили да је протекла без икакве политизације јер се ради о једном веома важном закону и да је пре свега струка учествовала. Мислим да смо успели да до детаља све разјаснимо и да је кроз ове чланове у новом Предлогу закона све то објашњено.

Када је реч о овом члану, не бих се сложила са претходним говорником јер смо се овде трудили да важе јединствена правила за све и да контролу спроводи служба за биомедицину, због тога што су ту најстручнији кадрови, а да ће свакако министар на основу жалби дати коначну одлуку.

Сматрам да смо кроз овај закон, односно овај члан, водили рачуна и о ефикасности и економичности поступка, што је јако битно. Став је да овај амандман не би требало да прихватимо јер је постојећим предлогом то све јасно уређено, само да се поштују сва правила. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Весна Ракоњац.

ВЕСНА РАКОЊАЦ: Уважена председнице, поштовани министри са сарадницима, да не остане недоречено – ако смо пажљиво прочитали закон, јасно је дефинисано који се међународни стандарди примењују када је банка у питању и када је инспекцијски надзор у питању. Овде неће постојати само инспекцијски надзор. Ако спроводимо стандарде који су обавезни да се спроводе, постоји и принцип самоконтроле унутар већ постојеће установе и постоји систем превенирања нежељених догађаја, на основу праћења параметара и одређивања критичних контролних тачака, као што сам рекла у претходној расправи.

Значи, за сваку донирану ћелију која је замрзнута постоји процедура, јасна процедура на којим основама се она чува и шта се догађа са тим материјалом ако дође до неке грешке. Према томе, овде је потпуно све јасно дефинисано, јасно прецизирано и захтева мултидисциплинарни приступ. Сматрам да ће инспектори који ће вршити надзор имати компетенције и ингеренције да то добро раде, а и запослени који раде у овим установама биће добро обучени да спроводе систем самоконтроле који се спроводи буквално на дневном нивоу.

Замислите ви да министар иде у контролу и да министар проверава процедуре, поштовање стандарда и све остало. То је просто немогуће. Тако да овај амандман апсолутно треба одбити јер је законским решењем јасно дефинисано, само треба пажљиво да читамо закон и да знамо шта у закону пише. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 17. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Нико од групе није ту.

На члан 18. амандман су заједно поднели народни посланици Драган Весовић, Бошко Обрадовић, Марија Јањушевић, Срђан Ного, Иван Костић, Зоран Радојчић и Миладин Шеварлић.

Реч има Марија Јањушевић.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, поштована председавајућа. Поштовани министре са сарадницима, поштоване колеге, члан 18. бави се системом квалитета и његовог утврђивања. Ми смо иначе добру идеју предлагача хтели да употпунимо како би овај члан био директнији и ближе објашњен и да касније у примени не бисмо имали проблеме на терену, односно у примени и пракси.

Ми предлагемо да се систем квалитета одређује у односу на наше националне стандарде јер овај закон и јесте од највишег националног интереса, од интереса за наше породице и све жене које нису у заједници а желе да се остваре као мајке. Дакле, не занима нас никаква директива ЕУ, ово је нешто што ми апсолутно можемо сами да решимо.

Предложили смо, дакле, да инспектори могу да оставе свим јединицама могућност да евентуалне неусаглашености отклоне у одређеном времену. Тај амандман није прихваћен, са објашњењем да ће постојати добро едуковани инспектори који ће сами умети да процене када одузимају дозволу, а када не. У реду. Наша идеја је била да се заправо заједнички учествује у контроли система и да ми помогнемо да тих јединица у којима ће се вршити биомедицински потпомогнута оплодња буде што више. У овом случају све се оставља на одлуку једном човеку, добро едукованом инспектору. То је у реду, то је легитимно, али морам да напоменем да је у овом случају права прилика да се укине страначко запошљавање и да се по томе одређује подобност, већ да искључиво квалитет буде на првом месту.

Ово је права прилика да почнемо да лечимо наш систем. Страначког запошљавања је било у свим режимима а у овом је он доведен до савршенства – али ево напокон области где заиста нема места за то, већ искључиво за стручност на првом месту. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Лончар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Само бих још једном замолио, из поштовања према грађанима Србије који су заинтересовани за ово, ако можемо да се држимо овога што је њима од пресудног значаја и што са нестрпљењем очекују. Из тог разлога ћу се трудити да не одговарам на те ствари о којима ви причате, мислим да ће бити прилике да причамо о томе, па ћу се вратити на ово што сте помињали. Овај закон је струка и само струка донела јер је била консултована, а ви објасните зашто то злоупотребљавате.

Друга ствар, то што предлагете да се да неки рок да се пропусти исправе – а шта ћемо са оним што се деси у том року који је дат да се нешто исправи, па док се не исправи... шта ћемо онда? Молим вас, то су озбиљне ствари. Значи, нешто или може да ради по принципима и по закону, или не може да ради. Не можете неког да пустите, ако сте утврдили неправилност, да ради а он ће временом то да исправља. Шта ћемо са паровима који су баш у том моменту ту? Размислите и о томе мало.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Весна Ракоњац.

ВЕСНА РАКОЊАЦ: Хвала.

Уважена председнице, поштовани министри са сарадницима, драге колеге, само да не остане нешто недоречено када су стандарди у питању, држава Србија спроводи искључиво своје стандарде. Не ради се о ни о каквој европској директиви. Пише, али прочитајте лепо. Европска директива обухвата међународне ИСО стандарде који се односе на менаџмент квалитета 9001 који је основни стандард.

Што се тиче конкретне ситуације, ради се искључиво о српском стандарду СРПС ИСО 15224 из 2016. године, који се примењује на здравствене услуге, и о стандарду 13875 – такође СРПС ИСО, који раде акредитована тела и сертифициване установе. То нећете наћи у објашњењу, али ја која се бавим стандардима скоро десетак година апсолутно знам све поступке и процедуре који се предузимају. Не постоји могућност одлагања и деловања у тренутку када се нешто деси. Стандард постоји да се предупреди нежељени догађај, да до њега не дође. Када до њега дође, онда је то већ падање система и онда је то велики проблем. Зато се предузимају све ове конкретне мере да до тога не дође.

Према томе, молим вас, ради наших грађана који жељно очекују да се све ово заврши и да усвојимо ова два добра закона, молим вас, изучите мало ова два стандарда па ће вам онда бити све јасније. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Марија Јањушевић, по амандману.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем.

Дакле, управо то на шта сам указала, страначко запошљавање може да нам упропасти квалитет. Уколико лице буде ангажовано искључиво по својој стручности, свом знању и вештинама, онда нећемо имати никаквих проблема са било каквим „проклизавањима“ у квалитету. Мислим да је то апсолутно у интересу грађана.

Што се тиче овог што је колегиница рекла, овде имамо седам наведених директива из ЕУ а као што сте и сами рекли, ово остало није наведено. Ја бих јако волела да се у образложењима предлагача, Владе Србије, напише да је то национални интерес и да је рађен по српским стандардима, а не да се стално позивамо на ЕУ – и сви ћемо бити задовољни. Ја стварно не видим ништа погрешно у оном што сам изговорила. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Желите ли да дискутујете о амандману?

ВЕСНА РАКОЊАЦ: Уважена председнице, као што сам вам рекла, Европска директива обухвата низ стандарда којима се регулишу неке процедуре. Србија једноставно прихвата стандарде и прилагођава их себи и својим условима. Они су усаглашени. Замислите да радимо како год свако хоће. Сви ови стандарди који постоје и у ЕУ, који су у оквиру Европске директиве, преведени су и једноставно намењени држави Србији са свим оним што стоји. У закону вам јасно пише да ће се спроводити стандард који се односи на менаџмент квалитета и то је довољно. Само мало се упознајте са значењем тога и биће вам све јасно. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 19. амандман су заједно поднели посланици проф. Бојић, Верица Радета и Миљан Дамјановић.

Реч има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Ево још један амандман који би заиста требало прихватити и покушаћу да убедим министра и министрове сараднике, а пре свега јавност Србије, да увиде колико је бесмислен овај члан уколико не прихватите наш амандман.

Ради се о члану који говори о здравственим радницима и здравственим сарадницима који учествују у делатности биомедицински потпомогнуте оплодње. Ви сте овде навели да су то доктор медицине стручњак из подручја ембриологије, доктор медицине специјалиста урологије, медицински техничар, односно лабораторијски техничар.

Наравно, ово је искључиво стручна ствар и овај амандман је урадио Савет за здравство СРС-а, на чијем челу је проф. др Милован Бојић, и они су прецизирали овај члан. Рекли су да у обављању делатности БМПО треба да учествује доктор медицине специјалиста гинекологије, као што сте и ви рекли, али са ужом специјализацијом из фертилитета и стерилитета са искуством од 100 циклуса ВТО или специјалиста гинекологије са искуством 1.000 циклуса ВТО; стручњак из подручја ембриологије, што сте ви такође рекли, али ми кажемо који има диплому из области биолошких наука са предметом из биологије анималних ћелија или медицинских, односно здравствених наука, и то сви профили са предметом из биологије анималних ћелија, односно ембриолог; доктор медицине специјалиста урологије, то сте ви рекли, рекли смо и ми, не треба ближе ознаке, и ми смо рекли да треба да буде медицинска сестра. Ви сте рекли медицински техничар, односно лаборант. Ми мислимо, дакле, да су звања која смо предвидели и искуства ових стручњака неопходни да би могли да учествују у овом веома важном послу и за породице на које се он односи и за целокупно наше друштво.

Зашто ви ово нисте прихватили, не разумем, јер сте написали, министре, односно неко ко вам је писао а претпостављам да ви то читате, да се амандман не прихвата јер је материја предложеног амандмана предмет подзаконских аката који ће бити донети итд. Дакле, ви се у принципу

слажете са овим, само је проблем што нећете да то буде у закону, већ да буде у подзаконском акту. Зар није озбиљније, зар није дуготрајније ако је то предвиђено законом? Знате, ове стручњаке ваљда нећемо бирати од једног до другог министра, од једне до друге партије на власти. Ово су ваљда заиста људи из струке и треба законом да буде дефинисано који су то услови које они морају да испуњавају. Специфични су услови и ви се слажете у овом образложењу.

Замислите сада, ево да јавност Србије чује, ви доносите овај закон, скупштинска већина ће га усвојити данас или сутра, није важно, закон ће ступити на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику“, значи одмах после првوماјских празника, ни то није спорно. Али у закону сте написали да ћете ова подзаконска акта донети у року од 18 месеци. Шта ћемо између?

Осамнаест месеци није мало. Значи, ви доносите закон чији члан 19. неће бити примењив. Ви нећете моћи обезбедити ове стручњаке зато што ће морати да се чека 18 месеци да ви донесете подзаконске акте. Зашто једном нека влада не уради један паметан посао, практичан, да службама каже – е, имаћемо овакав и овакав закон, урадите подзаконске акте, паралелно да се раде и подзаконски акти и предлог закона? Кад дођете овде, кажете – ево, предлог закона је овакав, посланици расправљајте, усвајајте, причаћемо о томе, ако вам нешто није јасно – ево, стоји у подзаконском акту.

Ми не можемо веровати ниједном министру и ниједној влади да ће урадити оно што нам каже, на шта се не обавезу законом, било ко да је у питању. Ништа лично, знате и сами каква су нам искуства била и раније и сада. Једноставно, ако искрено желите да овај закон не буде политички памфлет већ да буде нешто што ће моћи да се примењује одмах након првوماјских празника, јер као што сви кажете, да би вас грађани Србије чули и разумели, многе породице једва чекају овај закон. Слажемо се, једва чекају многе породице, једва чека ваљда цела Србија да ово почне да се ради на овај начин. Али, ево, ја сада упозоравам јавност – драги народе, ови из Министарства здравља вас обмањују, скупштинска већина напредњачка вас обмањује – овај закон неће се моћи примењивати за 18 месеци, док Министарство не донесе подзаконска акта. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Министар Лончар има реч.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Апсолутно не обмањујемо никога. Подзаконска акта су у највећем делу готова, нису могла да иду пре закона, то је свима јасно. Од 15. децембра је закон ту, био је на јавној расправи, хтели смо да саслушамо сва мишљења. Друга ствар, тих 18 месеци је реално време да спроведемо све оно што је неопходно да не бисмо правили, већ сам рекао, један корак напред а онда три корака назад због непотребне брзине. Оно што радимо хоћемо да остане и да буде урађено са озбиљним темелом.

Оно што о чему сте ви овде говорили, морате само да се одлучите. Прво сте рекли да нећете монополе, нећете ништа. А где ћете у Србији да нађете толико стручњака, са толиким искуством, да имају преко стотину урађених процедура, хиљаду процедура и остало што је неопходно? У истом моменту смо неравноправни јер фаворизујемо оне који су до сада радили и не дамо шансу ником другом да ради. Малопре сте се борили против тога.

Мислим, дакле, да је ово шанса апсолутно за све, посебно за оне младе који желе да се баве овом облашћу, који желе да улажу у ово и да добијемо резултат. То је једина поента овога што радимо.

Понављам, ово је закон струке који нема везе ни са чим другим. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 19. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Реч има Александра Јерков. Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Амандман је сличан амандману који су поднели народни посланици СРС-а. Ми исто предлажемо да се законом пропишу критеријуми колико искуства треба да имају они медицински радници, здравствени радници који ће се сутра бавити вантелесном оплодњом. То јесте пракса коју имамо. Ми сваки пут када прописујемо неке позиције законом, прописујемо колико искуства треба да има та особа која ће се тиме бавити, па када негде тражимо економисту кажемо да треба да буде дипломирани економиста са толико и толико искуства, дипломирани правник може да се налази на тој и тој позицији уколико има толико и толико искуства. Заиста је необично да се то не стави у закон.

Не сећам се да смо имали закон у којем само тако наводимо струку коју неко треба да има да би се нечим бавио а не наводимо искуство и заиста је врло чудно што ви то, и због чега, желите да уредите подзаконским актом који неће бити донет наредних 18 месеци итд. Нисмо до сада чули образложење због чега ви не желите да у закон ставите искуство које је неке потребно да би се тиме бавио, осим ако – сада се надам да погрешно тумачим оно што сте ви малопре изговорили – јер како ја разумем, ви сада нама говорите да ће то бити и људи без било каквог искуства у самосталном обављању вантелесне оплодње.

Оно што сте рекли је зазвучало тако и ја вас молим да кажете на шта сте тачно мислили и да нам још једном објасните због чега, за разлику од свих других закона, не желите да у овај закон ставите потребно искуство, јер то заиста јесте обичај када се усвајају закони.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар Лончар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Максималан рок је 18 месеци, што не значи – а хтели смо само да будемо реални, да не долазимо опет овде и кажемо да нешто нисмо урадили – да ми то нећемо урадити за шест, осам месеци, што ћемо настојати, у овом моменту не могу то да обећам.

Али ви само једну ствар заборављате, морате да имате ужу специјализацију из те области. Значи, не може неко да данас заврши факултет и одмах то да ради. То је услов свих услова, ужа специјализација. Оно што би могао да буде проблем за оне који хоће да се тиме баве, који хоће да уложе у то а што је нама циљ – да се што више њих бави тиме, да буде што већа конкуренција и да онда прође онај који има најбољи резултат. Значи, то нам је у интересу, а и показало се да, када имате велику конкуренцију, пролазе најбољи, када се боре између себе.

То што сте ви рекли, да нађемо са 100, са 1.000 урађених процедура – реално смо сагледали, ми у овом моменту толико стручњака, са таквим искуством, у Србији немамо. Понављам, овај закон је живи организам који мора у ходу да се допуњује подзаконским актима. Ништа није „закуцано“. Овај закон не може да се „закуца“ па да кажете сада смо донели овај закон за наредних 5 до 10 година. Много тога ће се променити за то време. Сам његов основ је у подзаконским актима. Можда ће бити неопходно да за годину дана уведемо још неког стручњака из неке друге области. Показаће струка да морамо још неког да укључимо. И шта онда, опет да мењамо закон? Мислим да нисте разумели, али, ево, потрудио сам се да објасним. Значи, основа је у закону, све иде у подзаконска акта. Жив организам који мора да се мења.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Душан Милисављевић.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Врло ћу кратко.

Поштована председнице, поштовани министри, морам да признам да нисам учествовао у писању ових амандмана, али подржавам ове амандмане које су изнеле моје колегинице.

Мислим да је важно да, када се ради о овој врло софистицираној техници, врло осетљивој интервенцији, имамо гинекологе са искуством. Свакако да сте ви у праву када кажете „где ћете у Србији наћи неког ко има 100 успешних поступака вантелесне оплодње?“, али неки проценат успешности, неки проценат рада тих гинеколога мора да постоји, јер како идемо ка ЕУ тако ћемо усвајати њихове критеријуме и што се хирушког рада тиче, где они јасно кажу да хирург у току једне календарске године мора да има одређени број операција. Уколико нема самостално урађен тај број операција, неће моћи наредне године да врши те хирушке захвате већ ће морати да асистира начелнику, примаријусу итд.

Све је то у циљу пружања квалитетне здравствене услуге и нема ничег лошег ни у подзаконским актима када се прецизирају, јер то јесте битно у побољшању успешности вантелесне оплодње. Али да не буде довољно само да неко заврши, јер завршена специјализација није гаранција

да тај неко зна да ради одређену супспецијалистичку методу. То мора да покаже време, да покаже пракса јесте ли он успешан гинеколог, јесте ли он успешан хирург.

Тако да је ово добронамеран предлог и ја се слажем и са вашим образложењем, али и са колегиницама које су браниле ова два амандмана. Да се не деси да подзаконским актима, не мора 50, не мора 100, али да не буде неких десетак успешних интервенција. Да не буде као оно, да мало шале у Парламент унесемо – наши стари примаријуси причали су ми како да разбију страх код пацијента када питају: „докторе, да ли знаш да урадиш ову операцију? – „не брини ништа, ниси ми први, ти си ми други.“ Значи, да не буде баш други, него да буде више – 20, 30 успешних интервенција урађено. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 19. амандман је поднео Одбор за здравље и породицу.

Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Молим министра да се изјасни да ли прихвата амандман.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прихватам.

ПРЕДСЕДНИК: Министар је прихватио амандман.

На члан 19. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Реч има Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Ми смо додали ставове у члану 19. који предвиђају да здравствени радници и сарадници који раде на пословима биомедицински потпомогнуте оплодње имају право на увећану плату у складу са коефицијентима које одређује министар надлежан за послове здравља. Влада је одбила тај амандман и рекла је да је то тема Закона којим се уређује систем плата запослених у јавном сектору.

Начелно се слажемо са тим. Идеја је била да скренемо пажњу кроз ову расправу на потребу да се здравствени радници и сарадници који сада раде на пословима биомедицински потпомогнуте оплодње, као и они који ће радити у складу са новим законом, посебним коефицијентима додатно награде тамо где има потребе, зато што постоје одређени временски интервали када се нешто ради и када се приступа ћелијама. Дешава се да они који раде са тим материјалом морају из медицинских разлога, биолошких, да раде ван стандардног радног времена. Као што постоје у интервентној кардиологији или у другим гранама медицине посебни коефицијенти, сматрамо да и у овом случају министар треба да одреди посебне коефицијенте.

Слажемо се да томе није место у овом закону, али хтели смо да искористимо ову прилику и скренемо пажњу на чињеницу, као што је и министар сам рекао, да немамо много стручњака који могу ово да раде и да

се потрудимо да зауставимо тај негативан тренд који имамо у последњих неколико година, да више од 1.000 лекара сваке године затражи од Коморе потребну документацију како би могли да наставе да раде ван граница Србије. Зато је потребна активна политика Министарства и уколико желимо да овај закон заживи, морамо да размишљамо и о зарадама оних који ће радити по закону. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Златибор Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Управо је у изради каталог о радним местима и каталог о платама где је то препознато – и не само то, него и сви који учествују у овом процесу, значи и они који нису лекари су препознати, укључени и у каталог и у плате. Значи, ту су и платне групе, платни разреди и наравно да ће имати много већи коефицијент него остали, због специфичности посла и ангажованости – због свега онога што је интерес свих нас.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Душан Милисављевић. Изволите.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Исто кратко, по амандману.

Јесте да није тема зарада лекара, тј. здравствених радника, али свакако да и Министарство и Републичка влада треба да посвете пажњу повећању животног стандарда медицинских сестара и лекара.

Као што сте рекли, треба да се направи класификација, јер у многим европским земљама, и у САД, постоји класификација специјалиста. Не примају сви исте плате и заоставштина бившег социјалистичког, комунистичког схватања рада треба да коначно престане у Србији и да се вреднују резултати рада, да се вреднује та диплома.

Кардиохирурзи и неурохирурзи, слободно могу да кажем, најплаћенији су лекари у Америци, имају плате ранга малтене као председник САД, па онда иду офталмолози, оториноларинголози, анестезиолози са 100, 120 хиљада долара годишње плате, следе педијатри... Постоји класификација оног рада и оног стреса који се уноси у операциону салу и оног рада који ви уложите. Тако да подржавам, ово је јако озбиљна тема и материјал са којим раде ови гинеколози, лекари у вантелесној оплодњи, поготово што ми као нација нестајемо а мало водимо рачуна о томе да близу 400.000 наших грађана има неки проблем са стерилитетом и да је јако важно да схватимо и поручимо грађанима да није срамота ако после година дана не могу да имају дете, да се јаве управо овим људима који ће им помоћи да имају срећан брак, да имају своје потомство и да наставе живот кроз своје потомство. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 20. амандман су заједно поднели посланици посланичке групе Двери.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марија Јањушевић. Изволите.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Члан 20. бави се лицем које директор Центра за биомедицински потпомогнуту оплодњу одређује да се бави пословима који се тичу ове делатности. Ми смо предложили да се у опису његових ингеренција избрише тачка 10) да се бави односима са правним и физичким лицима. Дакле, директор је тај који је задужен и за односе са трећим лицима и за све послове у том центру, а ово лице може само да посаветује а никако да га замени.

У наставку смо написали да се односи са физичким лицима детаљно обрађују у другим члановима овог закона, укључујући и тачно навођење обавеза сваког појединачног здравственог радника или сарадника, али се нигде не спомиње, извињавам се ако грешим, и лице задужено за делатност о којој расправљамо.

Амандман је одбијен и у образложењу стоји да се његове делатности не односе на уговарање послова са трећим лицем. Признаћете да се то такође не може закључити из формулације „задужен за односе са правним и физичким лицима“. Дакле, можда не укључује, али и не искључује, тако да ту већ видимо проблем примене у пракси. Уколико директор и лице задужено за те послове не буду у сагласју, неће моћи тачно да се одреди ко има ингеренције да донесе коначну одлуку. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 21. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марко Ђуришић. Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: У члану 21. ми смо сматрали да треба да се – значи у закону а не у подзаконском акту, да се тачно каже да тестирања која су описана у ставу 1. морају да обухвате генетско испитивање чији је циљ идентификација генетичких особина или постављање дијагнозе болести, односно добијање генетичке информације о присуству одређене болести, као и тестирање присуства болести зависности.

Мислимо да је врло важно да се једно овакво тестирање обави како би се обезбедио што квалитетнији и безбеднији процес биомедицински потпомогнуте оплодње. Мислимо да ово што пише у образложењу за неприхватање амандмана, да ће цела ова материја бити регулисана подзаконским актом, за нас није довољно и сматрамо да овај део где се не набраја таксативно које су врсте тестирања али се говори о потреби генетских испитивања, као и тестирања на присуство болести зависности, даје један пут, једну смерницу на који начин треба да се дефинише ова област подзаконским документима – тако да сматрамо да је потребно да ово буде део закона а да се додатно разради и тачно наведе која су то тестирања, да се евентуално временом допуњује, да буде део подзаконских докумената али да једна оваква дефиниција треба да буде и у закону.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Једини разлог је што ми не можемо да претпоставимо шта ће предвидети СЗО или шта ће се дешавати у свету, да ли ће то бити Зика вирус, да ли ће бити ебола вирус или нешто друго на шта ће морати да се тестира. Из тог разлога није прецизирано законом, јер би онда стално морао да се мења. То је једини разлог.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Хвала.

Мислим да ово наше решење не ограничава све ове случајеве које сте рекли да могу да се десе у будућности, али даје неку смерницу. Значи, да се наведе тачно – морају та и та генетска истраживања да се раде, и истраживања на болести зависности. Мислимо да то оставља простор за све ово о чему сте ви говорили – за посебне случајеве, како се буде кретала наука у свету, да је то могуће... али да је битно нагласити у закону и дати минималне лимите самим законом.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 23. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На назив изнад члана 24. и члан 24. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 24. амандман су заједно поднели народни посланици Милован Бојић, Зоран Красић и Мирослава Станковић – Ђуричић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Красић.

ЗОРАН КРАСИЋ: Ми смо амандманом тражили да се у члану 24. избрише став 4. и ви сте то, наравно, јуначки одбили. Ми се не љутимо, да нас погрешно не разумете. Ми који нисмо на власти вама амандманом предлажемо нешто, ви то прихватите и онда то постане ваша обавеза па испада – ви који нисте на власти пишете које су наше обавезе, и ја вас у потпуности разумем. Ја се просто изненадим кад чујем да је Влада прихватила неке амандмане.

Међутим, шта је проблем код овог члана? Чitam оно што је написано – годишњи извештај о пријављеним озбиљним нежељеним догађајима и озбиљним нежељеним реакцијама Управа доставља Европској комисији за здравље и безбедност хране до 30. јула текуће године за претходну годину.

Ми смо тражили да се то брише. Ви сте рекли да не може да се брише и рекли сте, опет читам, та обавеза се односи и на све остале чланице ЕУ, као и на земље које су приступиле преговорима за улазак у ЕУ. Значи, ви кажете ЕУ је тако рекла, то мора тако да буде и нас баш брига шта сте ви тражили амандманом.

Ја сам имао две варијанте. Једна је варијанта да амандман гласи „брише се“, а друга варијанта је била следећа, али је нисам написао да не бисте погрешно схватили управо онај први део – да ја вама намећем нешто што ви, уз згражавање, не бисте хтели да урадите. Рецимо, тај амандман је могао да гласи и овако: „Годишњи извештај о смртним случајевима и последицама НАТО бомбардовања по наталитет у Републици Србији Управа доставља Европској комисији до 30. јула, са стањем за претходну годину“.

Да сам ја такав амандман написао, ви бисте мене убеђивали како ја нисам читао Предлог закона.

Ми треба њих да обавештавамо. Зашто? Нисмо чланови ЕУ. Коју обавезу имамо ми према њима? Директиве нису европске директиве, него директиве ЕУ. Европа је много више од 28, а за који дан то ће бити не 28, него ће бити много мање.

Зашто ви нас спутавате? Зашто ви нас сводите на 28 и мање од 28, ако бог да. Ко су они да ми њих обавештавамо? Зашто ми њих обавештавамо? Зашто њих не обавештавате о последицама НАТО бомбардовања на здравље људи, на наталитет? Што неко не каже – ови проблеми стерилитета, колико то има везе са НАТО бомбардовањем? Што неко то није израчунао? Јесте ли их обавестили о томе? Нисте.

Знате како функционише то обавештавање? У 10.00 часова пре подне позову државну институцију да до 12.00 сати достави неке податке јер треба да обавесте Европску комисију докле смо стигли, колико смо имали предмета, колико смо имали случајева – и тада се цео посао зауставља у свим институцијама на два сата, да изваде из документације како би дали неки податак. Са којим правом ви њих обавештавате? С којим правом? Због политичке одлуке којом је неко решио да иде тамо? Па грађани су против ЕУ, грађани ЕУ су против ЕУ.

Имате ви на још једном месту у предлогу закона да ми извештавамо ЕУ, односно Европску комисију. Ја са згражавањем гледам на то. Да Србија буде у обавези њих да обавести. Зашто? Нисмо чланови ЕУ. Не желимо да будемо чланови ЕУ. За који дан треба да се прекину ти приступни преговори са ЕУ, а ви убацујете у наше прописе овакве бесмислене одредбе.

Да сте написали да обавештавамо Светску здравствену организацију па и да разумем, стручна комуникација. Брисел да обавештавамо о томе какво је наше здравствено стање? Па они су одговорни за НАТО бомбардовање, ови из Брисела. Тамо је и седиште две

зlikовачке организације – НАТО и ЕУ. Дајте их о томе обавештавајте – коју су штету и злочин урадили овом народу. А ви ћете да их обавештавате о евентуалним проблемима у процесима потпомогнуте оплодње. Знате ли колико то њих интересује? Само да још боље осмисле систем како да нам начине неку следећу пакост. Па видите и сами, сваким даном само пакости долазе од њих.

Ови што се керебече по Приштини са „великом Албанијом“, па то раде по налогу ЕУ и НАТО-а. Још их ви само храните подацима какво је стање код нас, да имају још бољу слику о томе какви смо и шта смо.

Али ви јуначки кажете – ми смо у процесу, идемо према ЕУ и то је наша обавеза, морамо. Ово причам да народ зна. Ви вучете у ЕУ. Не тера ЕУ да се иде тамо, него ви хоћете. А још нисам добио одговор на питање где сте планирали да вам буде та банка, у Крагујевцу – Фондација Драгица Николић што је направила? Где? Кажите, пошто већ све знате.

Значи, све је припремљено, само се 18 месеци чека да се нешто заврши па да дођу подзаконски акти.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Ђорђе Милићевић): По амандману, реч има народна посланица Александра Јерков. Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем.

Ово је о нечему што пише у тексту Предлога закона, не ради се о садржини. Молим вас, срамота је да дате овакав закон у Скупштину, да ви не знате да није усмено и писмено, него усмено и писано. Писмено је неписмено. Дакле, то је неписменост, та писменост. Међутим, то није ствар само граматике, мислим да је срамота да Влада Републике Србије да такав закон, али је то заиста друга ствар.

Ви због те своје непрецизности, због површности, правите људима проблем у смислу да неће знати сутра која су им права. Ево шта сте направили у следећем члану. Молим вас обратите пажњу, ово је један од најважнијих чланова, чини ми се, зато што јако добру ствар својом непажњом, својом површношћу можете да угрозите, да угрозите неким женама право на биомедицински потпомогнуту оплодњу.

Ево о чему се ради. Ви кажете овако: „Изузетно, право на поступке БМПО има и пунолетна и пословно способна жена која живи сама и која је способна да врши родитељску дужности и у таквом је психосоцијалном стању на основу кога се оправдано може очекивати да ће бити способна да обавља родитељске дужности, у складу са законом, у интересу детета.“

Прво, шта је жена која живи сама? Да ли је то жена без партнера? Да ли жена без партнера, жена без мужа неопходно мора да живи сама? Да ли је жена који живи са родитељима жена која живи сама? Да ли је жена која живи са псом жена која живи сама? И да ли жена која не живи сама има право на поступак биомедицински потпомогнуте оплодње?

То је једна ваша непажња, једна ваша површност због које, уколико неко дословно буде примењивао закон, може и те како лако неким женама да се ускрати право да сутра имају децу. Ово је ствар ваше непажње, да је тако прихватимо и да се надамо да ће се тумачити да је то жена без партнера, иако не живи сама, премда у закону тако не пише.

Али направио се један много озбиљнији пропуст и молим вас да се овоме сада озбиљно посветимо, због тога што мислим да је јако важно. У члану 4. закона говорите о начелу медицинске оправданости биомедицински потпомогнуте оплодње и кажете да се она остварује у случају када лечење неплодности другим поступцима није могуће.

Да ли се то односи и на ову жену која живи сама, како ви називате жену без партнера, иако фактички не мора живети сама? Да ли она има право на поступак биомедицински потпомогнуте оплодње тек уколико други третмани лечења неплодности нису успели да дају резултат? Да ли она мора да доказује да је већ лечила неплодност па не може да затрудни или ово подразумева и жене које желе да имају децу иако немају партнера? Да ли то код њих значи да су морале да лече неплодност, да нема другог начина да затрудне, па им се сада допушта да лече неплодност?

Додатно ме бунује што у наредном ставу кажете – поред лица из става 1. и 2. овог члана, којима је потребна помоћ поступцима биомедицински потпомогнуте оплодње у лечењу неплодности, чиме ви заправо сугеришете да и та жена која жели да има дете иако нема партнера, мора овоме да се подвргне само уколико лечи неплодност.

Тако да, јако је важно, јер ви, прво, квалификацијом да та жена мора да живи сама, а друго, овим где се види могућност да она има право на оплодњу само уколико други поступци лечења неплодности нису успешни, на тај начин врло велики број жена које су се можда понадале да ће моћи да добију децу можете непажњом – ја верујем непажњом и површношћу – велики број таквих жена можете да елиминишете из овог поступка и да им ускратите право на биомедицински потпомогнуту оплодњу само зато што не живе саме или само зато што нису већ лечиле неплодност па није могуће на друге начине да затрудне, него сада, ево, морају овако.

Ви морате да прихватите да ће одређен број жена ићи на биомедицински потпомогнуту оплодњу зато што тако жели, не зато што не може да има децу на други начин, зато што су већ лечиле неплодност, зато што то није дало резултата, него зато што тако... Овако како пише у закону, не знам да ли вам је то намера – ако је намера, онда ћу се ја томе оштро супротстављати, али овако како пише у закону, то значи да право на биомедицински потпомогнуту оплодњу имају само оне жене које су већ лечиле...

Ја молим господина Лакетића да не заговара министра. Мени је изузетно важно ово што говорим. Ја верујем да је Лакетић важан, али

мислим да су ове жене којима ће можда бити ускраћена права важније од господина Лакетића.

Тако да, овако како пише у закону, чита се да ће право на биомедицински потпомогнуту оплодњу имати само оне жене без партнера које су већ лечиле неплодност и код којих ниједна друга метода лечења неплодности није дала резултата.

Не знам да ли је то намера. Ако јесте, јако је лоше, а ако није, дајте да исправимо, зато што, можда због језичке непрецизности или не знам ни ја чега, ми великом броју жена можемо ускратити право да сутра имају децу, против чега ћу се ја врло оштро борити.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има представник предлагача др Златибор Лончар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Ево одмах да разјасним. Прво, ово све о чему смо причали нисте поднели као амандман – само да знамо, да не испадне нешто друго.

Само ћу потврдити оно што сте ви сами рекли. Значи, овај закон је направљен да би се помогло, односно да би се омогућило тим женама у оба случаја. Како ће жена која живи сама, као што сте ви рекли, сви добро знају да се мисли на жену која није удата, нема партнера, значи на то се мисли и то сви добро знамо, јер овде се ради о тој теми, не ради се о некој другој теми. Друга ствар, значи да та жена нема другог избора него да иде на вантелесну оплодњу, а посебно она жена која поред тога има и проблем, па мора да иде на донирану јајну ћелију.

Значи, све сте апсолутно рекли сами. Закон је направљен да помогне у једном и у другом случају и да регулише све оно што до сада није било регулисано. Ето, то је суштина коју сте ви сами рекли. Али ево да људи разумеју, да не мисле да постоји нека заблуда или било шта. Значи, закон је направљен да помогне управо у ономе о чему сте ви причали.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Дарко Лакетић, по амандману. Изволите.

(Александра Јерков: Реплика.)

Немате основа за реплику, имате могућност да говорите по амандману. Ваша посланичка група има још минут и 34 секунде.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Господине председавајући, пре него што кажем нешто о амандману, замолио бих само да убудуће водите рачуна да се говори о амандману, јер претходна говорница је говорила о амандману на члан 25, за који није ни поднела амандман.

Нисам се јавио по Пословнику, већ по амандману.

Што се тиче амандмана на члан 24. став 4. Предлога закона, пре свега морамо поћи од једне сасвим друге премисе да, ако потражујемо одређене информације, одређене податке од Европске комисије за здравље

и безбедност, дакле ако ми потражујемо од њих одређене податке – каква је успешност њихових вантелесних оплодњи, какве су компликације итд., онда смо у обавези да одређене информације и податке о сопственим истраживањима, односно о сопственом раду и њима приложимо.

Да се разумемо, говоримо о професионалним, дакле, искључиво професионалним стварима које су и у нашем интересу и у интересу целокупне европске и светске популације. Дакле, није овде реч ни о каквој политици и ја бих овде одвојио и издвојио политички став од професионалног става. Ми морамо да будемо део шире светске професионалне заједнице и једино на тај начин можемо имати помоћ и адекватне смернице од неких који су развијенији од нас. Са друге стране, не можеш тражити а да немаш обавезу. Суштина те интеракције јесу и права и обавезе. На тај начин посматрам управо и овај члан 24. закона који је дефинисао ту област. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Душан Павловић, по амандману. Изволите.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Захваљујем.

Хтео бих да се придружим овој дискусији, да подржим колегиницу Јерков и обратим вашу пажњу на следећу ствар. Дакле, говоримо о томе да ли жена која живи сама може да учествује у поступку...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господине Павловићу, говорите о члану 25, а тренутно се расправа води о члану 24. став 4. Предлога закона.

На члан 29. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Вјерица Радета и Никола Савић.

Реч има народни посланик Вјерица Радета. Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 29. говори о давању репродуктивних ћелија и ембриона. Има три става и ми смо предложили да се став 3. овог члана брише.

Тај став каже да се у случајевима из првог става у поступку БМПО могу користити и даровани ембриони супружника, односно ванбрачних партнера насталих у поступку хомологне оплодње, када супружници, односно ванбрачни партнери од којих потичу ембриони не желе да их користе за сопствену оплодњу, уз њихов изричит писани пристапак.

Рекли смо да то треба да се брише зато што је планирано даривање само тих ембриона који су преостали из процедуре а оба партнера потпишу пристапак за даривање, што ће по мишљењу наших стручњака бити веома редак случај и зато мислимо да је потребно омогућити да се ембриони за даривање могу у лабораторији направити од дариваних женских и мушких ћелија.

Оно што је разлог више да ово предложимо и да тражимо да то прихватите јесте чињеница да се на овај начин ради у најсавременијим центрима у свету. Ако идемо у неки поступак, у нешто што је можда нама

ново, свакако не треба да крећемо са најнижим стандардима него треба да крећемо са највишим стандардима. Морамо себи да задамо ниво, да постанемо озбиљан центар.

Ви сте, министре, говорили да очекујете да ћемо бити центар за биомедицински потпомогнуту оплодњу за цео регион, дај боже да будемо и за целу Европу, да то буде толико развијено. Хајде да се угледамо на те највише, не на Европу као ЕУ, не на њихове препоруке које ви морате да испуњавате да бисте ишли тим путем ЕУ. Знате да су српски радикали апсолутно против уласка Србије у ЕУ. Говоримо о појединачним случајевима, тамо где се у савременим и богатим земљама Европе постигао озбиљан резултат и у том смислу желимо да се угледамо и да радимо на исти начин. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 31. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици проф. др Милован Бојић, Зоран Красић и Дубравко Бојић и заједно народни посланици Горан Ћирић, мр Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Реч има народни посланик Дубравко Бојић. Изволите.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Као лингвисти засметао ми је назив овог закона. Чини ми се да је помало незграпан, гломазан, па мислим да и онај ко га је крстио није задовољан оваквим решењем. У свему овоме је најбитније да је неко ко треба да схвати коначно схватио да је питање свих питања и приоритет свих приоритета спречавање биолошког одумирања нације па је зато и предлог овог закона добра намера да се у том правцу крене са вођењем демографске политике и поспешивања наталитета.

Нашим амандманом смо тражили брисање члана 31. овог закона. Зашто тражимо брисање овог члана? Једноставно зато што је суштина овог члана садржана у члановима 19, 20. и 26. Чланом 19. је предвиђено да надлежни министар формира тим здравствених радника и сарадника за обављање делатности биомедицински потпомогнуте оплодње. Чланом 20. обавезан је центар за биомедицински потпомогнуту оплодњу, да се именује лице задужено за обављање ове делатности. То је лекар специјалиста из области акушерства и гинекологије и тим стручњака.

Овде у члану 31. имамо да се формира стручна комисија коју, поред поменутих чланова, још чине дипломирани психолог и дипломирани правник. Питање је – зашто би се формирала оваква комисија када је то ствар унутрашњег уређења и организације система рада те куће и као таква не подлеже потреби законског нормирања? Мислимо да је непотребно додатно уношење конфузије и неефикасности у систем и процедуру одлучивања.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 32. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Живковић. Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала лепо.

Ресорни Одбор за здравство Нове странке оценио је овај закон добрим, чак и нешто више од тога, тако да нема суштинских примедби, нити амандмана на овај закон.

Поднео сам три амандмана који имају за циљ поправљање лексичких грешака, и то је сасвим океј.

Добили сте највећи могући комплимент, чланови мог Одбора за здравље су рекли – закон је такав као да га није радио нико из СНС. То је највиши ниво комплимента који можете да добијете из Нове странке. Анализом људи који су радили на том закону и јавне расправе практично је утврђено да је ту струка дала свој максимални допринос и мислим да је то јако важно, посебно за овако јаку тему, и било би добро да из Владе чешће долазе овакви закони који су добри, који нуде решење за проблем који имамо као нација и држава, и који је евидентан, и ту не би требало да буде никаквих, ни страначких ни неких других подела.

Штета је што дискусији о амандманима на овај закон не могу да присуствују грађани Србије који су данас били позвани, од стране посланице Тепић и са моје стране, да присуствују овој седници, али опструкцијом рада и нормалног понашања у Парламенту председница Скупштине није одобрила њихово присуство...

(Председавајући: Господине Живковићу, хајде да се вратимо на амандман.)

Сигуран сам да би они имали пуно душе и воље да подрже закон који се бави биомедицински потпомогнутом оплодњом, тако да увек говорим о теми дневног реда.

Имамо неке суштинске примедбе на закон о трансфузији, али то није сада тема.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 34. амандман су заједно поднели народни посланици Олена Папуга и Нада Лазић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 35. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Вјерица Радета и Срето Перић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Срето Перић. Изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Господине министре, ви имате неки велики проблем, али не само један. У вези са овим законом врло често кажете да је струка и само струка радила овај закон. Закон је из области струке, па не мислите ваљда да смо помислили да су закон радили атомски физичари? Али морате да знате да је законски пропис врло комплексан правни акт и да у њему учествују и неки други.

То о чему ви врло често причате сада и није толико битно, али амандман који смо поднели на члан 35, којим предлажемо да се члан 35 брише, у складу је са претходним амандманима на члан 29 и 31. И члан 35 говори о даваоцима ембриона. Даваоци ембриона су супружници, односно ванбрачни партнери који су одустали од коришћења свог ембриона насталог за њихову оплодњу, став 1. Став 2 – даваоци из става 1 овог члана морају дати писмени пристанак за употребу свог ембриона у оплодњи других супружника, односно ванбрачних партнера, односно жене из члана 25. став 2.

Ми смо предложили да се то брише, а ви у образложењу кажете због чега се амандман не прихвата – да је даривање ћелија из ембриона могуће уз строго правни, етички, медицински оквир, уз темељно испитивање даваоца.

Када сам на почетку излагања рекао да имате одређену врсту проблема, па имамо сви ми заједно тај проблем, али то што ви пренаглашавате да је закон производ струке неће решити многе проблеме које је пракса већ евидентирала. Приликом нашег уводног излагања о ова два закона о којима се води обједињена расправа рекли сте да се најчешће успевало, када је успешност вантелесне оплодње и била реализована, да се то најчешће дешавало у последњем поступку. Шта то значи, да тај закон није радила струка и да они нису стручни?

Ма колико се ви или било ко од нас трудио, мало неморала дође до изражаја, па смо ми – да се то не би дешавало и да ви кажете спровешће се једно детаљно испитивање (додуше, то је под знацима навода) од стране даваоца ембриона – да то не би дошло у питање, да то не би могло на искривљен начин да заживи, ми смо и предложили да се члан 35. овог предлога закона брише.

Господин Красић ми је ту близу, али ћу му сада одговорити на овај начин због чега траже та извештавања, те информације и те разне податке – просто из разлога што за овај режим не постоји алтернатива за пут ка ЕУ. Он је у бесомучан, режим је кренуо тамо и због тога покушавају да им се некако умиле, да се додворе. Објашњење „да бисмо нешто могли

да тражимо, морамо да дајемо“, па много више дајемо него што и у сну можемо да очекујемо и од ЕУ, а наравно, господине Красићу, и од НАТО-а.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 36. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Зоран Красић и Наташа Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Наташа Јовановић.

Изволите.

НАТАША ЈОВАНОВИЋ: Српска радикална странка је тражила да се брише члан 36. Предлога закона, зато што у овом делу, као и у неким другим члановима о којима ћемо касније да говоримо, овај закон улази у правни контекст и, рекла бих, у област друштвених и породичних односа а не само у област струке, коју ви потенцирате јер он стварно јесте стручни закон.

Морам да се вратим мало уназад, али кратко ћу, пошто немамо још пуно времена Посланичке групе. Још у бившој СФРЈ, 1978. године, када је први пут ова област законски регулисана, прецизно је назначено да давалац репродуктивних ћелија има одређене обавезе и одређена права, али правних последица не би требало да буде. Ви овде кажете у члану 36. да начин саопштавања података из става 1. овог члана прописује министар надлежан за послове здравља, како би се предупредиле одређене правне последице за даваоце репродуктивних ћелија.

Ми смо земља која би све требало да регулише законом и, ако је законом јасно дефинисано која су то њихова права и обавезе, да се не деси сутра – као што имате случајева, а било их је и у време када се први пут започело са вештачком оплодњом у нашој земљи – да анонимни давалац буде изложен накнадном судском утврђивању очинства, на пример. То вам наводим само као један пример, зато што је то некеме пало на памет да уради, из разлога разноразних животних околности.

Пошто смо ми земља где се примењује континентално право, дакле ово није Америка и нема могућности да се путем посебних уговора – бар овај закон није предвидео да се између прималаца и давалаца склапају одређени уговори, да их жаргонски назовем аранжманима – то може у земљама са англосаксонским правом и тамо су јасно дефинисана, прецизирана и права и обавезе – ми смо сматрали да овај члан 36 закона треба да се брише како би се отклониле све недоумице и како би се јасно ставило до знања да нема никаквих правних последица по даваоца, о којима се говори у претходним члановима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народни посланик Зоран Красић.

(Зоран Красић: Нећу.)

Не. Захваљујем.

На члан 45. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 47. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Вјерица Радета и Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? Да.

Реч има народна посланица Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Када је у питању овај члан који има наднаслов Преимплантациона генетска дијагноза у поступку биомедицински потпомогнуте оплодње, разликују се ставови стручњака из Српске радикалне странке са вашим ставовима, министре, односно ставовима вашег тима. Они су нама овде сугерисали, а ми смо то прихватили, да предложимо да се члан 47. брише.

У образложењу које смо написали у овом амандману прецизирали смо због чега је потребно да се брише – зато што то у свету нигде није централизовано и ми се опет, као што видите, позивамо на позитивну праксу великих светских центара. То је оно што сугеришемо све време и вама.

Ви кажете, између осталог, да дозволу за дијагностички поступак из става 1. овог члана даје Управа. Истина, на основу мишљења мултидисциплинарног конзилијарног већа итд. Али ми вам кажемо да Управа сасвим сигурно не може и нема компетентне људе, чланове, који би могли да коригују неку одлуку.

Знате, ако добијете мишљење тог конзилијарног тима, а уколико прихватамо да је то нешто о чему се даље не разговара, онда нема потребе да сагласност даје Управа. Ако Управа даје сагласност, онда то значи да Управа има и могућност да ту нешто мења. А ви у Управи, сасвим извесно, немате такве стручњаке и била би грехота да стручњаци тог нивоа седе у управама. Зато мислимо да би било добро да прихватите и овај амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 48. амандман је поднео народни посланик др Муамер Бачевац.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман, а Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Муамер Бачевац. Изволите.

МУАМЕР БАЧЕВАЦ: Уважене колеге, уважени министри и помоћници, ми смо поднели девет амандмана, укупно седам нам је прихваћено. Хоћу да се захвалим пре свега Влади на разумевању.

Један одличан закон смо мало поправили у правној норми, с обзиром на то да је у свих седам амандмана било речи о уједначавању начина правног писања овог текста, јер постоје одређене норме и саветовано нам је од стране правне службе које норме у оквиру писања текста овог закона треба инсталирати. Влада је за ово имала слуха, усвојила је амандмане и ми смо заиста задовољни законом, и суштински, а видимо да ће да буде и у неком кодифицираном, писаном смислу, врло квалитетно одрађен. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 49. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марко Ђуришић. Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Можда најконтроверзнија ствар овог закона јесте сурогат материнство и о томе смо највише говорили – и посланици Посланичке групе Социјалдемократске странке, Народни покрет Србије, у начелној расправи, као и многи други посланици – а то је суштина и овог амандмана.

Наиме, члан 49. у тачки 18. као једну од забрањених активности у делатности биолошко-медицински потпомогнуте оплодње дефинише сурогат материнство. Искористићу ову прилику, јер таква је наша пословничка могућност, да поновим аргументе због чега сматрамо да је била погрешна одлука Владе да овим законом забрани сурогат материнство, јер аргументи које смо чули од министра за нас нису довољно убедљиви и нису прихватљиви.

Сматрамо да не може бити убедљив аргумент да због страха од евентуалних злоупотреба и комерцијализације сурогат материнства одустанемо од могућности која одређеном броју парова у Србији може да пружи прилику да се остваре као родитељи и да имају своје потомство.

Желим да поновим да постоје различите праксе у свету. Постоје земље које дозвољавају сурогат материнство. Постоје земље у којима оно није дозвољено, и то је чињеница. Дванаест од 28 земаља Европске уније дозвољава. То су Велика Британија, Грчка, Бугарска, у Белгији и Холандији је дозвољен алтруистички сурогат, односно сурогат као добротинитељски чин који није заснован на комерцијалној основи. Сурогат материнство дозвољено је и у Русији, Украјини, Македонији, САД и још у бројним земљама.

Понављам, мислим да суштина сваког закона, па и овог, треба да буде стварање могућности да се грађанину Србије деси нешто добро и лепо у животу и ми треба као народни посланици који доносе законе да омогућимо и створимо услове да се та могућност оствари, а да, на основу свог знања које имамо, могућности за евентуалне злоупотребе и манипулације спречимо јасно дефинисаним законским правилима која могу да се мењају и усавршавају на основу искустава и свега онога што се дешава у свету.

Не треба да кажемо – ми смо немоћни, плашимо се злоупотребе и нећемо нешто да радимо. Нажалост, ово није први пут да из Владе Републике Србије чујемо овакву поруку. Није директно везана за здравство, везана је за стање у спорту, где је председник Владе говорио – ја немам снаге да се изборим са приватизацијом клубова, па се од тога одустало. Држава нема снаге да се обрачунава са хулиганима у спорту, па се од тога одустало. То је један лош принцип, лоша порука и, нажалост, у овом закону се она понавља.

Сурогат материнство и питање овакве врсте забране је питање да ли је забрана у складу са Уставом. Да ли на овај начин онемогућујемо Уставом загарантовано право грађанима Републике Србије да се остваре као родитељи само зато што се плашимо злоупотреба?

Има довољно искустава из праксе у свету да од њих кренемо и видимо – данас, када стално говоримо о проблему лошег демографског стања у Србији – на који начин можемо са тим да се изборимо. Имамо једну могућност, по медицинским условима је могућа и по овом закону, он описује цео поступак који би био спроведен у случају сурогат материнства, али да због те специфичности, да се жена која изнесе трудноћу одриче тог детета које изађе из ње, ми одустанемо, мислим да немамо право ни ми као народни посланици, ни ова влада, ни свака друга влада.

Надам се само да ово не правдамо чињеницом да је тако било и у претходном закону, јер је то била 2009. година. Па ваљда смо као друштво направили неки корак напред у односу на 2009. годину? Јер, ако тада није било механизма, да ли их имамо данас? Сматрамо да оваква забрана у овом закону представља одустајање на месту где то не треба да се деси.

Наш предлог је да се обрише ова забрана, а да се питање сурогат материнства дефинише посебним законом или тим грађанским закоником кога чекамо сви заједно не знам ни ја више колико година, много дуже од пет година, колико траје мандат ове владе, али га чекамо довољно дуго. Ако не може тим закоником, може посебним законом, не би то био бог зна како дугачак закон, верујем да би двадесетак чланова покрило све могућности злоупотреба.

Понављам, позивам Владу да прихвати овај амандман, да се ухвати укоштац са овим проблемом. Није то нерешиво. Пре свега говорим о могућности алтруистичког сурогата, да се разним ограничењима спречи

комерцијализација у овој области, избором сурогат мајки, дефинисањем односа између давалаца репродуктивног материјала и жене која треба да изнесе ту трудноћу. Постоје добре праксе, наравно да постоји и комерцијална употреба овог института и проблеми који су се појавили, али мислим да одустајање није храбро, није праведно.

Позивам Владу да се ухвати укоштац са овим проблемом, да не одустане сада на овом кораку. Бојим се да ће идеја да се то реши неким другим законом бити спречена забраном која се налази у овом закону, да ће неко сутра рећи – па то је забрањено овим законом, не можемо о томе ни да разговарамо у грађанском закону, погрешан је пут.

Позивам колеге да охрабriamo Владу да прихвати овај амандман, обришемо ову забрану, а онда сви заједно – ако нема могућности у Влади, мада верујем да има довољно стручних људи који могу да искористе сва добра искуства која постоје у вези са сурогат материнством – да овај институт законски регулишемо, а не да га забранимо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, реч има народни посланик Душан Павловић.

Изволите.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Захваљујем се.

Придружио бих се дискусији колеге Ђуришића са намером да охрабрим и министра и Владу да размисле још једанпут о овој пракси. У петак смо имали дискусију о истој ствари. Министар је рекао, ако сам добро разумео – ја то подржавам, али пошто не могу да гарантујем да ће се цела ствар спроводити на легалан начин да се избегну материјални аспекти, комерцијални аспекти сурогат материнства, ми смо се онда одлучили да то криминализујемо, односно да прогласимо такву врсту праксе кривичним делом.

Питао бих вас, министре, или било кога од ваших сарадника – рецимо, програм завештања органа у овој држави имамо више од десет година; и ту су такође могуће разне злоупотребе, дакле завештање органа за новац или куповина органа такође је кривично дело; да ли би требало да укинемо ову праксу због тога, или било коју другу праксу где су могуће злоупотребе? Као што знате, у било чему што се ради међу људима могуће су неке злоупотребе. Да ли то значи да треба да укинемо све праксе где су могуће злоупотребе?

Подсетићу вас још једанпут на члан 63. Устава Србије, који каже да свако има право да слободно одлучује о рађању деце и да Република Србија подстиче родитеље да се одлуче на рађање деце и помаже им у томе. Ако прогласите сурогат материнство кривичним делом, како им заправо помажете у томе да имају децу? Како помажете онима који не могу да имају децу? Ако имате људе који не могу да имају децу а који су пронашли некога ко је спреман да из алтруистичких разлога волонтира и буде сурогат мајка, да ли држава треба да им помогне или треба да их

спречи у томе да целу ствар доведу до краја? По овом предлогу закона држава би их спречила у томе. Како је то онда у складу са Уставом, чланом 63, према којем свако има право да слободно одлучује о рађању деце?

Дакле, ово су ствари које се тичу личног избора. Још једанпут ћу да поновим, нико овде није спреман, мислим заправо да је само господин Шешел био за то, али нико није спреман да прихвати сурогат материнство из комерцијалних разлога, мислим да је то морално неприхватљиво, али да је пракса из алтруистичких разлога прихватљива код нас и да би држава, која заправо и постоји да то ради, требало да контролише све што може да дође у некакво сумњиво подручје. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, реч има народни посланик Владимир Ђурић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУРИЋ: Хвала.

Знате како, када кажете да у овом тренутку не постоји снага да се потенцијални проблеми у овој области реше, онда то значи да се правна држава унапред предаје и одустаје од санкционисања потенцијалних злоупотреба. Држави је посао да санкционише злоупотребе, државни апарат томе служи и то треба да ради, а не да унапред каже – ми ово не можемо јер се бојимо могућих злоупотреба.

У начелној расправи дискутовали смо на ову тему и министар је одговорио да овај предлог закона јесте усклађен са Породичним законом Србије. Нисам ни рекао да није, ту смо остали недоречени до краја, нисам добио реплику да то кажем па сада користим прилику поводом овог амандмана. Нисам правник, али колико схватам, у нашем правном систему је у погледу утврђивања родитељства прописано да је мајка искључиво она и само она жена која је трудноћу изнела и дете родила, и ни једна друга жена. Ако усвајањем амандмана уведемо сурогат материнство, које подржавам, ми рушимо тај темељ породичног права у Србији и морамо да га мењамо.

Предлог нацрта грађанског законика Србије предвиђа сурогат материнство под солидно дефинисаним условима, који додуше захтевају неку дораду. Дакле, сурогат материнство дозволило би се из алтруистичких мотива само за домаће држављане и само тамо где је то последња шанса, где ни један други БМПО метод није дао резултате. Истини за вољу, није прописана, рецимо, минимална старост сурогат мајке, претпоставља се да би била 18 година, али хоћу да кажем да правна струка познаје решења која би могла бити понуђена овом дому на усвајање и касније у пракси спроведена.

Овде је више пута спомињано да је струка дала предлог закона. Знате како, ово је политичко тело, ово је законодавни орган државе Републике Србије, ово није медицински конгрес. Тако да уважавамо, наравно, високи допринос медицинске струке у формирању предлога

закона, али овде правимо законе, нисмо у операционој сали. Правимо закон, дакле проблематика је мултидисциплинарна, па дозволићете да би онда најмање још правна струка требало да буде укључена како би се у овом предлогу закона изнедрила нека целовитија решења а не да будемо принуђени да кроз пола године или годину дана овај закон поново мењамо. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има представник предлагача, министар др Златибор Лончар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Морам прво да се вратим, озбиљне су речи изречене у вези са злоупотребама код трансплантација и даривања органа. Молим вас само да водимо рачуна о томе. Изволите, реците било који пример у Србији, било коју злоупотребу. Немојте да причамо паушално. Постоје грађани којима је то једини спас и једини начин да преживе и да се излече. Да не идемо са паушалним оценама, јер је та област изузетно строго дефинисана законом, тако да до сада није било а мислим да неће ни бити било каквих злоупотреба.

Друга ствар, баш из тог разлога што је пракса различита постоје и оволико различитих мишљења.

Трећа ствар, овај закон је у процедури од 15. децембра, значи довољно је дуго у скупштинској процедури, била је јавна расправа и све. Нажалост, морам да вам кажем да није стигао ниједан уређен предлог како то регулисати а да није паушалан, па да разговарамо.

Значи, то су чињенице и мислим да је добра једна друга ствар. Ви сте рекли – океј, струка је рекла своје. Овде седе представници грађана, представници Владе и мислим да је ово право место где треба да се прича о томе. Мислим да колико год треба да разговарамо – разговарамо, док се не нађе најбоље решење, јер је много боље тако него било како другачије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, реч има народни посланик Душан Павловић. Изволите.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Господине Лончар, ако можете да моје излагање ипак тумачите онако како је било намеравамо. Нисам уопште поменуо да је било злоупотреба у пракси завештања органа, него сам рекао да је могуће да таквих злоупотреба буде из комерцијалних разлога, али ви сте управо дали одговор на оно о чему ми сада дискутујемо.

Дакле, рекли сте да криминалних радњи у пракси завештања органа нема управо због тога што је све тачно или строго прописано, што држава контролише цео поступак. Зар не бисмо могли да то применимо и на праксу сурогат материнства? Све се лепо пропише, строго се контролише и где ће бити места за злоупотребе?

Колега Ђурић је управо то рекао, држава треба да контролише такве ствари и ми заправо и предлажемо то, са намером или прећутном

премисом да ће држава контролисати. Свакако нећу да предложим овакву врсту веома ризичних пракси и да кажем – држава заправо не треба уопште да се меша, нека се грађани сами договоре шта ће да раде. Дакле, подразумева се да ће држава контролисати ту праксу као и целу област биомедицински потпомогнуте оплодње која се регулише овим законом. Држава је кључна да би се то све одрадило у складу са принципима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народни посланик Марко Ђуришић.

Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Желим да се осврнем само на још неколико ствари које су речене у овој расправи. Читајући, министре, образложење овог закона и део који говори о јавној расправи која јесте спроведена у фебруару 2016. године, нисам нашао ни једну једину реч на тему сурогат материнства.

Значи, у овоме што је нама послато не пише да се о томе разговарало. Онда сте ви рекли у свом излагању да то јесте била тема и да је заузет став да се у овом тренутку, због могућности злоупотреба, не дозволи институт сурогат материнства.

Нисте тада говорили о томе у начелу, али сада, ево, понављате. Али ми не знамо који су све ставови изнети, ми као посланици не можемо из овог образложења које нам је послато уз Предлог закона да видимо који су све ставови били изнети. Чињеница јесте, ви сте рекли, закон је од 16. децембра у процедури, није било других предлога, али рекао сам, ми нисмо ни мислили да овим законом може да се дефинише све што је везано за сурогат материнство.

Рекао је и колега, тиме се бави и Породични закон. Налази се и у том грађанском закону, односно његовом нацрту који већ дуго стоји у некаквој јавној расправи. Сматрамо да је лоше да овде и даље стоји забрана. Значи, сматрамо да је лоша порука коју држава шаље ако овде остане забрана. Сматрамо да ће лоше да делује за будућу расправу о томе да ли треба или не треба да се дозволи сурогат материнство у Републици Србији ако у овом закону стоји забрана. Биће аргумент за оне који су можда против тога из не знам каквог разлога, користиће то што је овим законом забрањено па нећемо о томе ни да разговарамо. Често се дешава у некој дискусији да се такви аргументи користе.

Зато сматрамо, а суштина овог амандмана и јесте да се обрише ова тачка а касније да се обрише и члан 66. који дефинише сурогат материнство као кривично дело, да се то брише из овог предлога закона а да видимо на који начин може и треба да се у Србији дозволи сурогат материнство. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 50. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марко Ђуришић.

Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Члан 50. генерално говори о чувању семених ћелија, неоплођених јајних ћелија и ембриона, а у ставу 1. наводи се да мушкарац, односно жена којима према сазнањима савремене медицинске науке прети опасност да ће остати неплодни могу да Центру БМПО-а, односно банци, уз писмени пристанак дају своје репродукционе ћелије на чување.

Нашим амандманом предлаже се да се брише овај део о услову „да постоји сазнање савремене медицинске науке да прети опасност неплодности“. Прво, зато што је то дато прешироко и мењаће се, као што ви кажете. Данас се неке ствари знају, а понекад не можемо да знамо. У неким случајевима може да се деси трагедија, да човек или жена преко ноћи изгубе могућност репродукције, услед неке несреће или нечега, па сматрамо да могућност да своје репродуктивне ћелије оставе на чување треба да имају сви пунолетни грађани Републике Србије, без овог ограничења.

Уколико говоримо о томе да нам је жеља да се што више деце рађа у Републици Србији, да се што више људи у Србији остваре као родитељи, онда за овакву забрану нема потребе а нема ни смисла, јер ће се у пракси она вероватно „заобилазити“.

Ја разумем тај део критике, неко ће рећи – тиме ћемо мотивисати људе у Србији да одлажу родитељство, да своје здраво репродуктивно ткиво, које је у бољем стању када имају 20 и 25 година, замрзну да би га користили за можда десетак година – да тиме подржавамо одлагање родитељства, али мислим да тиме стварамо и услове да већи број људи буду родитељи у неком тренутку. Неки људи имају разлоге, са којима можемо да се сложимо или не, за одлагање родитељства.

У Србији су то, нажалост, најчешће економски разлози. Немогућност да се запосле као млади, да имају пристојан живот, да живе самостално разлог је што се касно ступа у брак, касније се заснивају заједнице и родитељство се све више одлаже. То је чињеница. а медицинска струка зна да је биолошки материјал у млађем животном добу квалитетнији и да су са њим резултати вештачке оплодње бољи.

Мислим да нема потребе да постоји ово ограничење, да је решење које ми предлажемо – а то је да свако може да свој репродуктивни материјал замрзне и да се тај репродуктивни материјал чува онолико колико та особа жели, боље решење, да је боље решење и за промоцију донаторства о коме говори овај закон јер ће људи можда више размишљати

о томе да, ако се одлуче да чувају за себе, можда одлуче и да поклоне свој репродуктивни материјал, чиме би овај закон остварио један од својих циљева.

Не разумем ни ово писано образложење за одбијање, јер управо ми сматрамо да свако ко жели да замрзне свој репродуктивни материјал може и треба да има јасно дефинисану могућност по овом закону, да то више не буде у сивој зони. Данас у неким установама то може да се уради, у неким не може. Сами сте рекли да је један од циљева овог закона да установи правила која ће да важе у свим установама које се овим процесима баве, да ће увести јединствену праксу на нивоу Републике. Сматрамо да ћемо, ако ово ограничење остане, можда неке, због ко зна којих непредвидљивих разлога који не потпадају под ову категорију „сазнања савремене медицинске науке“, ускратити право да буде родитељ. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману реч има народна посланица Љубица Мрдаковић Тодоровић. Изволите.

Само тренутак, молим вас да се поново пријавите.

Изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала.

Потпуно сам сагласна са ставом Владе и Министарства здравља да се предложени амандман одбије, а образложење које је Влада дала за одбијање предложеног амандмана сасвим је коректно.

Наиме, члан 25. Предлога закона прецизно, али заиста прецизно дефинише које то особе могу бити укључене у поступак биомедицински потпомогнутог оплођења. Новина у овом закону је да се поступак БМПО може користити у случајевима постојања медицинских индикација за очување плодности код пунолетних, али и код малолетних особа. Постоји спектар таквих стања која могу узроковати смањење плодности или трајну неплодност.

Поменућу неке од њих, као што су онкофертилни поступци – на пример канцер, посебно код младих особа које нису завршиле или пак нису ни започеле своју репродукцију, затим ту имате и друга стања – ендометриозу, миом материце, планиране операције у малој карлици, различите системске болести, ризичне пацијенте итд. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има представник предлагача, министар др Златибор Лончар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Не знам да ли смо се разумели, овај закон не спречава никога да остави свој репродуктивни материјал. Чак смо предвидели да то буду и малолетна лица. Значи, нема никакве препреке. Ето, то је суштина.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, господине Ђуришићу? (Да.)

Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Ја бих се сложио са министром, да је прихваћено ово наше решење. Не видим разлог да стоји ограничење – може, уколико има сазнања савремене медицинске науке да прети опасност. Управо је суштина нашег амандмана да се то обрише, да је омогућено свакоме и да се то јасно каже. Наравно, у случајевима где постоји сазнање требало би да обавеза лекара буде да скрене пажњу и да мотивише пацијента да, због медицинских индикација које постоје, које се појаве, то уради обавезно, односно да га мотивише да то свакако уради.

Не знам, ја тумачим овај закон, морам да признам, као ограничење – да не може свако, него да може само онај који има сазнања да ће у неком тренутку у будућности бити угрожено његово здравље на овај начин. Добро, можда различито тумачимо закон, то једино могу да прихватим, али се надам да у овом случају ја нисам у праву, мада само читам оно што пише у закону а не оно што ви говорите.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 51. амандман су заједно поднели посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марко Ђуришић. Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: И у овом члану говори се о року у коме се чувају семене ћелије, јајне ћелије и рани ембриони. Тај рок се прописује на пет година. Оно што смо ми тражили, то је да се обрише тај рок од пет година јер, колико сам ја упознат, не постоји ниједан медицински доказ да чување медицински није могуће дуже од пет година.

Тако да нам није јасно зашто је овај наш амандман одбијен, поготово зато што се каже да је рок утврђен да би се чувале репродуктивне ћелије у периоду репродуктивног доба жене, неопходног за рађање. Не знам зашто је дефинисано тим роком од пет година? Кад се уђе у процес, можда ће он трајати и дуже од пет година, можда ће – управо оно што често говорите овде – развој медицине дозволити да се, као што је сада граница померена са 40 на 42 године, можда помера још даље у неку будућност, тако да мислим да нема потребе да стоји ограничење од пет година.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Реч има народни посланик Владимир Ђурић.

ВЛАДИМИР ЂУРИЋ: Рокови чувања репродуктивног материјала у члану 51. су мало нелогични и отуда, вероватно, потиче амандман колега из друге посланичке групе, јер прописан је рок чувања пет, а на захтев још пет година. Међутим, када се говори о лицима из претходног члана, дакле оним лицима којима је индикована претећа

неплодност, за њих и за њихове репродуктивне ћелије предвиђен је неограничени рок чувања.

Ја бих молио да чујем појашњење зашто је за њих предвиђено неограничено а за ове друге пет плус пет година, ако знамо да је, рецимо, донирање репродуктивних ћелија дозвољено само за лица која су жива? Дакле, смрћу лица престаје законска могућност да његове репродуктивне ћелије буду дониране, па не видим онда сврху да се оне чувају неограничено. Било би ми логично да пише или до смрти лица од којег потичу, а не пише тако. Мало ми је то све неконзистентно.

Наравно, враћам се исто на питање из претходног амандмана и молим само појашњење – да ли је медицински индикована претећа неплодност предуслов да лице стекне право да своје репродуктивне ћелије складишти у банци? Само да или не. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар др Златибор Лончар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Овде постоје два термина – први, плус пет година и овај други, доживотно. Пет плус пет година важи за оне који иду добровољно да дају. Други термин, на доживотно, односи се...

(Владимир Ђурић: На неограничено.)

У реду, на неограничено, јер смо увели да могу и деца, тј. млађи од 18 година, из медицинских разлога, јер онда не можете њима да ограничите, да неком узмете у одређеном периоду.

То је једини разлог, а ово пет плус пет година је мишљење људи који се баве тиме, да је то неки објективно довољан период, због чувања, јер није нимало једноставно тај материјал чувати и одржавати. То је један од разлога. Значи, у томе је та разлика.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

По амандману, народни посланик Владимир Ђурић.

ВЛАДИМИР ЂУРИЋ: Само да поновим питање – да или не? Да ли је претећа неплодност као медицински индикована ствар предуслов да се репродуктивне ћелије стављају у банку? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 51. амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 51. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ђурић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Александра Јерков. Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЈЕРКОВ: Захваљујем.

Иста ствар је у питању – чување репродуктивних ћелија оних лица из члана 50, где ви веома чудновато дајете тај термин: „неограничено“. Дакле, не односи се чак ни на трајање живота лица коме припадају репродуктивне ћелије, што би можда имало неког смисла у овој ситуацији у којој говорите да се ради о малолетним лицима итд. Ви не кажете „за време трајања живота лица коме припадају ћелије“, него кажете „неограничено“. Неограничено је, што би деца рекла, заувек. Не знам шта то значи у закону. Шта је то неограничено, докле траје?

Међутим, опет, већи проблем од тога је ко су та лица која могу да у центру за ВМП чувају своје репродуктивне ћелије и репродуктивна ткива за властито коришћење касније. Оно што пише у закону је да су то само она лица којима, према сазнањима савремене медицинске науке, прети опасност да ће постати неплодни. Дакле, свим грађанима Републике Србије прети опасност да ће постати неплодни и сви грађани Републике Србије ће у једном моменту свог живота постати неплодни зато што просто биологија тако функционише, људско тело тако функционише.

Сада мене, господине Лончар, интересује да ли су сазнања савремене медицинске науке и то да ће жена са 45-50 година постати неплодна и да онда та жена, зато што се просто ближи време када ће она постати неплодна јер свака жена постане неплодна, да ли се то односи и на такву жену, или само на ону жену којој према сазнањима савремене медицинске науке прети опасност да ће постати неплодна? Опет се ради о групи лица која могу да користе, као и оно што нисмо решили да ли се односи само на жене које су већ лечиле стерилитет, нису могле да га излече па сада имају право на биомедицински потпомогнуту оплодњу – или свака жена може то да уради. Јако је важно, молим вас, да то расправимо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 51. амандмане, у истоветном тексту, поднели су заједно народни посланици Вјерица Радета и Мирослава Станковић Туричић и заједно народни посланици проф. др Милован Бојић, Зоран Красић и Никола Савић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Красић. Изволите.

ЗОРАН КРАСИЋ: Вероватно смо ми нешто погрешили око тог амандмана, па сте прочитали велики број нас који смо наводно тај амандман поднели, али ја ћу то да поједноставим. Ми смо у ствари ту имали два амандмана, један се односи на став 2, а други на став 6 члана 51. Међутим, да бисте ви из Владе мене добро схватили, морам да направим мали увод као објашњење о чему се ради.

Добронамерно вам кажем, кад се заврши процес усвајања овог закона ангажујте једног лектора да мало среди овај текст. Да ме погрешно

не разумете, ја Нишлија не држим никоме предавања о граматичи и правопису, али кажу овако – даривати некога, а даровати нешто. Ви имате пуно чланова где се та два појма преплићу – даривати и даровати. Даровати нешто – даровати ембрион, даровати ћелију итд. Али није поента ових наших амандмана у овоме.

Следеће, да би се схватио члан 51, у члану 34. ви кажете – даваоци могу бити пунолетна, здрава и пословно способна лица. Морам да вам кажем, ви сте прибегли медицинској квалификацији услова, али у праву важи принцип – пунолетство се доказује одговарајућом исправом да човек има више од 18 година, здравље се доказује некаквим извештајем лекара специјалисте итд., а пословна способност се подразумева. Лекари практично само дају уверење да неко није пословно способан, а пословна способност постоји код свих. Можда је неко побркао правну и пословну способност. Ни то није толико битно.

Даље, у члану 44. ви сте прописали државни регистар делатности БМПО, али кажете – Управа води јединствени регистар поступака БМПО. Не делатности, него поступака. Па сте разграничили на четири групе питања. Прве три групе у члану 45 дословно радите, а код четврте групе то су – дарованим репродуктивним ћелијама, ткивима и ембрионима, према одредбама овог закона шта та ваша евиденција садржи. Е онда кажете – подаци из члана 44. став 2. тачка 4) овог закона које чине садржај државног регистра су подаци о узетом узорку. Променили сте чак и наслов. Ја се слажем да то јесте узорак, у крајњем случају, али не смете да мењате наслов.

Сада да дођем на овај члан 51. Молим вас, ако сте рекли да се то чува пет година, онда нема никаквог смисла да, кад истекне тај рок, позовете некога да се сагласи да ли хоће и даље. Логичког смисла има да пре истека тог рока ви позовете човека и питате – хоћете ли и даље да се чува? Значи, оно што је извесно и како се рачуна јесте тај последњи дан рока од пет година. А вама је неко то рекао, каже у образложењу – то би чак могао да буде и прекршај, да одговара физичко лице. Где нађосте то, аман? Зашто то написасте у образложењу?

Даље, у многим одредбама овог предлога закона мора да постоји јасна разлика од ситуација које су прописане чланом 25. Имате став 1, став 2, став 3. Корисници су, став 1 – брачни и ванбрачни партнери, став 2, да парафразирам – жена која жели да буде самохрана мајка, не жели ни ванбрачну ни брачну заједницу али жели да има дете, а став 3 су они који одлажу зачеће и рађање за неки будући период и ту има основа за оно што сте написали – здравствено-медицински индикованим разлозима, када може да наступи неплодност у неком наступајућем периоду. И ту има оправдања што узимате од малолетника. Значи, индикације јесу оправдање.

Мени уопште није јасно зашто сте се определили за ову варијанту из става 2. о неограниченом временском чувању материјала.

Потпуно непотребно. Као што је непотребан и члан 35. и 36. вашег предлога закона. Све сте то могли да ставите у члан 34, и већ то имате у члану 34. Али, ви сте лепо рекли, децембра 2015. године ЕУ је ставила печат и рекла је – ово је најбоље европско. И сад све што је написано овде ви сада не смете да мењате, сматрате да је то заковано, записано.

Неки посланици су научили песмицу како да то хвале, слажем се, нема никаквих проблема, али ја сам вам и рачунао распоред и рекао – од децембра 2015. године до данас десио се живот. Хвала богу, десио се живот, а овај предлог закона, када постане закон и када будете кренули са њим, будите сигурни, због принципијелне недоречености, биће камен спотицања у пракси.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 52. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман а Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије, па констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Марко Ђуришић. Изволите.

МАРКО ЂУРИШИЋ: Добро је што је прихваћен овај амандман. Тиме се суштински и законски омогућава оно што се говорило у начелној расправи, а то је да репродуктивне ћелије, ткива и ембриони могу слободно да се извозе и увозе у Републику Србију. Овај део извоза, да га тако назовем, односно могућност да се упути ван Републике Србије у установу која је регистрована за поступке обављања биолошки и медицински потпомогнуте оплодње није била предвиђена, а наш амандман је то предвидео. Драго ми је да је Влада то прихватила. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 54. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Вјерица Радета и Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч?

Реч има народни посланик Вјерица Радета. Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Чланом 54. регулише се увоз, односно извоз репродуктивних ћелија. Ми смо предложили да се тај члан 54. брише.

Интересантно ми је образложење Владе. Дакле, ми амандманом предлажемо да се брише члан којим се дозвољава увоз, односно извоз репродуктивних ћелија, а ви кажете – амандман се не прихвата јер Предлог закона омогућава увоз, односно извоз итд. Ово је

прилично неозбиљно од стране онога ко је ово писао. Дакле, није се ни прочитало, али важно је да се нешто напише.

Даље сте рекли да грађани Републике Србије могу бити даваоци својих репродуктивних ћелија, као и да могу да учествују у поступку БМПО са дарованим репродуктивним ћелијама, по јасним унапред утврђеним критеријумима. Где су, министре, ти унапред јасно утврђени критеријуми? Овде их нема.

Ако је и то нешто што ћете ви подзаконским актима да решавате, то опет није добро. Да смо имали те јасно и прецизно утврђене услове, можда не бисмо тражили брисање овог члана, али смо тражили прво због тога, а друго због чињенице да ми мислимо да у држави Србији морамо да пружамо подстицаје стварању домаћих институција за делатност банке репродуктивних ћелија, ткива и ембриона. Дакле, ми морамо да учинимо све да ово што је овде написано, и што ће ваљда бити написано у тим подзаконским актима, да што више афирмишемо у држави Србији.

Ми смо зато мислили да би било најбоље да се овај члан брише, да ми то за почетак радимо и афирмишемо код нас, па кад се евентуално развије, онда можемо да проширујемо сарадњу. Поготово за ове услове за које не знамо на који начин су прецизно утврђени а регулисаће увоз, односно извоз репродуктивних ћелија.

Ви кажете – директор Управе даје дозволу за сваки појединачни случај увоза, односно извоза ћелија, ценећи оправданост извоза, односно увоза. Да није мало претерано? Директор Управе. Како може директор Управе преузети оволику и овако значајну надлежност, односно како смете да му је дате? И како сме неки директор то да прихвати? Које је струке тај директор, који је то ванземаљац који све оно што је у овом закону предвиђено, све могуће специјалности итд. има у глави? Није то добро. Није то добро генерално.

Ми већ 17 година упозоравамо колико је лоше када се такве ствари раде, па зато што нас не слушате и што нас нису слушали имамо свака три месеца измене и допуне закона – зато што нећете да чујете глас људи који озбиљно раде свој посао народног посланика. И овај закон вратиће се врло брзо са изменама и допунама, потрошићемо још дан или два и ми народни посланици и ви из Владе на овај закон, зато што не желите да урадите нешто друго осим онога што сте ви предвидели. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић. Изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала.

Подржавамо предлог да се овај члан у Предлогу закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи, а који се тиче увоза и извоза, брише до даљег, а одмах затим иде предлог да након тога упутимо измене и допуне овог закона у којима ћемо вратити могућност увоза и извоза, али под јасно дефинисаним условима.

Значи, тренутно је врло неозбиљно да у овом предлогу закона ми у једном једином члану дозволимо увоз и извоз, а потом кажемо да ће све остало бити дефинисано у подзаконском акту. То једноставно тако не може. Ви доводите народне посланике у врло незгодну ситуацију. Ја треба да гласам о овом закону који неки грађани очекују као мало воде на длану, а не могу да гласам о њему ако нисам довољно информисана о чему заправо гласам.

У петак нам је министар рекао да су предлози подзаконских аката већ спремни и да чекају усвајање закона како би већина њих одмах потом могла бити и донета. Претпостављам да је подзаконски акт који се односи на увоз и извоз репродуктивних ћелија један од тих спремних, у виду предлога. Надовезујем се на оно што су раније рекле колеге из других посланичких група – зашто ми нисмо тај нацрт добили да бисмо могли информисаније да гласамо? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 54. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли се неко јавља за реч? (Не.)

На члан 54. амандман је поднео народни посланик др Муамер Бачевац.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 56. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хвала.

Значи, за овај прошли је било услова да се јавим.

Хвала на томе што Влада прихвата да исправи своје грешке чак и ако су правописне, а ову прилику користим само да се захвалим сарадници Ивани, која озбиљно ради на поправљању текстова које шаље Влада. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 57. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Вјерица Радета и Наташа Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Наташа Јовановић. Изволите.

НАТАША Сп. ЈОВАНОВИЋ: Ми смо тражили брисање члана 57. Господине министре, СРС сматра да овај члан, ако остане у закону, може да изазове одређене проблеме.

Најпре, овде је грешка у првом ставу, јер када кажете – дете зачето поступком БМПО репродуктивним ћелијама даваоца има право да из медицинских разлога тражи увид у документацију даваоца и прецизирасте – када наврши 15 година живота и које је способно за расуђивање.

Постоје закони и пре ове владе и момента када сте ви преузели вођење овог ресора. Ми смо, наиме, 2011. године усвојили Породични закон, којим је јасно прецизирано да дете са 15 година има способност расуђивања. Тако да не можемо да оставимо недоречено да ли неко има или нема, онда мора да постоји и следећи став – ако сте то хтели, а не треба уопште да остане овај члан, да онда тим психолога треба да ради у случају да се установи да то дете није способно да расуђује.

Шта је овде суштина? Суштина је да не треба да остане овај члан зато што у највећем броју, такво смо друштво а преовлађује и такав проценат у статистици, да готово 100% родитеља који репродуктивне ћелије узимају од даваоца, анонимног, не обавештавају – па ни до ових 15 година, и ви то знате, господине министре, тако је углавном у Србији – своје дете да је зачето на тај начин и у неким другим земљама.

Замислите сада какав ће проблем да настане ако то дете, ако остане овај члан закона, у складу са оним што му је дато као право крене да тражи те податке. Да би се избегле све ове ствари – верујем сложиће се, али није ту, др Ђукић – мора држава да се пре свега бави тиме да, поред могућности биомедицински потпомогнуте оплодње, дете које је на такав начин зачето и рођено буде здраво.

Ми сада не гајимо илузију да ће држава Србија у догледно време – за шест месеци, 18 месеци – да има та средства, али сам се, консултујући се са тимом стручњака из СНС, упутила и у додатни метод, који ће омогућити да – сигурност није баш 100%, али рецимо да је сада у Британији, где је тај метод заступљен, 66% сигурности – ако се примени техника, морам да прочитам јер то је мени потпуно стран термин, компаративно геномске хибридизације, што кошта додатно две хиљаде евра, отклониће се могућност, да ли је тако господине министре?, да дође до већих ризика, поготово код жена које су у поодмаклим годинама.

Тај метод, који се досада у највећем броју случајева примењује на клиникама у Великој Британији, омогућује да се из ембриона који је стар само неколико дана – а не неколико недеља, као што би био овде у

оптималним околностима случај – узимају ћелије и на тај начин се врши провера да ли има неких, не дај боже, генетских поремећаја и будућих проблема за то новорођено дете.

У том правцу треба да се размишља, а ово свакако може да остави трајне психолошке последице по дете које би ушло у процес тражења донора, односно даваоца, а нема, на крају крајева, ни разлога, јер је, према свим осталим предвиђеним члановима и стриктно прописаним условима, у регистру прецизно наведено – почев од анамнезе, неке болести коју је давалац имао, преко свеобухватног здравственог стања у тренутку када давалац приступи банци.

Није потребно да остане овај члан јер ће заиста проузроковати много проблема у каснијем периоду живота деце која су зачета на овај начин. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Душан Павловић.

ДУШАН ПАВЛОВИЋ: Ово је питање које уређује анонимност донатора. О томе смо такође причали у петак, а ја и даље нисам добио одговор на питање до које мере је овај члан усаглашен са Уставом Републике Србије.

Дакле, у члану 57. се каже да деца имају право да само под одређеним условима знају ко су им биолошки родитељи, наравно ако су зачета у овом поступку. У Уставу члан 64. пише, веома прецизно, да свако дете има право на лично име, упис у матичну књигу рођених, право да сазна своје порекло и право да очува свој идентитет.

Ви сте, господине министре, рекли у петак да је овај закон усаглашен са неким другим законима, па бих вас молио да ми одговорите да ли је усаглашен са чланом 64. Устава Србије.

Даћу вам само један пример опасности коју може да носи овај члан или ово одређење, односно да ми неко протумачи, ви или било ко из вашег тима, шта је решење за следећу ситуацију. Замислите да сам дао репродуктивну ћелију, без обзира да ли сам мушко или женско, и замислите да мој син или ћерка сутра или прекосутра уђе у брачни или сексуални однос са дететом које је зачето на такав начин. Да ли би било ко од њих двоје имао право да сазна да сам ја биолошки родитељ и једне и друге особе? Ако не би имали то право, онда би могло да дође до инцеста. Шта се дешава у таквим случајевима? Да ли овај члан закона покрива такве случајеве? Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Дарко Лакетић. Изволите.

ДАРКО ЛАКЕТИЋ: Поштовани председавајући, поштовани министре, уважене колеге народни посланици, пре свега бих се вратио на суштински део овог амандмана, а то је управо овај део „способно за расуђивање“. Дакле особа, односно дете способно за расуђивање.

Мислим да је ту суштинска ствар, пре свега, усаглашавање са одредбама Закона о правима пацијената. Наиме, што се Закона о правима пацијената тиче, може да се каже да управо овај члан који дефинише способност расуђивања детета које је навршило 15 година живота није члан на који је у неком ранијем периоду било примедби. На тај начин се, пре свега, тежило да ова два закона међусобно не дођу у колизију.

На овај начин овај члан 57. став 1. управо говори о томе да дете које је способно за расуђивање, дакле које је навршило 15 година живота, може, из искључиво медицинских разлога, да затражи информацију, али не о идентитету већ о генетском материјалу, хередитету и тако даље – о свему ономе што је значајно за саму болест и за сам медицински моменат о коме се говори, да добије те податке на бази којих та особа сутра може да буде излечена или да се помогне њеном излечењу.

Мислим да се на овај начин ова два закона усклађују, Закон о правима пацијената, с једне стране, и овај Закон о биомедицински потпомогнутој оплодњи, с друге стране, и апсолутно се јасно и децидирано говори о могућности да особа која је зачета на овај начин добије податке који ће јој значити у лечењу одређеног обољења. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар др Златибор Лончар.

Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Ево ово што сте питали. Усклађен је са законом о породици и усклађен је са Уставом. Постоји члан који регулише у ком случају може да се иде, а односи се на донирану ћелију, када може да се сазна, када не. Значи, апсолутно је у складу и са Уставом и са Породичним законом.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч? (Не.)

На члан 57. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 58. амандман су заједно поднели народни посланици проф. др Милован Бојић, Зоран Красић и Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Красић. Изволите.

ЗОРАН КРАСИЋ: Пазите, члан 58, последњи став гласи: „Управа подноси извештаје“ – множина – „из подручја БМПО Европској комисији“, ЕУ, а ви мени одговарате истим текстом којим сте ми одговорили на амандман који сам поднео на члан 24. став 4. Односи се на пријављивање ових озбиљних нежељених догађаја и озбиљних нежељених реакција. Опет обавештавате Европску комисију. Код ових нежељених рок је 30. јул, а овде не; овде кад год вам траже ви подносите све извештаје. И комплетан регистар има да однесете и све има да прикажете, јер тако сте написали.

Мени би било драго да јавност чује о чему се ради. Ви кажете – амандман се не прихвата јер је обавеза Републике Србије да усклади своје законе са прописима ЕУ, те је, испуњавајући ту обавезу у области биомедицине итд. Значи, то што је децембра 2015. године овај процес завршен – они су ставили печат, у реду је и то је та прича, то је завршено. Значи, ЕУ вас је условила да овако мора да буде, да морате редовно да извештавате Европску комисију. Не Светску здравствену организацију, обавештавате институције које нису здравствене.

Та Европска комисија никога није излечила. Нема ни слушалице, нема ни лабораторију. А Управа за биомедицину, да ли је то здравствена институција? То је управа, државни орган. Каква је то струка? Струка између државног органа Републике Србије и парадржавног, параадминистративног органа ЕУ.

Износе се подаци о свим активностима БПМО. Зашто? Један каже – плати па клати. Како рече? Не можемо ми да тражимо нешто уколико не испуњавамо неке обавезе. Па ја вас упозоравам – немојте ништа да тражите, онда немате обавезе. Зашто тражите од њих? Тражите од еминентних стручних институција како се ово лечи, како треба да се организујемо итд. Зашто од Европске комисије, молим вас? С којим правом од Европске комисије?

Има још једна ствар о којој морам да вам кажем. Петнаест година у прописима о здравственом осигурању и здравственој заштити значе, под условом да је дете способно да схвати итд., да оно има право да се упозна са својим здравственим стањем. БПМО није здравствено стање. Дете овде треба да се упозна са неким другим стварима.

Зато смо ми предложили да се то брише, зато што је 15 година старости – то су управо оне године када се личност формулише, сазрева; тада омладинци и омладинке, деца, одлазе, странпутице, на добром путу итд. Како ће да се одрази код некога који 15 година није знао и сада из ведре неба добије овакву једну информацију? То је индивидуално. Неко може да реагује на један начин, неко на други начин.

Зато смо ми тражили да се брише, јер ово нема везе са оних 15 година из Закона о здравственој заштити. Дете од 15 година треба да зна у каквом је здравственом стању, своје анализе, ако може да схвати значај, али ова област је опасна за њега, за његово емотивно сазревање, и у том смислу смо ми тражили да се ово избрише.

Нисте ваљда помислили да се ми који бранимо ове амандмане нешто разумемо у медицину? Ма не разумемо се. На ово су нам скренули пажњу људи који су из медицинске струке, из медицинске делатности. Видите, наши амандмани су нетипични, не онакви које ми редовно пишемо, него смо се трудили да дамо и нека објашњења која ви можете да схватите, да видите да ништа није опасно и ништа не боли ако се прихвате амандмани. Ништа не боли. Тим пре што смо све ове амандмане поднели да

би се ово побољшало, а ви кажете – ко сте ви да нам дате амандмане да се закон побољша, ту је ЕУ.

Ево шта су написали – плати па клати. Хоћемо паре од њих, а они кажу – е, ако хоћете паре, да видимо, по регистру колико је успешно, колико... Смејте се ви. Колико сам ја њих променио који су се смешкали као ти. Сви отишли, сви бивши, екс. Сви су се тако смешкали. Па ЕУ је свима дошла главе. Је л' тако, Живковићу? Сви који су подржавали ЕУ су пропали. Па немојте, људи. Па није ЕУ Свето писмо, аман. Сачувајте неке податке о нама – ко смо, шта смо. Помозите овом народу, бре, највећим стручним знањима, а не додворавањем ЕУ.

Ја не знам колико је боље Србији, 17 година се додворава ЕУ и три хиљаде милијарди динара је дужна и ко зна колико је још ствари отворено а још није затворено. О томе се ради. Немате потребе да извештавате. Немамо никакву обавезу. Нисмо чланови. Пошто нисмо чланови, немамо обавезу.

Придружени? Не постоје придружени. Шта постоје? Постоје кандидати. Ево Турска, 40 година је кандидат. И? Баш им Турци дају податке сваки дан. Све им шаљу. И ови други им шаљу податке, ђавола. Зашто им не дају податке ови из Приштине колико су пресадили органа? Знате ли да су они мајстори за пресађивање органа? Сви који су пресађивали органе, ено их на власти на Косову – и Тачи и ови други. Па немојте да идете њиховим стопама.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Министар има реч.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прво да се мало уозбиљимо. Не постоји никакво условљавање нити било шта друго због чега неко тражи податке. Постоје стручни тимови састављени од најеминентнијих стручњака, на које сте се ви позивали, из много развијенијих земаља од наше и са много бољим резултатима. А шта је циљ? Да се не дешава оно што се дешавало до сада, да нисмо могли да дођемо до тих података. Нисмо могли да дођемо до података јер нисмо имали стручну инспекцију и нисмо имали закон који је прописивао да се испита, да видимо колико се стварно беба роди.

Значи, то је једини разлог – да урадимо све, да усагласимо све, да имамо што боље резултате. Не постоји ни један други разлог, нити нас било ко условљава. Једноставно, желимо да идемо у корак са онима који су најбољи, да се упоређујемо са њима и да гледамо како они раде, да прате развој и проценат успешности јер ми хоћемо да код нас буде највећи могући проценат успешности. Ето, то је једини разлог, ништа друго.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 59. амандман су заједно поднели народни посланици Милован Бојић, Вјерица Радета и Миљан Дамјановић.

Реч има народни посланик Вјерица Радета. Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Овај члан 59. говори о инспекцијском надзору и чини ми се да сте, када сте дошли доведе у прављењу овог предлога, овај део препустили администрацији, која нема баш много везе са медицинском струком. Јер да није тако, не би се могло десити да у овом другом ставу предвидите тачку 7, чије ми брисање предлажемо, где сте написали да је у вршењу надзора над обављањем послова центра за БМПО, као и банке, инспектор за биомедицину овлашћен да – између осталог, а што ми тражимо да се брише – привремено забрани обављање послова центру за биомедицински потпомогнуту оплодњу, односно банци, ако не поступи у складу са наложеним мерама из става 2. тачка 6. итд.

Ово је просто немогуће. Ово није кафана коју затварате због неиздавања фискалног рачуна, привремено. Тачком 8. сте предвидели да, ако неко не испуни одређене услове, наравно да мора да их испуни, али ако негде у том ланцу нешто запне, лепо сте предвидели у тачки 8. да се покрене поступак за брисање, односно за узимање дозволе том неком ко није спреман да ради у складу са прописима. Ово је сувише осетљиво да би могао неки инспектор да наложи привремено затварање.

Шта ће се десити ако се, рецимо, у инкубатору налазе репродуктивне ћелије и ембриони? Шта каже, привремено затварамо, искључујте све, не можете да радите? Не може се у току хируршког захвата рећи – није чиста ова хируршка сала, нису чисти инструменти, привремено обустављамо операцију човека који је на столу. Ово је просто немогуће из медицинских разлога.

Шта ако би се та привремена забрана рада десила у току, како овде стоји у самом амандману, стимулације пацијенткиње јер њихово здравље може бити угрожено уколико се не уради аспирација јајне ћелије, тј. ако се не настави са лечењем? Како ће се наставити ако се доноси решење о привременој забрани рада?

Министре Лончар, најлепше вас молим, имало би смисла да прихватите овај амандман. Тачка 8. вам је потпуно довољна да реши проблем оних којима треба одузети трајно дозволу за рад, јер је овде немогуће одузимати привремено дозволе за рад. Доводи се у питање здравље жене која се лечи, доводи се у питање опстанак репродуктивног материјала и то једноставно није могуће.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Због грађана и због јавности, само да се зна да се о томе водило рачуна. Не мора то да буде једини разлог, неки центар може из било ког другог разлога да буде затворен. Обавеза сваког центра је да има уговор са другим центром који би, у било којем од тих случајева и под истим условима, преузео сав материјал и наставио процес.

У сваком случају, не долази до застоја процеса – ни оних који су већ започети, ни оних који се ту раде. Значи, нема опасности од тога, и не само од тога већ и од било чега другог. У условима је наведено да сваки

центар мора да има уговор са другом сличном клиником која може у сваком моменту да преузме, а и та друга клиника са следећом.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 59. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 59. амандман је поднео народни посланик Муамер Бачевац.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Бранка Стаменковић, по овом амандману. Изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала.

Ево колеге Бачевца нема више ту, али испоставило се да је подношењем овог амандмана подржао оно о чему сам ја причала и у расправи и у начелу. Он малопре рече да је од девет амандмана које је поднео, предлагач закона, тј. Влада прихватила седам. Могли сте баш и овај амандман као осми да му прихватите.

Иначе, овим амандманом се тражи да се предвиђено решење да се редован инспекцијски надзор врши једном у две године промени и да се врши једном у годину дана.

Мислим да постоји доста разлога да се инспекцијски надзор – променом овог закона, променом начина уређења ове области – поопштри. Пре свега, у досада важећем закону овом делатношћу није могла да се бави приватна пракса; овим предлогом закона приватној пракси се дозвољава да се бави овом делатношћу. У важећем закону све установе које су се бавиле овом делатношћу морале су да обнављају дозволу на сваких пет година; у новој верзији закона та се дозвола даје трајно, на неодређено време.

Значи, ако либерализујемо бављење овом делатношћу, онда треба да поопштримо инспекцијски надзор. Не можемо инспекцијски надзор да оставимо да се спроводи једном у две године.

Јесте министар објашњавао у петак да нико не може ни добити дозволу да се овим бави ако претходно не испуни одређене услове. Ја верујем да су услови врло чврсти, врло добро прописани. Једино ми је жао што не могу да их видим, јер су прописани подзаконским актом па је све на нивоу вере и поверења. Али како ово није политички контроверзна област већ једна област која је свим грађанима потребна, верујем да нам је свима општи интерес на првом месту.

Међутим, и то ме брине. Може једна установа у тренутку издавања дозволе да има све услове испуњене и дозволу да добије, али услови се мењају. Сам предлагач закона каже да је ово област са врло прогресивним развојем, ја очекујем да се ти услови стално мењају. Министар је рекао да је један од разлога што се неке ствари прописују

подзаконским актом управо то што се услови брзо мењају а брже се промени подзаконски акт него закон који мора да иде у Скупштину.

Ако већ очекујемо тако брзо мењање услова а издајемо дозволу трајно и либерализујемо њено добијање – уводимо невероватно велики број потенцијалних привредних субјеката на тржиште, тзв. приватну праксу, за коју пак, то морам да напоменем, у Закону о здравственој заштити, кровном закону који уређује област здравља, чланом 56. ставом 6, у ствари се приватној пракси забрањује да се бави оваквом врстом делатности. Ту се ради о трансплантацији органа, али су ово сродне области и прилично се могу повезати.

Значи, ако сад правимо преседан па идемо супротно ономе што нам кровни закон о здравству прописује, мислим да треба да будемо много, много опрезни и да треба да пооштримо инспекцијски надзор.

Не мора на начин на који сам ја предложила, а предложила сам да буде једанпут годишње редован надзор. Нека буде на начин на који је колега посланик Муамер Бачевац предложио, да буде једанпут годишње, али је разлика између његовог и мог предлога та што мој предлог долази из редова опозиције а његов предлог долази из редова владајуће већине. У том смислу, још једном апелујем да се предлог прихвати, тј. да се амандман колеге Бачевца о пооштравању редовног инспекцијског надзора прихвати. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа народни посланици, поштована председавајућа, носио сам се мишљу да размислим да прихватим амандман господина Бачевца, али сам схватио да на сваку сумњу инспектори долазе и проверавају шта се дешава. Мислио сам то да прихватим, али после овако даровитог и сликовитог објашњења решио сам да одустанем. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 59. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 60. амандман су заједно поднели посланици Горан Ђирић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 60. амандман, са исправком, заједно су поднели Милован Бојић, Зоран Красић и Мирослава Станковић Ђуричић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Мирослава Станковић.

МИРОСЛАВА СТАНКОВИЋ ЂУРИЧИЋ: Захваљујем.

Члан 60. регулише овлашћења инспектора и СРС је поднела амандман, пре свега на став 4. Предлога закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи, који каже да инспектор има право да, у циљу спречавања могућег прикривања доказа, одузме предмете, медицинску документацију као и друге евиденције које се воде у складу са законом, уз обавезу издавања потврде о њиховом привременом одузимању.

Ми заиста, и у амандману кажемо, немамо ништа против тога да инспектору документација треба да буде доступна, али разлог због којег подносимо овај амандман је одузимање документације, материјала или ових предмета. Сматрамо да би одузимање документације угрозило лечење пацијената које је у току, јер без потпуног увида у медицинску документацију мишљења смо да доктор нема прави увид у процес вантелесне оплодње.

Овим амандманом предлажемо да се не одузима документација и да злоупотреба може да се спречи фотокопирањем документације или евентуалним сликањем самих предмета, значи без одузимања. Ова реч треба да се избрише. Значи, да се документација фотокопира и остави институцији ради лечења пацијената.

У самом образложењу неприхватања амандмана кажете да је нејасно и непрецизно дефинисан. Заиста не знам шта је нејасно и непрецизно дефинисано у овом мом образложењу. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 61. амандман је поднео народни посланик Муамер Бачевац.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман а Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 61. амандман су заједно поднели народни посланици посланичке групе Двери.

Реч има народни посланик Марија Јањушевић.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Начин на који смо конципирали овај амандман показује да Двери и те како одговорно приступају овој ствари, да смо мислили на све што се односи на наше грађане. Дакле, предвидели смо да – уколико инспектор током надзора утврди недостатке који не утичу непосредно на квалитет и безбедност рада центра – може да дозволи одређени, кратак период да се ти недостаци отклоне. Сматрамо да се предложеним изменама у потпуности испуњава сврха прекршајног кажњавања као и начело целисходности али ипак дајемо могућност да се ти центри у што већем броју одржавају у раду.

У образложењу за одбијање нашег амандмана каже се да прекршајни поступак мора да се покрене без улажења у тежину наступања последица. Просто мислим да ту и те како има простора да се изађе у сусрет центрима и банкама, али заиста верујем да наш министар разуме суштинске разлоге због којих смо морали да донесемо овај закон.

Не слажем се са појединим колегама које су рекле да се овде није причало о НАТО бомбардовању и директним последицама по грађане Србије. Дакле, сам министар је у уводном излагању рекао да се стерилност наших грађана, пре свега, догађа као директна последица НАТО бомбардовања, бомбама са осиромашеним уранијумом. Због тога мислим да ћете у даљем раду имати разумевања и да ће и у овим накнадним актима који ће бити донети, све ово што можда нисмо нашли за сходно да унесемо данас у измене ипак бити урађено како треба – јер, на послетку, није ваш посао да се обраћате НАТО-у и тражите накнаду за све оно што нам је урађено, али у овој сфери и те како можете дати допринос, а надам се да ће Влада Србије ово друго да одради у интересу својих грађана.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 65. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 65. амандман је поднео Одбор за здравље и породицу.

Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Питао министра да ли прихвата амандман?

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прихватам.

ПРЕДСЕДНИК: Прихвата.

На члан 66. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Горан Богдановић, Ненад Константиновић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 66. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 67. амандман су заједно поднели народни посланици посланичке групе Двери.

Реч има народни посланик Марија Јањушевић.

МАРИЈА ЈАЊУШЕВИЋ: Захваљујем.

Нећу одузимати много времена. Само још једна ставка у прилог томе да не можемо на исти начин третирати било какав прекршај у раду центара.

Предложили смо да се ипак мало блаже односимо када су у питању следеће ставке – уколико центар не именује лице задужено за делатност БМПО, не води медицинску документацију, не доставља податке. То су ипак неке ствари за које можемо имати разумевање и дати подршку да буде што више таквих центара, да што више грађана може да користи ову услугу.

Када смо код да ли додворавања или праћења директиве из Европске уније, само бих још један прилог дала. Дакле, на питање да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик, одговор је – не. На питање ко су били консултанци у изради прописа и ко је дао мишљење о усклађености, спомиње се искључиво Европска комисија. Тако да, ако је и било српских стручњака и позивања на добре праксе из Србије, оне овде нису наведене. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 67. амандман је поднео Одбор за здравље и породицу.

Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Молим министра да се изјасни.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прихвата се.

ПРЕДСЕДНИК: Министар прихвата амандман.

На члан 67. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Верољуб Стевановић, Душан Петровић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

Пошто смо завршили претрес о амандманима, закључујем претрес Предлога закона у појединостима.

Пошто смо обавили претрес Предлога закона у начелу и у појединостима, Народна скупштина ће у дану за гласање одлучивати о Предлогу закона у начелу, појединостима и у целини.

Прелазимо на 2. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ТРАНСФУЗИЈСКОЈ МЕДИЦИНИ (појединости).

Примили сте амандмане које су на Предлог закона о трансфузијској медицини поднели народни посланици и Одбор за здравље и породицу.

Примили сте извештаје надлежних одбора и мишљење Владе.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став 3. Пословника, отварам претрес Предлога закона у појединостима.

На члан 1. амандман су заједно поднели народни посланици: Горан Тирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На чл. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48. и 52, наслов изнад члана 9, 22, 23, 24, 30, 31, 32. и 33, назив Главе V и Главе VI амандман је поднела народна посланица др Санда Рашковић Ивић.

Да ли желите реч? (Да.) Изволите.

САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ: Хвала, госпођо председнице.

Моја идеја око подношења овог амандмана је била следећа. Наиме, и у свом обраћању говорила сам о томе да је овај трансфузијски закон третирао питања крви и компонената крви а не производа од крви. Ту је министар објаснио да ће производи од крви, односно продукти крви бити третирани у другом закону. Такође сам добила и објашњење да ће то бити тако.

Штета је што се то није урадило паралелно, јер производи од крви ипак користе крв као основну сировину и ја само могу да кажем да се надам да ће овај закон, који је јако важан, а важно је и да се крв односно плазма и компоненте не бацају – да се тиме подигне и продуктивност али и отворе нова радна места кроз производњу албумина, глобулина и других ствари – да ће се, дакле, томе приступити што је пре могуће. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народна посланица Татјана Мацура.

ТАТЈАНА МАЦУРА: Поштовани министре и сарадници, ово је један од оних ретких чланова у којима се говори о дистрибуцији крви и компонената крви и само ћу се надовезати на колегиницу др Санду Рашковић Ивић и подсетити да током расправе коју смо имали у начелу нисам добила одговоре на нека питања, па ћу само да се осврнем и на тај део. Наиме, говорила сам о томе да у овом закону нема речи, нажалост, о томе како се, да ли се у земљи Србији производе и који тачно лекови и које тачно... Извињавам се, да ли могу да се умире у сали?

У тој расправи добила сам информацију да су неки од података које смо изнели били паушални подаци. Међутим, једини подаци на које смо ми наишли и наилазили током припреме за овај закон, везано за ову тему конкретно, потичу од Удружења добровољних давалаца крви. У њиховим извештајима се каже да Србија на годишњем нивоу троши око 30 милиона евра на увоз ових лекова. Такође, код њих постоји претпоставка да би изградња националног центра за фракционисање земљу коштала отприлике између пет и 30 милиона евра. Ја бих волела да се осврнемо на то и да нам појасните да ли таква тврдња стоји и шта се дешава тренутно са

центром за фракционисање, да ли је у плану изградња националног центра за фракционисање.

Друга ствар на коју такође нисам добила одговор је следећа. Од Европске уније Република Србија добила је донацију у износу од пет и по милиона евра, и то за време вашег претходног мандата, значи не тиче се конкретно само овог мандата, а баш је била намењена трансфузијској медицини. Међутим, ни дан-данас се не зна шта се са том донацијом догодило, али новца нема.

Ако се сећамо, током експозеа је премијер практично оптужио нас посланике да је из Министарства за здравство нестало, односно из буџета за здравство нестало негде око једне милијарде евра, па претпостављам да је и тих пет и по милиона негде уклопљено у ту цифру. Дајте да бар разлучимо данас где је нестало тај новац.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Да кренем од тог последњег, од тих пет и по милиона. То је Пројекат Софреко из 2003. и 2004. године, на који ви мислите а који нема никакве везе са било чим од овога што причате. То је једна ствар.

Друга ствар, стално мешате деривате и продукте крви. Овај предлог закона је донет из разлога да би се оно што остане крви и деривата крви максимално искористило и да би се направили лекови који се праве од тог материјала. Једино што се тренутно прави у Заводу за трансфузију су албумини. Ништа друго се не ради. Али и то у недовољној количини, јер нисмо имали информацију, нисмо имали јединствени информациони систем да знамо где и колико има крви и крвне плазме, колико ће остати неискоришћено, кад истиче рок – јер је ограничен рок трајања – па да можемо да искористимо.

Нисмо имали планирање и то је био разлог због којег нисмо имали већу производњу, јер онда бисмо имали много јефтинији домаћи производ, не бисмо морали да га увозимо и плаћамо скупље.

То је један од разлога што се приступило Предлогу овог закона. То је суштина. И иде се на фракционисање. Услов свега, да би се то променило, мора да се промени закон, да би се напредовало, да бисмо једноставно имали преглед залиха крви и крвне плазме и да бисмо имали план рада.

Лекови од крви немају везе са овим, то је Закон о лековима. Немојте мешати те ствари.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Душан Милисављевић. Имате минут и 31 секунду.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Поштована председнице, поштовани министри, јако важан закон, поред оног претходног о којем смо разговарали, јесте и овај закон. Нема веће замерке што се тиче струке, јер за

припрему дискусије поводом ова два закона консултовао сам колеге који се баве овом тематиком у Нишу и у Београду и немају неке веће замерке.

Оно што ја желим да кажем јесте да не бих волео да преко друштвених мрежа и у јавности више видим како неко ко треба да се оперише тражи два даваоца крви да би се операција урадила. То је у 21. веку незамисливо за мене као лекара, као хирурга – да се неко бори за живот и да мора да обезбеди два даваоца крви.

Значи, ако овај закон то омогућава, морате да санкционишете било коју службу трансфузије у Србији која каже – мораш да нађеш два даваоца крви да би те неко оперисао. То је скандал над скандалима, али се дешава. Ја сам јуче ретвитовао за једну интервенцију и за једно дете. То не смемо више да дозволимо.

Оно што бих исто волео – да се у Србији више не дешава да се ова најскупоценија, најхуманија течност која постоји, даје непроверена. У многим центрима, мој Ниш, Београд, Крагујевац и Нови Сад имају све потребне апарате. Имам податак да многе службе не раде прераду крви него да дају комплетну крв, када болесник не прима само компоненту крви која му недостаје него прима све компоненте крви. Значи, ова драгоцену течност мора да буде проверена и да буде чувана, да не дође до забуне. Нећу више да причам, ово је још један од закона који ја лично и посланичка група ДС подржавамо.

ПРЕДСЕДНИК: Потрошили сте време. Пустила сам вам још 12 секунди више.

ДУШАН МИЛИСАВЉЕВИЋ: Оно што бих на крају као питање „бити или не бити“... Само још једно питање – да ли је правилније трансфузијска или трансфузионална...?

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

На члан 5. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Да ли неко жели реч?

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Имам ли право и на ових пет минута?

(Председник: Да.)

Онда ћу заједно. Прво нешто у начелу, неће бити дуго пошто немам пуно времена за то.

Значи, наравно да је ово важан закон, наравно да је ово важна област, око тога се слажемо сви. Вероватно је свако од нас, или он или неко њему близак, био у позицији да му је била потребна крв. Има нас који смо и даваоци крви. И са једне и са друге стране важно је да ова област буде уређена на најбољи могући начин. Ово је 21. век и постоје многи правни али и технолошкомедицински механизми да се ова област среди на најбољи могући начин и да не отвара никакве црне приче о себи. Којих има свуда, да будемо јасни, али добар закон ће довести до тога да се спречи таква појава и у Србији данас.

Овај закон је на трагу оног претходног, за који сам рекао да сте добили комплимент од мог одбора за здравство, да не изгледа као да га је правила владајућа странка него да га је правио неко ко зна свој посао. Са неколико амандмана – овде има доста језичких грешака, и то је прихваћено, осим једне на коју ћу да вам укажем поново, али има и неколико суштинских. Сви ти амандмани, као што сте видели, имају не политички него стручни аспект. Очигледно их нисам писао ја него неко ко се разуме у ту област. Циљ је да се спречи, понављам, та могућност злоупотребе.

Министар је добио у протеклим данима, месецима, богами и годинама, од човека који се зове Драган Трбојевић – иначе је члан моје странке, техничар у Институту за трансфузиологију, или како се зове, у Београду, у Улици Светог Саве... Он је указивао на незаконито и опасно понашање директора тог центра, Богдановић Градимира, који је направио пуно штете. Постоји цео један елаборат. О томе нећу да причам до детаља, било би добро да се надлежне службе у Министарству здравља упознају са тим. Ту се помиње угрожавање четири тона крвне плазме, смањена производња албумина, дугови од неколико стотина милиона евра итд.

ПРЕДСЕДНИК: Посланиче, предајте то министру. Посланиче, будите љубазни, предајте то министру и онда...

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Завршавам са тим. Биће постављено, наравно, и посланичко питање. Само да кажем да је Драган Трбојевић, који је ово обелоданио, добио на суду спор зато што је незаконито смењен од стране тог директора након тога што је добио статус узбуњивача.

Што се тиче амандмана на члан 5, који је сада на дневном реду, Предлога закона о трансфузијској медицини, предлог је да се у члану 5. после става 1. дода став 2, који гласи – обавезно је финансирање јединице крви, директно финансирање, а цена обраде те јединице крви мора да буде јединствена.

У образложењу које је дала Влада каже се да се мој амандман не прихвата из разлога што је у члану 38. Предлога закона о трансфузијској медицини већ дефинисано да методологију за одређивање трошкова обраде крви и компонената крви прописује Влада, на предлог министра надлежног за послове здравља.

То је у реду, али то није добро образложење за одбијање мог амандмана. То значи да, ако се држимо овога што пише у члану 38, онда може да се деси, по некој методологији, да цена обраде те јединице крви не мора да буде јединствена. Овим бисмо „закуцали“ само тај део да цена мора да буде јединствена, иначе имамо огромну могућност за разне злоупотребе, марифетлуке и такве ствари.

Значи, детаљи методологије. Све остало, наравно, треба да пропише Влада кроз то упутство, али мислим да овај део, који се не тиче медицине него се тиче права, треба да буде у закону и тиме ће закон добити квалитет више. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: Министар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Само да разјаснимо. Теоретски, цена мора да буде јединствена, посебно због злоупотреба и свега осталог. Ту нема дилеме, нема приче. То нико не може да помиње, нити може да се прави разлика. Ту морају да важе најстрожа правила, да не би дошло до било какве злоупотребе.

Инспекција је већ изашла у вези са тим случајем. Очекују се резултати.

ПРЕДСЕДНИК: Посланик Ристичевић.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, не могу да прихватим овај амандман, а мој колега малопре замало језик да сломи. Очигледно да није добро ни прочитао амандман, ако га је уопште писао он.

Ово окретање леђа је неваспитање, још један додатни разлог зашто не треба прихватити овај амандман, а главни је да се ово налази у члану 38, колико сам ја прочитао у образложењу Владе.

Ја се слажем са Владом да амандман не треба прихватити, а ово је прилика да фино васпитани и пристojни на делу покажу колико су стварно васпитани и пристojни. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 6. амандман је поднео посланик Зоран Живковић. Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Када смо већ ту, да останемо.

Још само да кажем, ако је тачно ово што сам ја рекао и што сте ви потврдили, да цена мора да буде јединствена, онда је томе место у закону. То је аргумент више.

Може да се тумачи и да је део методологије.

Што се тиче члана 6. став 3. предлог је амандмана да се мења и гласи – у циљу осигурања доступности крви и компонената крви за све здравствене установе, број овлашћених трансфузиолошких установа одређује се планом мреже здравствених установа које доноси Влада у року од годину дана, у складу са законом којим се одређује здравствена заштита.

Образложење је да се то не прихвата из разлога што је чланом 51. Предлога закона већ предложен рок за доношење подзаконских аката за спровођење овог закона, а предложено је да се до доношења тих подзаконских аката примењују постојећа подзаконска акта итд.

Мислим да је овде поента у томе да ја скраћујем рок овим амандманом, јер по вашем предлогу закон треба да почне да важи 1. јануара 2019. године. Овим би он почео да важи шест месеци раније и мислим да је годину дана сасвим довољан рок. Ово није нека нова област, ни у медицини ни у животу људи, и годину дана је сасвим довољан период времена да се донесу адекватна подзаконска акта која би створила потпуну могућност да се закон примењује на ваљан начин.

Мислим да рок дужи од годину дана за било који законски предлог, а посебно законски предлог који, понављам, није чудо невиђено а важан је за сваког човека, да тај рок може да се скрати и усвајањем мог амандмана Влада би преузела на себе једну одговорност више, што би било добро.

ПРЕДСЕДНИК: Министар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Озбиљан је процес да од 44 центра, која ће остати банке, дођемо на четири, с тим што у Крагујевцу центра још нема. Не само што је озбиљан процес, него изузетно и кошта. Једноставно, нисмо хтели да урадимо нешто на брзину да не би дошло до проблема, да не дође до вакуума.

Већ је кренула прича да људи остају без посла у тим болницама. Желим да потврдим да то апсолутно није тачно. Тек сада запослени у тим болницама крећу да се баве својим послом. До сада су само радили, пописали бројеве, проверили да ли су бројеви... Они од сада имају времена и почињу да се баве пацијентима, да гледају какве су реакције и у свему да учествују.

Није ово нимало једноставно и није ствар са којом треба да се жури. То је једини разлог. Дај боже да ми то урадимо много раније, али не желимо да испаднемо неозбиљни, да своје могућности преценимо и утврдимо рокове које онда не можемо да испоштујемо. Јер овде стварно има доста посла, све то треба „увезати“ у један центар који ће да функционише.

Овде је много битна ствар планирање. Планирање и прикупљање података, за шта мора да постоји рок од минимум годину дана, па да га онда сведете на дневни, на недељни ниво. То је суштина.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Хвала, поштована председавајућа.

Поштовани министре, морала бих само кратко да укажем на нешто.

Што се тиче амандмана који је поднет на члан 6. овог предлога закона који је пред нама, Влада је дала мишљење да амандман не треба прихватити. И у овом случају је другим члановима овог предлога закона регулисано оно што се упорно тражи амандманима, дакле, у овом случају су то чланови 51. и 55. Ови чланови садрже одредбе које се односе на рок за доношење подзаконских аката, као и на рок за почетак примене закона, тако да нема потребе мењати члан у смислу одређивања рока за доношење плана мреже здравствених установа. С тим у вези, сматрам да амандман не треба прихватити.

На нешто друго бих само указала. Немам ништа против, али углавном сви амандмани, односно већина амандмана које је поднео Зоран

Живковић већ су регулисани неким другим члановима овог предлога закона, тако да сматрам да ни у том смислу не би требало оптерећивати законски текст или уносити забуне прихватањем оваквих амандмана. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 7. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 8. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 9 амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На чл. 13, 21 и 52, назив Главе VI, наслов изнад члана 40 и члан 40 амандман је поднео народни посланик Муамер Бачевац.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16 амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 19 амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 20 амандман је поднео Одбор за здравље и породицу.

Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Молим министра да се изјасни да ли прихвата овај амандман Одбора.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прихватам.

ПРЕДСЕДНИК: Министар прихвата амандман.

На члан 20 амандман је поднео посланик Муамер Бачевац.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 21 амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Да ли жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Измена је лексичке природе, али нисте пажљиво читали текст ни после амандмана.

Значи, каже се – овлашћена установа и болничке банке крви морају успоставити тачну, ефикасну и проверену процедуру повлачења крви и „компоментата“ крви повезаних с нежељеним догађајима, односно реакцијама итд., не прихвата се зато што је предложено решење истоветно са предложеним амандманом.

Узмите закон, у закону вам тај члан гласи, када дођемо до компоненти пише – „компоментата“, што није исто. Погледајте добро, „компоментата“ пише у вашем предлогу закона. Према томе, ако не усвојите мој амандман, мораћете да објашњавате шта су то „компоментате“. Ево, погледајте. Добронамерно је. Прихватите на моју одговорност.

Не може да се исправи. Ви сте одбили амандман који сам дао на то, значи не може исправком. Као што сте прихватили оних седам амандмана којим су исправљени зарези, једно слово или падеж, треба да прихватите и ово, без било какве опасности да се нешто лоше деси.

ПРЕДСЕДНИК: Извините, посланиче, пише „компоментата“, а грешка је у „успоставити“ уместо „успоставити“.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Ево да вам покажем где је то.

ПРЕДСЕДНИК: Верујем, него имамо различите текстове.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Значи, пише „компоментата“.

ПРЕДСЕДНИК: Код мене пише „компоментата“, а уместо „успоставити“ пише „успоставити“.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Хоћете ли да вам покажем?

ПРЕДСЕДНИК: Верујем ја, него...

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Писао сам намерно по овом тексту, који овде пише.

ПРЕДСЕДНИК: Овде пише грешка у куцању вашег амандмана; извињавам се, али чисто исправке ради.

Да ли се прихвата или не прихвата амандман? (Не.)

На члан 22. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Да ли желите реч? (Не.)

На члан 22. амандман су заједно поднели народни посланици Горан Ћирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Томислав Жигманов, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 25. амандман је поднела народни посланик др Санда Рашковић Ивић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Санда Рашковић Ивић.

САНДА РАШКОВИЋ ИВИЋ: Хвала, госпођо председнице.

Господине министре, у своје име и у име своје посланичке групе поднела сам овај амандман, заиста бона фиде, у жељи да се подигне мотивација давалаштва. У обраћању у вези са овим законом већ сам говорила о томе да постоји опасност да давалаштво мало падне, с обзиром на то да се мења начин на који ће оно бити организовано. Ту сам тражила одређене подстицаје, односно привилегије тако да би наше друштво као целина и наша држава Србија показали поштовање према људима који чине јако важан посао за друштво, а то је да дају крв.

Овај амандман је одбијен, иако сам тражила мало – само да се одређени подстицаји дају за ове људе и да се санкционишу приватници који се не држе оног члана Закона о раду којим давалац добија два слободна дана за давање крви. У образложењу којим се амандман одбија речено је да је давалаштво базирано на добровољности, на анонимности и да не сме да буде дискриминације у односу на друге.

Сматрам да ови људи, добровољни даваоци крви, чине један јако важан, племенит посао за наше друштво, на неки начин посредно спасавају људске животе и да би одређени мали подстицаји и привилегије које бисмо им дали биле нека врста позитивне дискриминације.

Пошто се позитивна дискриминација у нашем друштву примењује код много мање значајних ствари, мислим да је штета што је овај амандман одбијен и молим вас да о томе поразмислите, јер мислим да неће бити добро примљен код Удружења давалаца. Тиме се они постављају на ниво свих осталих. По мени и по њима, а и по многим мојим колегама и

грађанима Србије ове људе треба заиста испоштовати на одређен начин и дати им привилегије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар др Златибор Лончар.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Прво желим да кажем да ти људи не да нису дискриминисани, то су наши хероји и још једном свим даваоцима крви желим лично да се захвалим, јер без њих не би имао сврхе ни овај закон нити било шта друго. Оно што смо могли да урадимо је да ти људи не плаћају партиципацију, и то је урађено.

Оно што не можемо да урадимо, о чему се разговарало, то је да они имају приоритет на неким листама чекања или у неким другим стварима. То не можемо да урадимо из једноставног разлога јер мора да се ради по хитности. То је једини разлог. За све друго смо расположени и можемо да разговарамо, и наравно да у свим другим ситуацијама имају предност као добровољни даваоци. Мислим да ме разумете, не може давалац да буде испред онога чији је случај хитнији. Значи, само је то разлог. Још једном се свим добровољним даваоцима захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 28. амандман је поднео Одбор за здравље и породицу.

Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Питам министра да ли прихвата амандман.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Да.

ПРЕДСЕДНИК: Прихвата амандман.

На члан 29 амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић. Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Зоран Живковић. Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Само да вас вратим на члан 35. Имам амандмане на члан 35, на члан 38...

ПРЕДСЕДНИК: Ово је члан 29.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Двадесет девет? Извините, чуо сам 39.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 31 амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 35 амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Зоран Живковић.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Амандман се тиче, као што сте рекли, члана 35 и њиме се предлаже да се дода нови став 3, који гласи – надлежни доктор медицине не сме да пропагира наменско давање крви, а да досадашњи ставови 3. и 4. постану ставови 4. и 5.

Амандман се не прихвата из разлога шта је давалаштво крви и компонената крви добровољно, односно заснива се на начелу добровољности, неплаћању и анонимности, па наменско давалаштво крви и компонената крви није предмет овог закона.

Слажем се, али смо сведоци свакодневно да, када одете код доктора, он вам каже – донесите крв, он вам каже некад и јавно – придружи се апелу да се обезбеди крв за неку операцију, што је противно закону и зато предлажем да у закону експлицитно пише да надлежни доктор – то нису трансфузиолози него су то доктори који користе крв – не може да учествује у томе, јер се тиме ствара лоша слика о лекарима, о медицинским установама, о здрављу ове земље, а самим тим и о целој држави. Зато апелујем на вас да прихватите мој амандман.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има министар. Изволите.

ЗЛАТИБОР ЛОНЧАР: Овај закон се и доноси да до тога не би долазило и да не мора да се апелује, али постоји једна ситуација о којој морате да водите рачуна. Ми не можемо да предвидимо ситуације које могу да се десе, не дај боже, некаква непогода или било шта, када морамо да апелујемо на људе да дају крв.

Друга ствар, имамо дефицитарне крвне групе, да сад не улазим у детаље, али досада смо имали проблем са тим што нисмо имали евиденцију, што смо имали крв која је негде стајала а негде је требала, где смо имали раздвојене те установе... свака болница је имала за себе, није постојао обједињени центар и то је оно што желимо да избегнемо.

Наравно да нам је то основни циљ, да нико ни на кога не апелује и да то не буде изговор да ја апелујем на све запослене у здравству, да то буде када се истроше сви изговори – нема крви, дајте крв, а да се не провери има ли је негде. Значи, то нам је основни циљ. Али када од неког нешто тражимо, хоћемо прво да урадимо оно што је до нас да направимо, а не да сутра имамо хиљаду изговора зашто они то раде, па није им обезбеђено ово, па није обезбеђено оно, па нису знали да је било крви тамо или није било крви тамо... Е, прво хоћемо да одрадимо наш део посла, а онда ћемо и да санкционишемо.

ПРЕДСЕДНИК: Посланик Ристичевић је тражио реч.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа народни посланици, ја предлажем да се амандман не прихвати из разлога што је ово пропагирање врло проблематично. Знате, ако се ради о некој реткој крвној

групи која недостаје, ако лекар апелује јер та група недостаје – да ли се то сматра пропагирањем или не?

Дакле, ако бисмо усвојили овај амандман, то би изазвало и те какве проблеме због којих би живот неких пацијената био угрожен. Рецимо, ако неко избаци путника из воза само зато што није знао енглески, па ако му треба нужно указати медицинску помоћ и ако је то ретка крвна група, онда је доктор принуђен да такву крвну групу потражи уколико је нема на располагању. Хвала.

(Зоран Живковић: Реплика.)

ПРЕДСЕДНИК: Ко ме тачно?

(Зоран Живковић: Министру.)

Али министар је дао само објашњење.

(Зоран Живковић: Нисам добро схваћен.)

Не, не. Одлично сте схваћени.

Члан 35. Додаје се нови став: „Не сме да пропагира наменско давање крви“.

На члан 38. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Не може се против живота. Значи, ево ми прилике за претходни амандман.

Ако дође до елементарне непогоде или неке несреће, онда то не треба да буде апеловање. Апел је мало незгодна реч. Не треба то да ради надлежни лекар, него то треба да ради или Министарство или нека друга државна институција, у случају када постоји велика потреба за великим количинама крви.

Ово је била заштита од тога да се улази у лични однос, који је изнад оних медицинских, између лекара и пацијента – па дај нађи... па ће за некога да се нађе крв, за некога неће, и то је јако лоша ствар. То је био разлог за мој покушај објашњења.

Члан 38 је скраћивање рока. Ја и даље мислим да је годину дана сасвим довољно да се донесу подзаконска акта која би требало да разраде овај закон и да га учине примењивим, иначе ћемо чекати јако дуго. Значи, 2019. година – ко жив, ко мртав до тада.

Наравно, да не причам ја вама да би то брже увођење закона у оперативну функцију довело до тога да почне да живи систем да крв чека пацијента, а не да пацијент чека крв.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има народни посланик Марко Атлагић.

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштована председнице, ја сматрам да амандман треба одбити из простог разлога што је он бесмислен, несврсисходан и сувишан, јер је Влада у Предлогу закона већ одредила време у којем треба применити овај закон.

Предлагач амандмана није имао у виду све радње које треба извршити до 1.1.2019. године, када је Влада предложила да закон ступи на снагу, а није у питању само један елемент. У питању је организација рада која се мора успоставити, сасвим другачија опрема, простор и доношење подзаконских аката које је Влада у члану 51. и 55. изузетно добро решила.

Ја имам дојам да је предлагач амандмана свим својим амандманима заиста предлагао нешто а као да није прочитао закон у целини, или евентуално због тога да се само каже нешто. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК: На члан 39 амандман су заједно поднели посланици Горан Ћирић, Горан Јешић, Александра Јерков, Балша Божовић, Радослав Милојичић, Маја Виденовић, Наташа Вучковић, Весна Марјановић, Душан Петровић, Верољуб Стевановић и Дејан Николић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 39. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На чланове 39. и 43. амандман је поднео народни посланик др Муамер Бачевац.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 40. амандман је поднео народни посланик Милорад Мијатовић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 44. амандман је поднео народни посланик Зоран Живковић.

Влада и Одбор за здравље и породицу прихватили су амандман. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Реч има народни посланик Зоран Живковић. Изволите.

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ: Од 13 амандмана које сам предложио на ова два предлога закона, прихваћено је шест. Очигледно је било да је овај један – језички, седми – био чист као суза, али није било воље.

Прихватањем бар још три од ових шест који су остали овај закон би био значајно унапређен, али ето, није се могло. И да цитирам једног вашег посланика – ово би била победа, 50% усвојених амандмана је већ остварено, а било би преко 70% да сте усвојили све оно што је требало да буде усвојено. Али борба се наставља. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Пошто смо завршили претрес о амандманима, закључујем претрес Предлога закона у појединостима.

Пошто смо обавили претрес Предлога закона у начелу и у појединостима, Народна скупштина ће у дану за гласање одлучивати о Предлогу закона у начелу, појединостима и у целини.

Поштовани посланици, с обзиром на то да је Народна скупштина завршила расправу о свим тачкама дневног реда ове седнице, сагласно члану 87. став 5. Пословника Народне скупштине, одређујем 25. април 2017. године са почетком у 17.00 часова као дан за гласање о тачкама дневног реда Друге седнице Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2017. години.

Сада можемо нашу редовну паузу да искористимо.

(После паузе – 17.00)

ПРЕДСЕДНИК: Поштовани народни посланици, прелазимо на ГЛАСАЊЕ.

Пре него што пређемо на одлучивање, потребно је да утврдимо кворум. Молим вас да убаците своје идентификационе картице у посланичке јединице.

Констатујем да је применом електронског система утврђено да је у сали присутно 136 народних посланика и да имамо услове за гласање, за даљи рад.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О БИОМЕДИЦИНСКИ ПОТПОМОГНУТОЈ ОПЛОДЊИ.

Пошто је Народна скупштина обавила претрес Предлога закона у начелу и у појединостима, прелазимо на одлучивање.

Стављам на гласање – Предлог закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи, у начелу.

За – 137, против – нико, уздржаних – нема, није гласало шест народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина прихватила Предлог закона у начелу.

Прелазимо на одлучивање о амандманима.

На члан 3. амандман је поднело пет народних посланика посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да Народна скупштина није прихватила амандман.

На члан 3. амандман су заједно поднели народни посланици Милован Бојић, Вјерица Радета и Наташа Јовановић.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – један.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 3. амандман је поднела ПГ Демократска странка.

Стављам на гласање овај амандман.
За – један, против – нико, уздржаних – један.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 13. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Зоран Красић, Срето Перић.
Стављам на гласање овај амандман.
За – нико, против – нико, уздржаних – нема.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 15. амандман је поднело пет народних посланика
посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.
Стављам на гласање овај амандман.
За – нико, против – нико, уздржаних – један.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 15. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Зоран Красић, Немања Шаровић.
Стављам на гласање овај амандман.
За – нико, против – нико, уздржаних – нема.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 16. амандман је поднело пет народних посланика
посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.
Стављам на гласање овај амандман.
За – нико, против – нико, уздржаних – нема.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 17. амандман је поднело пет народних посланика
посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.
Стављам на гласање овај амандман.
За – нико, против – нико, уздржаних – нема.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 18. амандман је поднело седам народних посланика
посланичке групе Двери.
Стављам на гласање овај амандман.
За – три, против – нико, уздржаних – нема.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 19. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Вјерица Радета и Миљан Дамјановић.
Стављам на гласање овај амандман.
За – нико, против – нико, уздржаних – нема.
Констатујем да није прихваћен амандман.
На члан 19. амандман је поднело 11 народних посланика
посланичке групе Демократска странка.
Стављам на гласање овај амандман.
За – нико, против – нико, уздржаних – нема.
Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 19. амандман је поднело пет народних посланика посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 20. амандман је поднело седам народних посланика посланичке групе Двери.

Стављам на гласање овај амандман.

За – два, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 21. амандман је поднело пет народних посланика посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На назив изнад члана 24. и члан 24. амандман је поднело пет народних посланика посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 24. амандман су заједно поднели народни посланици Милован Бојић, Зоран Красић и Мирослава Станковић Ђуричић.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 29. амандман су заједно поднели народни посланици Милован Бојић, Вјерица Радета и Никола Савић.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 31. амандмане, у истоветном тексту, поднели су народни посланици Милован Бојић, Зоран Красић и Дубравко Бојић и 11 народних посланика посланичке групе Демократска странка.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 35. амандман су заједно поднели народни посланици Милован Бојић, Вјерица Радета и Срето Перић.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 36. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Зоран Красић и Наташа Јовановић.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 47. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Вјерица Радета и Немања Шаровић.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 49. амандман је поднело пет народних посланика
посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 50. амандман је поднело пет народних посланика
посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање овај амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 51. амандман је поднело пет народних посланика
посланичке групе Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање овај амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 51. амандман је поднео Миљан Дамјановић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 51. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 51. амандман у истоветном тексту поднели су заједно
Вјерица Радета, Мирослава Станковић Ђуричић и заједно Милован Бојић,
Зоран Красић и Никола Савић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 54. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Вјерица Радета и Дубравко Бојић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 57. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Вјерица Радета и Наташа Јовановић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 57. амандман је поднела посланичка група
Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 58. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Зоран Красић и Немања Шаровић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 59. амандман су заједно поднели народни посланици
Милован Бојић, Вјерица Радета и Миљан Дамјановић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 59. амандман је поднела посланичка ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 59. амандман је поднео посланик др Муамер Бачевац.

Стављам на гласање амандман.

За – два, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 59. амандман је поднела посланичка група
Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 60. амандман је поднела посланичка група ДС:

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 60. амандман, са исправком, заједно су поднели
посланици Милован Бојић, Зоран Красић и Мирослава Станковић Ђуричић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 61. амандман је поднела посланичка група Двери.

Стављам на гласање амандман.

За – четири, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 65. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 66. амандман је поднела посланичка група
Социјалдемократска странка – Народни покрет Србије.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 66. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 67. амандман је поднела посланичка група Двери.

Стављам на гласање амандман.

За – три, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 67. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

Пошто смо завршили одлучивање о амандманима, стављам на
гласање Предлог закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи у
целини.

За – 138, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да је Народна скупштина усвојила већином
гласова Предлог закона о биомедицински потпомогнутој оплодњи.

Прелазимо на 2. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О
ТРАНСФУЗИЈСКОЈ МЕДИЦИНИ.

Стављам на гласање Предлог закона о трансфузијској
медицини у начелу.

За – 138, против – нико, уздржаних – девет.

Констатујем да је Народна скупштина прихватила Предлог
закона у начелу.

Прелазимо на одлучивање о амандманима.

На члан 1. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – два, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На чл. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 48. и 52, наслов изнад чл. 9, 22, 23, 24, 30, 31, 32. и 33, назив Главе V и Главе VI амандман је поднела народна посланица Санда Рашковић Ивић.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 5. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 6. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 7. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 8. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – два, против – нико, уздржаних – нема.

Није прихваћен амандман.

На члан 9. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 16. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – два, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 19. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 21. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 22. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 22. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 25. амандман је поднела Санда Рашковић Ивић.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 35. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 39. амандман је поднела посланичка група ДС.

Стављам на гласање амандман.

За – два, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 38. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 39. амандман је поднео посланик Зоран Живковић.

Стављам на гласање амандман.

За – нико, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

На члан 40. амандман је поднео Милорад Мијатовић.

Стављам на гласање амандман.

За – један, против – нико, уздржаних – нема.

Констатујем да није прихваћен амандман.

Пошто смо завршили одлучивање о амандманима, стављам на гласање Предлог закона о трансфузијској медицини у целини.

За – 138, против – нико, уздржаних – осам, није гласало пет народних посланика.

Констатујем да је Народна скупштина, већином гласова, усвојила Предлог закона о трансфузијској медицини.

Пошто је Народна скупштина обавила разматрање и одлучивање о свим тачкама дневног реда ове седнице, сагласно члану 102. Пословника, закључујем Другу седницу Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2017. години. Хвала вам.

(Седница је завршена у 17.25 часова.)